Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړني:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتــاب نــوم : (تعليم الاسلام) ديني ښووني

ليــکـــــــــوال : مفتي کفايت الله رحمه الله

ژبـــــــــاړه : حبيب الله قاسمي

کــــــمـــــپــــوز : محمدابراهيم نبيل

دچــاپ کــال : 1383 ل تله، 2004 ستمبر

دچــاپ ځــاى : لاهور – پاکستان

خــپــروونــکــي : نفيس علمي ټولنه اکوړه خټك دارالعلوم حقانيې ته مخامخ دسيد احمدشهيد مکتبي ترڅنګ

تليفون : 0092-3335199088 _ 0092-3005778253

دمــونــدلــو درکــونــه:

پيښور: سرحد بك ايجنسي خيبربازار، دانش کتابخانه ډهکي نعلبندي ، مکتبه روضۀ القرآن ، مکتبه رشيديه ، قصه خوانی ، مکتبه سيداحمد شهيد اکوړه خټك.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ:

دخپل ځورېدلي او نیمه خوا اولس هغو کمکیانو ته!

چې زیاتره یې له لیك لوست بې برخې دي او برخمن یې بیا له دیني ښوونو محروم دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپرندو يې ټولنې ياد ښت

موږ له وړکتوبه خپلو کمکيانو ته داخبره ورزده کوو چې : داسلام بناوې (ارکان) پنځه دي ، ستاسې په لاس کې کتاب په همدې هکله څه دپاسه (670) پوښتنې په ډېره ساده اوداسې روانه ژبه ځوابوي چې راښکون لري او ديني پوهه تاندوي.

په اوس وخت کې زمونږ دکمکيانو اوځوانانو له ديني ښوونو ناخبري اوله هغو سره لاپروايي پټه خبر نه ده ، ځکه خو دامهال ددغه ځېر کتابونو لوستل ، کمکيانو اوځوانانوته ترپخوازيات اړين اوارزښتمن ښکاري.

کوچنيانواولويانوته دزده کړې اولوست لپاره دپښتو داوسني ليکدود له معيارسره سم دديني کتابونو برابرول دنفيس علمي ټولنې (چې يوه آزاده، ناپيلې، اسلامي، علمي اوفرهنګي ټولنه ده) ترټولو ستره هيله ده، بلکې دهمدې موخې دلاسته راوړلو په مقصديې دبنسټ ډېره ايښودل شوې ، زمونږ هيله له ميندو، پلرونو اومشرانو څخه داده چې داکتاب پر خپلو کمکيانو نه يواځې ولولي بلکې داملا په ډول يې پرې هم وليکي، څويې له يوه پلوه املا زده شوي وي اوله بل لوري به يې دکتاب ديني مسئلې په ذهن کې دڅوند ترپايه ناستې وي، همداهيله مو دافغاني مکتبونو اوليسوله مشرانو څخه هم ده چې نوموړی کتاب په خپل نصاب کې داخل کړي.

ټولنه له تاسې سره ژمنه کوي چې په نږدې راتلونکي کې به (که خدای کول) ددې لړۍ يو بل کتاب د (ديني ښوونه) په نامه چې څو تنو افغاني علماوو دوه لسيزې دمخه په ګډه دسړو اوميرمنو لپاره ليکلی اودعقايدو، عباداتو اواخلاقو دری بيلابيلې ګټورې برخې لري له نويو زياتونو اوسمونو سره يو ځای خپورکړي.

دیادولو وړ ده چې ټولنې دغه ځېر دنوروګټورو کتابونو دژباړې ترځنګ د (معارف القران) تفسير په ژباړه هم لاس پورې کړی ، اوس نوداهرڅه په تاسې کيږي چې څومره په خپلو لورينو، رغوونکو لارښوونو دټولنې کارونه تاند اوچټك ساتئ، په تلو تلو کې له ټولو هغودوستانو اوملګرومننه کوو چې ددې کتاب په بشپړولو اوخپراوي کې يې راسره زيار ايستلی، په ځانګړې توګه دسعودي عربستان له مسافرورور الحاج عبدالحنان نه يو جهان مننه کوو چې ددې کتاب دخپرولولپاره يې ټولنې ته په ورين تندي پور ورکړ.

سوکاله اونيکمرغه اوسئ!

دنفيس علمي ټولنې له خوا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیرى

تعليم الاسلام يا (ديني ښووني) دمولانا مفتي كفايت الله صاحب هغه اثردى چې دهند په نيمه وچه او ورته څېرمه پرتو نورو هيوادو پاكستان اوافغانستان كې يې شهرت ترهرچارسيدلى ، اوس دپښتو ژبې ته په نوي بڼه ژباړل شوى ،دنفيس خپروندويه علمي ټولنې له خوا خپورشوى

كتاب په عام ډول هرچاته اوپه خاص ډول نوي ځوان كول ته ډيرګټور دى چې په ډير ساده او روان انداز كې دژوند په هره برخه كې ټول ضروري احكام دسوال اوځواب په بڼه له ځان سره لري ، دغو ارزښتونو ته په پام سره ميندو اوپلرونو ته ښايي چې ددينې مسؤليت له مخې يې پرخپلو اولادونو هلكانو اوانجونو دلوستلو ګټورې پايلې اونېكمرغه راتلونكې ولوروي .

(ديني ښوونې) له پورته ښېګڼو سره سره له نني مروج اوښكلي صحافت څخه هم بې برخې نه دى . چې ترډيره حده دپښتو ليكدود په معياربرابردى.

يو نامتو هندى ليكوال ددې كتاب دارزښت په اړه ليكي

آه ..! په رښتياهم خدايه ! موږ درته ګرم يو اولادونه او تنكى ځوان نسل مودخپلې لاپروايي له امله له ديني ښوونوبې برخې اوناخبره دى، په رڼو سترګو يې وينو چې ورځ تربلې د خپل خواږه پيغمبر ﷺله لارې سره نابلده كيږي اوپه نورو لاروسردي اودتعجب ځاى خودادى چې لاهم دډيروپلرونو، ميندو اومشرانو سرددينې ښونوپه ارزښت اواړتيا خلاص نه دى.

خوږوميندو! پلرونو! اومشرانو!......كه چيرته نن هم دخپلو اولادونو ددينې روزنې غم ونه خورو بيابه يې كله او څه وخت خورو ؟ .... راځئ ګرانو ! .... خپل كمكى ځوان نسل ستاسې په لاس كې كتاب په لوستلودين له ضروري احكامو خبر كړو اوكه چيرته ددې كتاب يوه يوه كرښه پرې داملاپه ډول وليكئ يو خو به يې املا زده شي له بلې خوا به يې ددې كتاب هره مسئله دژوند ترپايه په ذهن كې ناسته وي اودتجربې خبره ده چې ددغه ډول بزرګانو په لاس كښلي كتابونه كه چيرته په ماشومانو و لوستل شي په آينده كې يې له دينې بې لارى (انحراف) ژغوري ....."

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

بســــم الله الرحـــــمن الـــــرحـــيم

نحمدالله العلى العظيم ونصلي على رسوله الكريم:

پـوښـتـــنه :ته څوك يې ؟

ځـــــواب :مسلمان.

پـوښـتـــنه :د مسلمانانو د مذهب (دين) نوم څه دی ؟

ځـــــواب :اسلام.

پـوښـتـــنه :اسلام څه ښونه كوي ؟

ځـــــواب :اسلام داښوونه كوي چې : خدای تعالی یودی دبندګۍ لايق يواځې هغه دی ، حضرت محمد دالله تعالی بنده او رسول دی، قران كريم دخدای تعالی كتاب دی، اسلام رښتينی دين دی،د دنيا او اخرت ټولې ښېګنې اونېكې خبر ې اسلام ښايي.

پـوښـتـــنه : داسلام كلمه كومه ده ؟

ځـــــواب :داسلام كلمه داده :

لااِلـهَ اِلاالله مُـحَمّـَدٌ رَّسُـولُ اللهِ

ژباړه : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمددالله رسو ل دی ، دې كلمې ته كلمه طيبه اوكلمه توحيد وايې .

پـوښـتـــنه :دشهادت كلمه كومه ده ؟

ځـــــواب : دشهادت كلمه داده :

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُـولُـه

زه شاهدي وركوم چې دالله نه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه يو دی سيال نه لري، اوداشاهدي وركوم چې محمد يې بنده او رسول دی.

پـوښـتـــنه :ايمان مجمل كوم دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :ايمان مجمل دادی :

امـنتُ بـالله كـماهو باسـمائـه وصفاته، وقبلتُ جـميع احكامه

ايمان مې راوړی (باور اويقين مې کړی) پرالله باندې لکه څرنگه چې خدای تعالی هغسې دی اود هغه په هغه نومونواو صفتونو باندې مې ايمان راوړی ، اوما يې ټول حکمونه منلي دي.

پـوښـتـــنه :ايمان مفصل کوم دی ؟

ځـــــواب :ايمان مفصل دادي :

اَلمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائکتـهِ وَکُتُبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الاَخِـرِ وَالقَـدرَ خَـيرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ايمان مې راوړی پرالله باندې پرملائکوپې، اوپرکتابونوپې او د هغه پررسولانو، دقيامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرگ وروسته پرژوندي کېدو باندې .

پـوښـتـــنه :تاسې چا پيداکړي يئْ ؟

ځـــــواب :موږ، زمونږ موراوپلار، اسمانونه، ځمکې او ټول مخلوق خدای تعالی پيداکړي .

پـوښـتـــنه :خدای تعالدنيا له څه شي نه پيداکړه ؟

ځـــــواب :په خپل قدرت اوحکم سره يې پيداکړې ده.

پـوښـتـــنه :کـوم خلك چې الله تعالی نه مني هغوی ته څه وا يي ؟

ځـــــواب : هـــغوی ته کافران وايي .

پـوښـتـــنه :کوم خلك چې له الله تعالی نه پرته دنـورو شيانو عبادت کوي اويادوه درې خدايان مني هغوی ته څه وايي؟

ځـــــواب :داسې خلکوته مشرکان او کافران وايي .

پـوښـتـــنه : مشرك ببنل کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! مشرك نه ښښل کـيږي ، هغه به تل ترتله په تکليف او عذاب کې وي .

پـوښـتـــنه:حضرت محمد څوك وْ ؟

ځـــــواب :حضرت محمد دالله تعالی بنده ،دهغه رسول اوپيغمبر وْ مونږ يې امتيان يو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـــنه :زمونږ پیغمبر چیرې پیداشوی وْ ؟

ځـــــواب :دعربو په وطن کي دمکې معظمې یو ښار دي، په هغه کې پیداشوی وْ .

پـوښـتـــنه :دده مبارك دپلاراونیکه نومونه څه وه؟

ځـــــواب : دپلار نوم یې عبدالله او دنیکه نوم یې عبدالمطلب وْ .

پـوښـتـــنه :زموږ پیغمبر درتبې له لحاظه له نوروپیغمبرانولوی اوکه وړوکی دي ؟

ځـــــواب :زموږ پیغمبر په رتبه کې ترټولو پیغمبرانو ستر اود الله تعالی له ټول مخلوق نه لوی دي .

پـوښـتـــنه :حضرت محمد عمر چیرې تېرکړی وْ ؟

ځـــــواب :تردرې پنځوسو (53) کالوپورې په خپل ښار، مکه معظمه کي واوسیده اوله هغه وروسته دالله تعالی له حکم سره سم مدینې منورې ته ولاړ ،لس (10) کاله یې هلته تېر کړل او د درشپیتو (63) کالو په عمر له دنیا څخه ولاړ .

پـوښـتـــنه :که چیرې یو څوك حضرت محمد نه مني هغه څرنګه دی ؟

ځـــــواب :څوك چې حضرت محمد دخداتعالی رسول نه بولي

هغه هم کافردی .

پـوښـتـــنه :دحضرت محمد دمنلو مطلب څه دی ؟

ځـــــواب :دحضرت محمد دمنلو مطلب دادی چې : سړی په دي یقین وکړي چې هغه دخدای تعالی رالیږل شوی پیغمبر دی اوپه دې یې عقیده وي چې دی مبارك له خدای تعالی نه وروسته ترټول مخلوق غوره دداوددده سره مینه ولري، دحکمونو پیروي یې وکړي

پـوښـتـــنه :داڅرنګه معلومه شوه چې حضرت محمد دخدای تعالی پیغمبردی ؟

ځـــــواب : داسي ښه ښه کارونه یې وکړل، اوداسي خبري یې خلکوته وښودلې چې له پیغمبرپرته یې نه بل څوك ښوولای شي ، اونه یې کولای شي.

پـوښـتـــنه : داڅرنګه معلومه شوه چې قران کریم دخدای تعالی کتاب دی ؟

ځـــــواب :حضرت محمد فرمایلي دي چې قران کریم د الله تعالی کتاب دی او پر ما باندې یې نازل کړی .

پـوښـتـــنه : قرانکریم پر پیغمبر په یوه واراو که لیږ لیږ نازل شوی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : هو! لیږلیږنازل شوی، کله یوایت، کله دوه،کله څلور آیاتونه اوکله هم بشپړسورت، څومره به چې ورته ضرورت وْ هغومره به نازلېده .

پـوښتـــنه : په څومره وخت کي ټول قران کريم نازل شو.؟

ځـــواب :په درويشت (23) کاله کې.

پـوښتـــنه :قران کريم څه ډول نازليده ؟

ځـــواب :حضرت جبرائيل ؑ به راغی ده مبارك ته به يي آيت يا سورت تيراوه، ده مبارك به اوريده، يا داوه به يي ليکونکی به يې راوغوښت په هغه به يې وليکه .

پـوښتـــنه :ده مبارك خپله ولي نه ليکه ؟

ځـــواب :ځکه چې دی مبارك " اُمي" وْ.

پـوښتـــنه : امي چاته وايي ؟

ځـــواب :دچا چې ليك لوست زده نه وي هغه ته " امي " وايي که څه هم پيغمبر ﷺ په دنيا کي دچا څخه علم زده کړي نه وْ خو بيا هم خدای تعالی ده مبارك ته ترټول مخلوق نه زيات علم ورکړي وْ .

پـوښتـــنه : حضرت جبرائيل څوك وْ ؟

ځـــواب : ملائيکه ده،پيغمبرانوته به يې دالله تعالی حکمونه راوړل .

پـوښتـــنه :مسلمانان دالله تعالی بندگي څرنگه کوي ؟

ځـــواب :1_ لمونځ کوي 2_ روژه نيسي 3_زکات ورکوي 4_حج کوي .

پـوښتـــنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځـــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت او بندگۍ يوه خاصه طريقه ده چې الله تعالی په قران کريم کې او رسول الله ﷺ په حديثونوکې مسلمانانوته ښودلي ده.

.پـوښتـــنه :دبندگۍ هغه طريقه څه ډول ده کومې ته چې لمونځ وايي ؟

ځـــواب :په کور يا په جومات (مسجد) کې خلك دالله تعالی په وړاندې لاس په نامه دريږي قران شريف وايي دالله تعالی ستاينه کوي، دهغه لويي اوتعظيم بيانوي، اودهغه په وړاندي ټيټيږي ،سر په ځمکه ږدي، دهغه لويي او خپله عاجزي ښکاروي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتــــنه : خدای تعالی لمونځ کونکی په جومات کې ښه ویني اوکه په کورکې ؟

ځــــــواب :خدای تعالی ته لمونځ کونکی هر ځای ویني،په جومات کې وې اوکه په کورکې ، خو په جومات کې لمونځ کول ډیر زیات ثواب لري.

پوښتــــنه :له لمانځه مخکې چې خلك مخ لاسونه اوپښې مینځي هغه ته څه وایي ؟

ځــــــواب :هغه ته اودس وایي له اوداسه پرته لمونځ نه کیږي .

پوښتــــنه :په لمانځه کې کوم لورته مخ کول پکاردي ؟

ځــــــواب :لویدیز لور ته (کومې خواته چې لمر لویږي).

پوښتــــنه : ولې په لمانځه کې دلویدیزلورته مخ ګرځوو؟

ځــــــواب :دمکې معظمې په ښار کې دخدای تعالی کور چې کعبه یې بولې هغې ته مخ ګرځول ضروري دي (هغه زموږ دښار "دهلي" لویدیز لورته ده)؛ ځکه خوخلك دلته دلویدیځ لورته لمونځ کوي.

پوښتــــنه :په لمانځه کې چې خلك کوم لورته دریږي هغه ته څه وایي؟

ځــــــواب : قبله ورته وایي .

پوښتــــنه :په شپه او ورځ کې څو واره لمونځ کیږي ؟

ځــــــواب :په شپه اوورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی .

پوښتــــنه :هغه پنځه وختونه کوم دي ؟

ځــــــواب:

_1دسهار(فجر) لمونځ چې دسهار په وخت له لمرختومخکې کیږي.

_2دماسپښین (ظهر)لمونځ: چې دزوال (دسیوري له له ماتېدو) نه وروسته کیږي .

_3دمازدیګر(عصر) لمونځ: چې له لمر لویدو یو نیم یا دوه ساعته مخکې کیږي .

_4دماښام (مغرب)لمونځ: چې تر لمر لویدو وروسته کیږي.

_5دماخستن (عشاء)لمونځ: چې له لمر لوېدو یونیم یا دوه ساعته وروسته کیږي.

پوښتــــنه :آذان څه ته وایي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــــواب :کله چې دلمانځه وخت راشي له لمانځه لږ مخکې يو سړي دربړي په زوره زوره داتوري وايي:

اللهُ اَكبـر اَللهُ اَكبـَر

خداى ډيرلوى دى خداى ډيرلوى دى

اَللهُ اَكبـَر اَللهُ اَكبـَر

خداى ډير لوى ده خداى ډيرلوى دى

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلـه اِلاّالله

شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل هيڅ يو معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلــَهَ اِلاّاللهُ

شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل هيڅ يو معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحـَمـَّد رَسُـولُ الله

شاهدي ورکوم چې محمد eدالله Yرسول دى

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحـَمـَّد رَسُـولُ الله

زه شاهدي ورکوم چې محمد eدالله Yرسول دى

حَـيّ عَـلىالصَّـلاى حَـيّ عَلَى الصَّلاى

لمانځه ته راشئ لمانځه ته راشئ

حَـيّ عَلَـى الـفَلاح حَـيّ عَلَى الفَلاح

کاميابي ته راشئ کاميابي ته راشئ

اَلله اَكبـَر اللهُ اَكبـَر

خداى ډير لوى دى خداى ډير لوى دى

لاالــــه الاّ الله

دالله نه پرته هيڅګوك دعبادت لايق نشته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي الفاظو ته اذان وايي.

دسهار په آذان کې د حيّ على الفلاح نه وروسته الصلاۍ خير مّن النّوم (لمونځ له خوبه ښه دي) ويل کيږي.

پـوښـتـــنه :تكبير (اقامت) څه ته وايي ؟

ځــــواب :کله چې لمانځه ته خلك دريږي نو دلمانځه له پيل کيدو مخکې يو سړي هاغه کلمې وايي کومې چې په اذان کې ويل کيږي، همدې ته اقامت اوتكبير وايي.

خوپه اقامت کې له حيّ عَلَى الفَـلاح وروسته قـدقامت الصّـلاۍ وه واري داذان کلمو زياتې ويل کيږي.

پـوښـتـــنه :څوك چې آذان يا تكبير وايي هغه ته څه وايي ؟

ځــــواب :څوك چې آذان کوي هغه ته " مؤذن" (اذان کونکی) اوڅوك چې تكبير وايي هغه ته " مكبر " (تكبيرويونكی)وايي.

پـوښـتـــنه :ډيرخلك چې په ګډه لمونځ کوي لمونځ ورکونكي ،لمونځ کوونكو اوهماغه لمانځه ته څه وايي ؟

ځــــواب :کله چې ډيرخلك په ګډه لمونځ کوي هغه لمانځه ته دجمعې (جماعت) لمونځ وايي، لمونځ ور کوونكي ته امام اولمونځ کوونكو ته مقتديان وايي.

پـوښـتـــنه :څوك چې يواځې لمونځ کوي هغه ته څه وايي ؟

ځــــواب :يواځې لمونځ کوونكي ته (منفرِد) وايي.

پـوښـتـــنه :داسې ځای ته چې خاص دلمانځه لپاره جوړوي اوخلك پكې لمونځ کوي څه بلل کيږي ؟

ځــــواب :هغه ته جومات (مسجد) وايي.

پـوښـتـــنه :څوك چې جومات ته لاړ شي هلته بايدڅه وکړي ؟

ځــــواب :په جومات کې دې لمونځ وکړي، قرآن شريف دې ووايي، يا دې يوه بل ذکر وکړي اويادې په ادب سره غلی کښني، په مسجد کې لوبې ، ټوپونه ، شور ، اوددنيا خبرې کول بد کاردی.

پـوښـتـــنه :لمونځ څه ګټې لري ؟

ځــــواب : لمونځ ډيرې ګټې لري يو څو يې تاسو ته درښايو:

_1دلمونځ کونكي انسان بدن او کالي تل پاك او صاف وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_2له لمونځ كونكي څخه خداى تعالى خوښ او خوشحاله وي.

_3دلمونځ كونكي څخه حضرت محمد eهم خوښ اوخوشحاله وي.

_4لمونځ كونكي دخداى تعالى په نزد ښه وي.

_5دلمونځ كونكي سړي عزت خلك په دنيا كې هم كوي.

_6لمونځ كونكى له ډيرو ګناهونو ساتلى وي.

_7لمونځ كونكى انسان خداى تعالى له مرګ وروسته په راحت كې كوي.

پـوښـتـــنه :په لمانځه كې چې كوم كلمات ويل كيږي ، د هغو نومونه اوهغه كلمات څه دي ؟

ځـــــواب :په لمانځه كې چې كوم كلمات ويل كيږي د هغو ټولو نومونه او الفاظ دادي :

تكبير

الله اكـبـر

خداى ډير لوى دى.

ثــنـــــاء

سُـبحَانَـكَ اللـّهُمَ وَبِحـَمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تـعَالَىَ جَـدُّكَ وَلاَ الـهَ غَـيـرُكَ

ژباړه : اى الله ! ستاينه او ثنا يواځې ستاله پاره ده اونوم دې مبارك دى ، شان دې لوړ دى او پرته له تا بل معبود نشته.

تعــــــوذ

اَعُـوذُ بِالله مِـنَ الّشَّيـطَانِ الرَّجِيـم

ژباړه : زه خداى ته پناه وروړم چې له رټلي شيطانه مې وژغوري.

تـــســـميـه

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ژباړه : دهغه خداى په نامه شروع كوم چې لورونكى اومهربانه دى.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـوـرت فـاتحـه

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢﴾ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧﴾

ژباړه :دټول عالم رب او پالونكي ته ثناده چې لورونكى اومهربانه دى ، دقيامت دورځې خاوند دى .

خدايه! يواځې ستا عبادت كوو اويواځې له تانه مرسته غواړو ، موږ ته نيغه(سمه)لار راوښيه، دهغولارچې تاپرې نعمتونه لوروليي دي ، نه دهغو لارچې ته ورته قهرېدلى يې ، اونه هم دبېلارو خلكو لار.

سورت كوثر

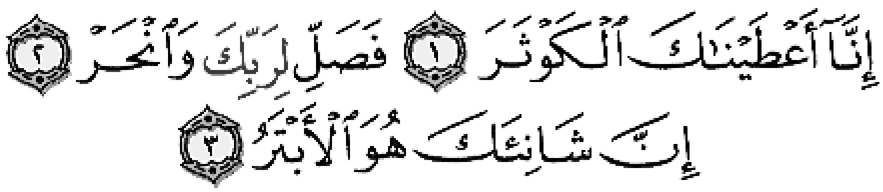
إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

اى پيغمبره ! له شكه پرته مو كوثر(حوض) دركړى، خپل خدانته لمونځ اوقرباني كوه ، ستا دښمن بې نومه اوبې نښانه دى .

سورت اخلاص

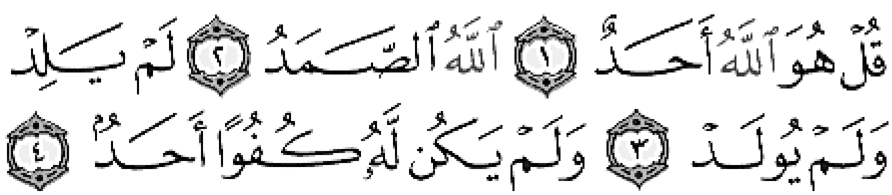
قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ﴿٤﴾

ژباړه :اى پيغمبره! دوى ته ووايه چې خداى يو دى ، خداى بې نيازه دى ، نه له ده څخه څوك پيداشوي اونه دى له چا څخه پيداشوى ، اونه يې څوك سيال شته.

سورت فلق

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى
ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

ژباړه : ای پیغمبره ! په دعاء کې داسې ووایه : چې زه پناه غواړم په رب دسباخیرونکي ، له شره د مخلوق، اوله شره د تیارې شپې چې تکه توره شي اوله شره د پوکي کوونکو ساحرانو ښځو چې پوکول کوي په غوټو کې.

سورت الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ ٱلَّذِى
يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾
مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

ژباړه : ای پیغمبره !په دعاء کې داسې ووایه چې: پناه غواړم په رب دټولو خلکو ، په خاوند دټولوخلکو، په معبود دټولو خلکو ، له شره دهغه وسوسه اچونکي تښتېدونکي (شیطان)چې دخلکو په زړونوکې وسوسه اچوي ، دغه وسوسه اچونکي له پیریانو څخه وي ، اوکه له انسانانو څخه وي.

درکوع تسبیح

سُبحَـانَ رَبيِّ العَـظِيم

زما ستر رب ته پاکي ده.

دقومې (له رکوع څخه دولاړېدو) تسمیع

َسـمِعَ اللهُ لِـمَن حَمِـدَه

الله دثنا ویونکو ستاینه واورېده.

دقومې تحمید

رَبَّــنَا لَكَ الـحَــمدُ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربه تولي ستاينې ستالپاره دي.

دسجدې (په ځمکه دسر كيښودو) تسبيح

سبُــحَن رَبيِّ الاَعـلَی

زما درب شان ډير لوی دی.

تشهد (التحياتٍ)

التّحِيّاتُ لِلّهِ وَالصَّلَوَاى وَالطَّيِّبَاتُ اَلسّلامُ عَلَيكَ اَيُّهـَاالنَبيُّ وَ رَحـمَـۍ اللهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَلسَّلامُ عَلَينَا وَ عَلَی عِبَادِ اللهِ الصَّالِـحِينَ، اَشَهَدُ اَن لاَ اِلهَ اِللااِلَهُ وَاَشهَدُ اَنَّ مُـحَمَداً عَبدُه وَرَسُولُهُ.

ژباړه: ثنا اوستاينې خدای ته دي اوهم پاكې ، ای نبي! پرتا دې سلام ،دخدای رحمت اوبركتونه وي . پرموږ اودخدای پرنيكو بنده ګانو دې سلام ي ، شاهدي وركوم چې بې له خدايه بل معبود نشته او شاهدي وركوم چې محمد e دخدای بنده اورسول دی .

درود شريف

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُـحَمَدٍ وّعَلَی آلِ مُـحَمَّدٍ كَـمَا صَلَّيتَ عَلَی اِبرَاهِيـمَ وَعَلَی آلِ اِبرَاهـِيمَ اِنَّكَ حَـمِيدٌ مَّجِـيد، اَللّهُمَ بَارِك عَلَی مُـحَمَّدٍ وَّعَلَی آلِ مُـحَـمَّدٍ كَـما بَارَكتَ عَلَی اِبرَاهـِيمَ وَ عَلَی آلِ اِلبرَاهـِيمَ اِنَّكَ حَـمِيـدٌ مَّجِـيدٌ.

ژباړه: يا الله ! پرمحمد eاودهغه پركورنۍ رحمت ووروه ، لكه پرابراهيم u اودهغه پركورنۍ دې چې لورولی وْ ، بيشكه ته ستايلی اولوی يې . يا الله ! پرمحمد e اودهغه پركورنۍ بركتونه واوروه ، لكه پرابراهيم u اودهغه پركورنۍ دې چې ورولي وْ ، بيشكه ته ستايلی او لوی يې.

له درود وروسته دعاء

اَللّهُمَ رَبَّنَا آتِنَافِي الدُّنيَا حَسَنۍ وَّفِي الآخِرَۍ حَسَنَۍ وَّقِنَا عَذَابَ النَّار

ژباړه :يا الله موږ ته په دنيا كې نعمت اوپه آخرت كې جنت راكړه اوددوزخ له اوره مو وساته.

په ځينو روايتونوكې دادعا هم راغلې ده:

اَللّـهُمَّ انيِّ ظَلَمتُ نَفـسِي ظُلماً كَثِـيراً وَّلاَيَغفِرُالذُّنُوبَ الا اَنتَ فَاغفـِرلِي مَغفِـرَۍ مِّن عِندِكَ وَارحَمـنِي انَّكَ اَنتَ الغَفُـورُ الـرَّحِيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : يا الله ما پرځان ډيرظلم کړی دی او بيشکه چې له تا پرته څوك گناوې ښئلی نه شي ، نو ماله خپل لوري وښښه،او راباندې ورحميږه بې شکه ته ښښونکی اولوروونکی يې.

ســــــــــلام

اَلسَّـلامُ عَـلَيـكُم وَ رَحـمَۍ اللهِ

پرتاسو دې سلام اودخدای رحمت وي.

له لمانځه وروسته دعاء

اَللّٰهُـمَّ اَنتَ السَّـلاَمُ وَ مِـنكَ السَّـلاَمُ تَبـاَرَكـتَ يَا ذَاالـجَـلالِ وَالاِكـرَام

ژباړه : يا الله! سلامتي ورکونکی يواځې هم ته يې او سلامتي ستا له لوري وي ، ډېر برکت ښښتن دلويي اوعزت خاوند يې.

دعاء قنوت

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَستَعِينُكِ وَنَستَغفِرُكِ وَنُمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيكَ وَنُثنِي عَلَيكَ الـخَير، وَنَشـكُرُكَ وَلاَنَكفُرُكَ، ونَـخلَعُ وَ نَترُكُ مَن يَّفجُرُكَ ،اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعبُدُ وَلَكَ نُـصَلِّي وَنَسجُدُ وَاِلَيكَ نَسعَى وَنَحفِدُ وَنَرجُوا رَحـمَتَكَ وَنَخشَى عَذاَبَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالكُفَّارِ مُلحِق

ژباړه :يا الله ! موږ له تانه مرسته غواړو ، اوله تانه ښښنه غواړو اوپرتا ايمان لرو ، پرتا توکل کوو ، ستا غوره ستاينه کوو، ستا شکر ادا کوو، ستا ناشکرې نه کوو، له هغه چا سره پريکون اوداړيکو شلون کوو چې له تاسره پريکون کوي .

ياالله ! يواځې ستاعبادت اوستا لمونځ کوو، تاته سجده کوو، ستاپرلور پنا دروړو ، درمنډې وهو ، يواځې ستادرحمت هيله من يو ، ستاله عذابه ويريږو، اوبې شکه ستا عذاب کافرانو ته رسيدونکی دی .

داوداســــــه طـريـــقه

پـوښـتـــنه :اودس څه ډول کول په کاردی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــــواب : په پاك لوښي کې پاکې اوبه را واخله، پرپاك صاف او لوړ ځای کښينه، په اوداسه کې قبلې ته مخامخ کيناستل غوره دي ، خوکه چيرته مو که نه وه هيڅ زيان نه لري ، لستوڼي ترڅنګلو پورې پورته کړه، بيا بسم الله ووايه، اودواړه لاسونه ترمړوندو پورې ومينځه، بيادرى وارې په خوله اوبه ورغړوه، مسواك ووهه، که مسواك نه وي نوګوته په غاښوپورې وموښه ، بيا درى ځله پزې ته اوبه واچوه ، دچپه لاس په خچنه ګوته پزه پاکه کړه ، درى ځله مخ ومينځه ، خو مخ ته په تيزي سره اوبه مه اچوه ، بلکې په کرارسره تندي ته اوبه واچوه اومخ ومينځه.

دوېښتانو دشنه کېدو له ځايه نيولې دزنې تر لاندې برخې پورې ، اوديوه غوږ څخه تربل غوږ پورې مخ مينځل پکاردي ، بيا له څنګلو سره دري وارې دواړه لاسونه ومينځه ، لومړى ښى لاس درى وارې بيا چپه لاس درى وارې مينځل په کاردي .

بيا لاس په اوبو لوند کړه دسر مسح وکړه ، اود غوږو مسح وکړه ، بيا د ورمېږ (غاړه) مسح وکړه ، اوبواځې يې يوځل کول په کاردي . درى ځله دواړه پښې له بيېيو سره ومينځه ، لومړى دښى بيا چپه پښې مينځل په کاردي .

دلـمـانـځـه طـريـقـه

پـوښـتـــنه :دلمونځ کولو طريقه څه ده ؟

ځـــــــواب : دلمانځه دکولو طريقه داده چې:

کله چې اودس وکړې ، پاك کالى واغونده ، پرپاك ځاى قبلې ته مخامخ ودريږه ، دلمانځه نيت وکړه ، دواړه لاسونه غوږوته يوسه او " الله اکبر" ووايه ،اوبيا لاسونه دنامه دغوټۍ لاندې داسې وتړه چې دښي لاس ورغوى دچپ لاس پرخپړه راشي .

په لمانځه کې په ادب سره ودريږه يوې بلې خواته مه ګوره دالله تعالى لورته ځيراوسه ، لاسونه چې وتړې لومړى داثناء ولوله :

سُـبحَانَـكَ اللـّهُمَ وَبِحـَمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تـَعَالَىَ جَـدُّكَ وَلاَ اِلـَهَ غَـيـرُكَ

بيا تعوذ (اعـوذ بالله من الشّيطان الرّجيم) او تسميه (بسم الله الرّحـمن الرّحيم) او الحمد لله ولـوله ، الحمد لله چې کله خلاصه کړې، نو په کراره آمّين (خدايه زما دعا قبوله کړې) ووايه ، په دې پسې سورت اخلاص يا بل سورت چې ياد دې وي ووايه ، بيا " الله اکبر" ووايه رکوع ته کښته شه ، په رکوع کې ځنګنونه په دواړه ورغوو ونيسه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درکوع تسبیح (سُبحانَ ربیّ العظیم) دری وراه یا پنځه واره ووایه ، بیا تسمیع (سـمـعِ اللهُ لـمن حمده) هم ووایه ، بیا تکبیر ووایه اونیغ ودریږه ، تحمید (ربّنا لك الـحمد) هم ووایه، بیا تکبیر ووایه ، سجدې ته داسې لاړشه چې لومړی دواړه ځنګنونه پرمځکه ولګوه، دواړه ورغوي کښیږده، پزه ، تندی اومخ مو باید ددواړو لاسو ترمنځ د سجدې پرځای وي ، دسجدې تسبیح (سبحان ربيّ الاعلی) دری یا پنځه وارې ووایه، بیا تکبیر ووایه اوله سجدې راپاڅه نیغ کینه ،تکبیر ووایه دوهمه سجده هم په همغه ځېر وکړه، بیاوایه پورته شه ، د ولاړېدو په وخت کې پرمځکه لاسونه مه لګوه .

په سجدو سره یو رکعت پوره شو او س نو دوهم رکعت پیل کړه ، بسم الله او الحمد لله ووایه او یو بل سورت هم ورسره ووایه ، بیا رکوع ، قومه اودواړه سجدې وکړه ، کېنه ، اول تشهد بیا درود شریف ووایه ، او بیا لومړی ښي لور، بیاچپ لورته مخ واړوه ، اوس نو دوه رکعته لمونځ پوره شو .

له سلام ګرځولو وروسته اَللَّهُمَّ اَنتَ السَّلاَمُ وَمِنكَ السَّلاَمُ تَبَارَکتَ یَا ذَاالـجَلالِ وَالاکرَام ووایه ، او لاس پورته کړه دعاء وکړه خو ډیر یې مه پورته کوه داسې چې تراوږو دې پورته شي دعا چې کله خلاصه کړې دواړه لاسونه پرمخ تېرکړه .

پـوښـتـنه :ددوو سجدو په منځ کې اویا هم دتشهد د ویلو په حالت کې څه ډول کیناستل په کار دي ؟

ځـــواب : ښی ښپه باید ولاړه اودګوتو مخ یې دقبلې لورته وي اوچپه ښپه دې څملوه پرې کینه دناستې په حال کې دواړه لاسونه په ځنګنونو ایښودل پکاردي .

پـوښـتـنه :دامام، مقتدي، اومنفرد (یواځې لمونځ کونکی) په لمانځه کې څه فرق دی ؟

ځـــواب : دامام، مقتدي اومنفرد په لمانځه کې لږ فرق شته ، یو فرق دادی چې : امام او منفرد دواړه په اول رکعت کې له ثنا وروسته اعوذ بالله او بسم الله او الحمدلله شریفه او سورت ټول پوره وایي ، اوپه دوهم رکعت کې هم بسم الله او الحمدلله شریفه اوسورت پوره وایي خو مقتدي به یواځې په لومړي رکعت کې ثنا وایي اونور په دواړو رکعتونو کې پټه خوله ولاړ وي .

دوهم فرق دادی چې : درکوع څخه دولاړېدو په وخت کې امام اومنفرد دواړه" سمع الله لمن حمده " وایي اومنفرد دتسمیع سره تحمید هم ویلای شي، خو مقتدي ته یواځې " ربنالك الحمد" ویل پکاردي .

پـوښـتـنه :که لمونځ دری یا څلور رکعتي وي نو بیا څه ډول کیږي ؟

ځـــواب :دوه رکعته لمونځ خو باید همغسې وکړي څرنګه چې پورته تیر شو خوپه اوله قعده کې دې له التحیات اویاتشهد نه وروسته درود شریف نه وایي ، بلکې " الله اکبر" دې ووایي او پورته دې شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که لمونځ واجب یاسنت یا نفل وي نو پاتې دوه رکعته دې د مخکني دوو رکعتو نو په څېروکړي ، او که چیرې فرض وي نو په دریم اوڅلورم رکعت کې له " الحمدلله" نه وروسته دې سورت نه وایي ، اوپاته نوردې دهمغو پخوانیو دوو رکعتونو په څیر وکړي .

پـوښـتـنه :آیّا سنت او یانفل لمونځ دري رکعته هم کیږي؟

ځـــواب : نه ! سنت یا نفل لمونځ درې رکعته نه کیږي دوه یاڅلور رکعته کیږي .

پـوښـتـنه :درکوع کولو سهي طریقه څرنگه ده ؟

ځـــواب :رکوع داسې باید وشي چې ملاله سر سره یو برابر وي ،داسې چې سر نه له ملالوړ اونه ټیټ وي ، او دواړه ځنګلې باید له خېټې او تشیو نه لري وي ، او ځنگنونه باید په خپړو ټینګ ونیسې.

پـوښـتـنه :دسجدې سهي طریقه څرنگه ده ؟

ځـــواب : سجده داسې پکار ده چې خپړې پر مځکه وي او مړوندونه اوځنګلي دمځکې څخه پورته وي، نس (گیده) دې دورنو څخه لري او لاسونه دپښو څخه جلا وي.

پـوښـتـنه :له لمانځه وروسته په گوتو باندې دشمیر په وخت څه ویل کیږي ؟

ځـــواب : " سبحان الله " (33)واره الحمدلله " (33)واره ، " الله اکبر" (33) واره ویل کیږي چې ډیر زیات ثواب لري .

اســــلام کلـــمې

اولـه : کلـمـهٔ طـیبـه

لااِلـهَ اِلااللهُ مُـحَمّـَدٌ رَّسُولُ اللهِ

له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Y رسو ل دی .

دوهــمه : د شـهادت کلــمـه

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُولُـه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : زه شاهدي ورکوم چې دالله Y نه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه یو دی سیال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد e یې بنده او رسول دی.

دریـمـه : د تـمجـید کلـمـه

سُبحَانَ اللهِ وَالـحَمدُللهِ وَلا اِلَهَ اِلااللهُ وَاللهُ اَکبرَ وَلاحَولَ وَلا قُوَّی اِلا بِاللهِ العَلي العَظِیم

ژباړه : خدای Y پاك دی ستاینې هغه لره دي له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، خدای Y لوی دی له ګناوو دساتنې اود نیکو کارونو دکولو توفیق یواځې هغه ورکوي هغه دلویي او شوکت څښتن دی .

څـلـورمـه : دتـوحـید کلـمـه

لااِلَهَ اِلااللهُ وَحدَهُ لاشَرِیكَ لَهُ، لَهُ المُلكُ وَلَهُ الـحَمدُ یُحیِی وَیُمِیتُ وهو حيٌ لا یَمُوتُ اَبداً اَبداً ذُوالجَلالِ وَالاکرَامِ بِیَدِهِ الـخَیر وَهُوَ عَلَی کُلِّ شَيءٍ قَدِیر.

له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، سیال نه لري پاچاهي اوستاینې هغه لره دي، ژوندي کول اومړه کول یې په واك کې دي ، تل ترتله به ژوندی وي، دعزت اوشوکت څښتن دی او ښېګڼه یې په واك کې ده ، په هرڅه قادر دی.

پنـځـمـه کلـمـه : د استـغـفا ر کلـمـه

اَستَغفِرُاللهَ رَبيِّ مِن کُلِّ ذَنبٍ اَذنَبتُهُ عَمَداً اَوخَطاً سِرّاً اَوعَلانِیَی وَاَتُوبُ اَلَیهِ مِنَ الذَّنبِ الذِي اَعلَمُ وَمِنَّ الذَّنبِ الذِّي لا اعلَمُ اِنَّكَ اَنتَ عَلّامُ الغُیُوبِ وَسَتَّارُ العُیُوبِ وغَفَّارُ الذُّنوُبِ وَلاحَولَ وَلاقُوَّی اِلا بِاللهِ العَلّیِ العَظِیم.

ژباړه : زه له هغه ذاته ښښنه غواړم چې زما خدای دی، له هرې هغې ګنا څخه چې په قصداویا مې په هېره سره کړې وي ، دهغه په دربارکې له هرې ګناڅخه چې ماته معلومه وي اویا نه وي توبه باسم

په تحقیق سره خدایه ! په پټو رازونو خبر یې ! دعیبونو پټوونکی، دګناوو ښنونکی یې ! له ګناڅخه دساتنې اوښوکارونودکولو توفیق یواځې ته ورکوې! په تحقیق سره دلویي اوشوکت څښتن یې !

شپــږمــه : لـه کفـره دبـې زارۍ کلـمـه

اَللَّهُمَّ اِنيِّ اَعُوذُبِكَ مِنَ اَن اُشرِكَ بِكَ شَیاً وَاَنَا اَعلَمُ بِهِ وَاَستَغـفِرُبِكَ لِما لا اَعلَمُ بِهِ تُبـتُ عَنـهُ وَتَـبرَاتُ مِنَ الکُـفرِ وَالـشِركِ وَالکَـذِبِ وَالغِـیبَی وَالبِـدعَـی وَالنَمِـیمَی وَ الفَـواحِشِ وَالبُهـتَانِ وَالـمعاصِي کُلِّهَا وَاَسلَمتُ وَاَقُـولُ لا اِلَهَ اِلاالله مُـحَمَّـدٌ رَّسُـولُ اللهِ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدایه ! زه پرتا پنا غواړم له دې څخه چې له تاسره بل څه سیال وګڼم اوزه پرې پوهیږي اوله هغه شرك څخه چې پرې نه پوهیږم خدایه تاته توبه باسم له هر کفر، شرك، درواغو، غیبت ، بدت، چغل خوري، سپکوسپورو، تور لګولو اوټولو ګناوو څخه، اوماایمان راوړی اووایم چې : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Yرسو ل دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

لومــړی ځــانـګه

تـعلیـم الایمان

داسـلامي عــقایـدو زده کړه

بســــم الله الرحــــمن الــــرحـــیم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

پـوښـــتنه :داسلام بنیاد پر څو شیانو ولاړ دی ؟

ځـــواب : داسلام بنیاد پر پنځو شیانو ولاړ دی.

پـوښـــتنه :هغه پنځه شیان چې داسلام بنیاد پرې ولاړ دی کوم کوم دي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان دادي:

اول : کلمهْ طیبه یا کلمه شهادت مطلب دا چې په زړه سره منل اوپه ژبه یې اقرار کول.

دوهم : لمونځ کول.

دریم : زکات ورکول.

څلورم : دروژې په میاشت کې دروژې نیول.

پنځم : حج کول.

پـوښـــتنه :کلمهْ طیبه کومه ده اومعنی یې څه ده ؟

ځـــواب :کلمهْ طیبه داده:

لاا له الاالله محمد رسول الله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مطلب يي دادي چې دالله تعالی نه پرته بل هيڅ څو ك دعبادت وړ نشته او حضرت محمد e دالله تعالی راليږلي رسول دی.

پـوښــتنه :دشهادت كلمه كومه اومعنی يي څه ده ؟

ځــواب :د شهادت كلمه داده:

اشهـد انّ لاّ اله الاّالله واشهـد انّ مـحمّـداً عبده ورسـوله

او معنی يي ده چې: زه شاهدي وركوم چې دالله تعالی نه پرته دعبادت وړبل هيڅوك نشته او شاهدي وركوم چې حضرت محمد e دالله تعالی بنده اورسول دي.

پوښتنه : دكلمې دمعنااومطلب له پوهيدلوپرته يواځې يې په ژبه ويلوسره سړی مسلمانيدای شي ؟

ځواب : نه ! بلكې په معنا پوهيدل اوپه زړه سره يقين كول اوپه ژبه يې اقرار كول ضروري دي.

پوښتنه : په زړه سره يقين اوپه ژبه اقرار كولو ته څه وايي ؟

ځواب : ايمان وايي.

پوښتنه :گونگی چې په ژبه اقرار كولای نه شی هغه به څه ډول ايمان راوړي ؟

ځواب : دخدايي عذر له امله دهغه اشاره هم كافي بلله كيږي معنا داچې : هغه دې په اشاره سره داوښيي چې الله تعالی يو دی اوحضرت محمد eدخدای تعالی پيغمبر دی.

پوښتنه : دمسلمانانو لپاره پرڅو خبرو ايمان لرل ضروري دي ؟

ځواب : پراوو "7 "خبرو ، چې يادونه يې په ايمان مفصل كې راغلې:

اَمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائكتـهِ وَكُتُـبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الاَخِـرِ وَالقَـدَرَ خَـيرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ايمان مې راوړی پرالله Y باندې پرملائكوپې، اوپركتابونوپې او د هغه پررسولانو، دقيامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرگ وروسته پرژوندي كېدو باندې.

دخدای تعالی په هكله دمسلمانانوعقيده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : دخدای تعالیپه هلکه دمسلمانانو عقیده باید څه ډول وي ؟

ځواب : مسلمانان باید داعقیده ولري چې:

1-خدای تعالی یو دی.

2-یواځې همغه دعبادت اوبندگۍ وړ دی اوله هغه پرته دبندگۍ وړ بل هیڅوک نشته.

3-هغه سیال نه لري.

4-له هرڅه خبر دی هیڅ شی ترینه پټ نه دي.

5-دپوره طاقت اوقدرت خاوند دی.

6-ځمکه، آسمان، سپوږمۍ، لمر،ستوري، ملائکې،انسانان، پیریان، او لنډه داچې ټول جهان یواځې هغه Yپیداکړی اوهغه یې مالك دی

7-مرگ اوژوند دهغه له لورې دي، یعنې دټول مخلوق ژوند اومرگ دهغه په واك کې دي.

8-هغه Y ټول مخلوق ته روزي ورکوي.

9-خوراك، څښاك او خوب نه کوي.

10-تل وْ اوتل ترتله به وي.

11-هغه Y هیچا پیداکړی نه دی.

12-نه یې پلار شته نه زوی ، نه لور، نه ښځه ، اونه هم له چاسره دغه ډول خپلوي لري ، له دارنگه ټولو خپلولیو څخه پاك دی.

13-هرڅه ده ته محتاج دي، خودی هیچا ته محتاج نه دی اوهیڅ شي ته اړتیانه لري.

14-بې مثله دی هیچ یو شی یې په څېر نه د ي.

15-له ټولو عیبونوپاك دی.

16-دمخلوق په څېر لاس، پښې، پزه او غوږونه نه لري.

17-ملایکې یې پیداکړي اوددنیا په بیلابیلو کارونویې گمارلې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-18دخپل مخلوق دلارښوونې (هدايت) لپاره يې پيغمبران راليږلي، څو خلکو ته رښتيني لار (دين) ور وښيي، ښې خبرې ورزده اوله بدو يې منع کړي.

ملا ئـکـې (فـرښتـې)

پـوښـتـنه :ملائکې څوك دي ؟

ځـــواب :ملائکې دالله تعالى يو جلا مخلوق دي له نوره يي پيدا او زموږ له سترګوپنا دي نه نارينه او نه هم ښځينه دي، نه دخداى تعالى دحکم نافرماني او نه ګناه کوي، په کومو کارو يې چې مقرري کړي دي په هغو بوختې دي.

پـوښـتـنه :ملائکې څومره دي ؟

ځـــواب :دملائکو شمير له خداى تعالى پرته بل هيڅ چاته معلوم نه دى هو! دومره موږ ته معلومه ده چې ملائکې ډيرې اوڅلور يکې مقربې اومشهورې ملائکې دي.

پـوښـتـنه :مقربې اومشهورې ملائکې کومې دي ؟

ځـــواب :اول : حضرت جبرائيل u چې دالله تعالى کتابونه، احکام، اوپيغامونه به يې پيغمبرانو عليهم السلام ته راوړل.

دوهم: حضرت اسرافيل uچې دقيامت شپيلۍ به پوکي.

دريم: حضرت ميکائيل u چې دباران داوربښت اومخلوق ته دروزي رسولو په کارو مقرره ده.

څلورم : حضرت عزرائيل u چې له مخلوق دارواوو(روح) په اخيستو مقرره ده.

دخـداى تـعـالـى کـتـابـونـه

پـوښـتـنه :دخداى تعالى کتابونه څودي ؟

ځـــواب :دخداىتعالى ډير زيات واړه اوغټ کتابونه پر پيغمبرانو عليهم السلام نازل شويدي، غټو ته يي کتابونه او وړو ته يې صحيفې وايي څلور کتابونه مشهوردي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :څلور مشهور آسماني کتابونه کوم کوم دي ؟ او په کومو پيغمبرانو نازل شويدي ؟

ځـــواب:

-1تورات : چې په حضرت موسى u نازل شوى.

-2زبور: چې په حضرت داوْ د uنازل شوي ده.

-3انجيل:چې په حضرت عيسى u نازل شوي دى.

-4قرآن کريم : چې په حضرت محمدeنازل شوي دي.

پـوښــتنه :صحيفې څومره دي او پرکومو پيغمبرانو نازلي شوي دي ؟

ځـــواب :دصحيفو شميره معلومه نه ده، خو يوڅه صحيفې پر حضرت آدم u اويوڅه پرحضرت شيث uاويوڅه پر حضرت ابراهيم u نازلي شويدي له دې پرته نورې صحيفې هم شته چې پرځينو نورو پيغمبرانوعليهم السلام نازلي شوي دي.

دخداى تعالى پيغمبران عليهم السلام

پـوښــتنه :رسول چاته وايي ؟

ځـــواب :رسول انسان اودخداى تعالى بنده وي خداى تعالى خپلو بندګانو ته دحکمونو رسولوله پاره ټاکلي وي، هغوى رښتيا ويونکي وي درواغ هيڅ کله نه وايي، ګناه نه کوي، دخداى تعالى په امرسره معجزې ښکاروي، پيغامونه يې په پوره ډول مخلوق ته رسوي کموالي او زياتوالي پکې نه کوي اونه هم هيڅ يو پيغام پټوي.

پـوښــتنه :دنبي معنا څه ده ؟

ځـــواب :دنبي معنا همداده چې هغه دخداى تعالى بنده اوانسان وي دالله تعالى حکمونه بندګانو ته رسوي رښتينى وي درواغ نه وايي، ګناه نه کوي، دخداى تعالى Yپه حکمونوکې کموالى او زياتوالى نه کوي او نه هم هيڅ يو حکم پټوي.

پـوښــتنه :دنبي اورسول تر منځ څه فرق شته ؟ اوکه دواړه يو شى دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :دنبي اورسول په منځ کې لږ فرق شته اوهغه داچې : رسول هغه پیغمبر ته وایي چې دخدای تعالی له لورې نوی شریعت اوکتاب ورکړل شوي ویو، اونبي هرپیغمبرته وایي ، نوی شریعت اوکتاب ورکړل شوي وي اوکه نه داسې چې دمخکني شریعت او کتاب تابع وي.

پـوښــتنه :آیا یو سړی په خپل کوښښ اوعبادت سره نبي کیدلي شي ؟

ځــواب :نه ! بلکې هغه څوك نبي وي چې خدای تعالی یي نبي وګرځوي معنا داچې دنبي اورسول کېدل دانسان په کوښښ او ارادې پورې تړلي نه دي، بلکې دامرتبه دخدای تعالی له لوري ورکول کيږي.

پـوښــتنه :درسولانو اونبیانو شمیر څومره څه دی ؟

ځــواب :دنیا ته ډیر رسولان اونبیان راغلي دي خو دهغوي پوره شمیره یواځې خدای تعالی ته معلومه ده، خو مونږ اوتاسو باید دا عقیده ولرو چې دخدای تعالی ټول رسولان هرڅومره چې وي برحق اوریښتیني دي.

پـوښــتنه : لومړنی پیغمبر څوك وْ ؟

ځــواب :تر ټولولومړی پیغمبر حضرت آدم u دي.

پـوښــتنه :تر ټولو وروستی پیغمبر څوك دي ؟

ځــواب :ترټولو وروستی اوآخري پیغمبر حضرت محمد eدي.

پـوښــتنه :له حضرت محمد e وروسته به بل پیغمبر راځي اوکه نه ؟

ځــواب :نه! ځکه چې پیغمبري اونبوت پر حضرت محمد مصطفی e پای ته ورسیده له ده مبارك وروسته ترقیامته پورې هیڅ یو نبي نه راځي، له ده مبارك وروسته چې څوك دپیغمبري دعوه کوي هغه درواغجن دی.

پـوښــتنه :په رسولانو کې ترټولو غوره (افضل) رسول څوك دی ؟

ځــواب :زمونږ پیغمبر حضرت محمد e په ټولو نبیانو او رسولانو کې غوره او لوی دی ، دی که څه هم دخدای تعالی بنده او اطاعت کونکی دی خو له دخدای تعالی وروسته په مخلوق کې ترهرچا دده مبارك مرتبه زیاته ده.

دقیامت بیان

پـوښــتنه :دقیامت ورځ کومې څه ته وایي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دقیامت هغې ورځي ته وايي په کومه کې به چې ټول انسانان او حيوانان مړه کيږي، اوټوله دنيا به له منځه ځي، غرونه به دپمبوو دګلانو په څېر په هوا کې والوزي ستوري به ټوټه ټوټه شي لاندې به راولوېږي، لنډه داچې هرشی به زره زره او له منځه ولاړشي.

پـوښــتنه :ټول انسانان اوحيوانان به څرنګه مړه کيږي ؟

ځـــواب :حضرت اسرافيل u به شپیلۍ پوه کړي د شپیلۍ آّواز به یې دومره "ویرووونکی" اوسخت وي چې له هيبت به يې ټول خلك مړه اوهر شی به زره زره او فنا شي.

پـوښــتنه :قيامت به څه وخت وي ؟

ځـــواب :قيامت راتلونکی دنخو ټاکلی وخت یې له الله تعالی پرته هیچاته معلوم نه دی، هو ! دومره معلوم دي چې دجمعې په ورځ دمحرم په لسمه نيټه به وي اوزمونږ پيغمبر eځينې نښانې یې ښودلې دي هغو ته که وکتل شي معلوميږي داچې قيامت نږدې دی.

پـوښــتنه :دقيامت نښانې کومې دي ؟

ځـــواب :پيغمبر eفرمايلي دي چې:

1-کله چې په دنیاکې ګناوې زياتې شي.

2-خلك دخپل مور او پلار نافرمانه شي اوپرهغوی سختي پيل کړي.

3-په امانت کې خيانت پيل شي.

4-سندرې غږول، رقص، اوسرود زيات شي.

5-وروستي خلك مخکنيو بزرګانو ته بد ويل پيل کړي.

6-بې علمه اوکم عمله خلك مشران شي.

7-شپانه اودټيټې درجې خلك لوړ لوړ عمارتونه جوړول پيل کړي.

8-ناپوه خلکو ته غټې چوکۍ په لاس ورشي، نو په دې پوه شه چې قيامت نږدې دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتقدير بيان

پـوښــتنه :تقدير څه ته وايي ؟

ځـــواب :دهرې خبرې او هرشي دښه اوبد اندازه چې له پخوانه دخدای تعالی په علم کې ټاکلې شوې اودهرشي له پيداکيدو دمخه خدای تعالی ته معلومه وي ، دالله تعالی همدې علم او اندازې ته تقديروايي ، هيڅ يوښه اوبد شی دالله تعالی له علم او اندازې څخه دباندې نه دی.

لـه مـرگ وروسـتـه بيــا ژونـدي کېـدل

پـوښــتنه :له مرگه وروسته دبياژوندي کيدلو مطلب څه دی ؟

ځـــواب :کله چې دقيامت په ورځ ټول شيان له منځه ولاړ شي اسرافيل u به دوهمه شپيلۍ پوه کړي چې په دې سره به بيرته ټول شيان او انسانان راژوندي شي ، د حشر په ميدان کې به ټول مخلوق دالله تعالی درانه حضورته وړاندې شي ، حساب به اخستل کيږي ، دښو اوبدو کارو بدله به ورکول کيږي ، په کومه ورځ چې داکارونه ترسره کيږي هغې ورځې ته "يوم الحشر" (دجمع کيدو ورځ)، "يوم الجزا" او "يوم الدين" (بدلې ورکولو ورځ)، او"يوم الحساب" (حساب ورځ) وايي.

پـوښــتنه :په ايمان مفصل کې چې دکومو اوو (7) شيانو يادونه راغلې په هغو کې که څوك يو يا دوه خبرې نه مني مسلمان بلل کيدای شي اوکه نه ؟

ځـــواب :نه ! هيڅکله نه ، کله چې يوڅوك دالله تعالی کتابونه، ملائکې، دقيامت ورځ، تقدير، اوله مرگه وروسته بياژوندي کيدل نه مني مسلمان کيدلای نه شي.

پـوښــتنه :حضرت پيغمبر eداسلام بنياد پنځه شيان ښولي، په هغو کې خو دملائکو اودالله تعالی دکتابو ،دقيامت ، تقدير اونورو يادونه گ نه ده شوې ؟

ځـــواب :په هغو پنځو شيانو کې يوهم پرحضرت محمد eباندې دايمان راوړل دي اوکله چې يوڅوك پرحضرت محمد e باندې ايمان راوړي ، نوهغه به خامخا دده مبارك ټولې ښوولې خبرې مني ، اودالله تعالی کتاب کوم چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبر eراوړی دی پرهغه به هم خامخا ایمان راوړي او ټولې هغه خبرې چې په ایمان مفصل کې یې یادونه راغلې دخدای تعالی له کتاب (قرآن کریم)اودپیغمبر eله ویناوو (احادیثو)څخه ثابتې شوې.

پـوښــتنه :که یوڅوك ددې ټولو خبرو په زړه سره یقین اوژبه سره اقرار وکړي ، خو لمونځ نه کوي او یازکات نه ورکوي یا روژه نه نیسي، یا حج نه کوسي هغه مسلمان دی ؟

ځـــواب :هو ! مسلمان دی خو سخت ګناه ګار اوداالله تعالی نه یاغي دی ، داسې مسلمان ته فاسق وایي ، دوی به لومړی دخپلو ګناوو په سزا رسول کیږي بیا به خلاصون مومي.

دوهـــمـــه څـــانـګه

دعـبــاداتـو ښـــوونـه

تعلیم الارکان

داسلامي اعمـالو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الــــرحـــیم

پـوښــتنه :اسلامي اعمال څه ته وايي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان پرکومو چې داسلام بنیاد ولاړ دی چې لومړني ته یې ایمان وایي ، چې بیان یې تاسې داسلامي عقایدو ترعنوان لاندې په اوله څانګه کې لوستلی ، پاته څلور نور شیان (لمونځ، زکات، روژه او حج) دې واړو ته اسلامي اعمال وایي ، په همدې دویمه څانګه کې به لومړی تاسې دلمانځه بیان ولولیْ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـمـونـځ

پـوښــتنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځـــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت اوبندګۍ یوه غوره او جلا طريقه ده چې الله تعالی اودهغه رسول e بندګانو ته ښولې.

پـوښــتنه :له لمانځه مخکې دکومو شيانو کول ضروري دي ؟

ځـــواب :له لمانځه مخکې اووه (7) خبرې ضروري دي ، چې له هغو پرته لمونځ نه کيږي همدې خبرو ته دلمانځه شرطونه او فرايض وايي.

پـوښــتنه :هغه اوه (7)خبرې کومې دي چې له لمانځه نه يې مخ ته کول ضروري دي ؟

ځـــواب :اول :- دبدن پاکوالی، دوهم :- دجامو يا کاليو پاکوالی، دريم :- دلمانځه دځاپاکوالی، څلورم :- دعورت پټول، پنځم:- دلمانځه دوخت پېژندل، شپږم:- قبلې ته مخ کول، اووم:- نيت کول.

دلمانځه دلومړي شرط(پاکوالي) بيان

پـوښــتنه :دبدن پاکوالی څه ته وايي ؟

ځـــواب :دبدن پاکوالی دادی چې هيڅ ډول پلتي اونجاست پرې نه وي.

پـوښــتنه :پلتي (نجاست) څو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله ده : يوه حقيقي اودوهمه حکمي.

پـوښــتنه :حقيقي پلتي (نجاست) څه ته وايي ؟

ځـــواب :هغه ښکاره پلتي چې په سترګو ليدل کيږي حقيقي نجاست بلل کيږي لکه : وړې بولې (متيازې)، غټې بولې ، وينې ، او شراب.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :هغه پلتي چې په سترګو نه لېدل کيږي خو د شريعت د حکم له مخې ثابته شوې وي حکمي نجاست بلل کيږي لکه : بې اودسي، جنابت.

پـوښــتنه :دلمانځه لپاره له کوم ډول نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی ؟

ځـــواب :له دواړه ډوله نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څو ډوله دی ؟

ځـــواب :دوه ډوله دی : لومړی کمکی حکمي نجاست چې حد ث اصغر ورته وايي ، دوهم غټ حکمي نجاست چې حد ث اکبر او جنابت يې بولي.

پـوښــتنه :دکمکي حکمي نجاست څخه دبدن دپاکولو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :له کمکي حکمي نجاست څخه بدن په اوداسه سره پاکيږي.

داوداسه بيان

پـوښــتنه :اودس څه ته وايي ؟

ځـــواب :کله چې سړی دلمانځه اراده وکړي ، نو په پاك لوښي کې دې پاکې اوبه را واخلي ، لومړی دې ترمړوندو پوري دواړه لاسونه ومينځي ، وريسې دې درې واري په خوله اوبه ورغړوي ، مسواك دې ووهي ، بيا دې درې ځله پوزې ته اوبه واچوي او په کيڼ لاس دې پاکه کړي بيابه درې واري مخ ومينځي ، وريسې دې درې واره دواړه لاسونه ترڅنګلوپورې ومينځي، بيا دې دسر او غوږو مسح وکړي ، بيابه دواړه پښې تر بيډيو ومينځي.

همدې ته اودس وايي چې دکولو طريقه يې تاسې د تعليم الاسلام په لومړي برخه کې لوستې ده.

پـوښــتنه :آيا په اوداسه کې داټولې خبرې ضروري دي ؟

ځـــواب :نه ! په اوداسه کې ځيني شيان ډيرضروري دي ، اوکه پريښودل شي اودس نه کيږي هغوته فرض وايي ،اوځينې خبرې بيا داسې دي چې په کولو سره يې ثواب زياتيږي ، او که پاته شي څه زيان نه لري چې همدې ته مستحب وايي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو فرضونه دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :په اوداسه کې څلورفرضونه دي:

1. دمخ مینځل دسرد ویښتانو دشنه کېدو له ځایه نیولې دزنې ترلاندې برخې پورې ،د یوه غوږ له نرمۍځخه نیولې دبل غوږ ترنرمۍ پورې دي.

2.ترڅنګلو ورې دواړه لاسه (لومړی ښی اوبیا چپ) پرمینځل

3. دسر دڅلورمې برخې مسح کول.

4. ددواړو پښومینځل ترښنګرو(بېدیوپورې).

پـوښـــتنه :په اوداسه کې څو شیان سنت دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې دیارلس (13) شیان سنت دي.

1.داوداسه نیت.

2.بسم الله الرحمن الرحیم ویل.

3.اول ترمړوندو دواړه لاسه مینځل.

4.مسواك وهل.

5.خوله مینځل.

6.دری واره په کینې لاس پوزې ته اوبه اچول.

7.دږیرې خلالول.

8.دلاسو اوپښو د ګوتو خلالول.

9.هراندام (غړی)دری واره مینځل.

10.دټول سر مسح، یعنې لوند لاس پرسرتیرول.

11.ددواړو غوږو مسح کول.

12.په ترتیب سره داندامونومینځل.

13.پیوسته اودس کول داسې چې یواندام لا وچ شوی نه وي سمدستي بل اندام پرېمنځل شي.

پـوښـــتنه :په اوداسه کې څوشیان مستحب دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :په اوداسه کې پنځه (5)شیان مستحب دي:

.1له ښي اندام نه شروع كول ، چې ځينې علمايې په سنتو کې شماري.

.2ورمېږ(غاړه) مسح كول.

.3دبل چاله كومك پرته اودس کول.

.4قبلې ته مخامخ کښيناستل.

.5پرپاك او لوړ ځاى باندې اودس كول.

پـوښـــتنه :په اوداسه كې څو شيان مكروه دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې څلور (4) شيان مكروه دي:

.1پرناولي ځاى اودس كول.

.2په ښي لاس دپوزې پاكول.

.3په اوداسه کې دنيايي خبرې كول.

.4دسنت پرطريقې خلاف اودس كول.

پـوښـــتنه :اودس په څو شيانو سره ماتيږي ؟

ځـــواب :په اتو (8) شيانو سره اودس ماتيږي چې داوداسه نواقض يعني ماتوونكي ورته وايي:

.1غټې او وړې بولې كول، يا دهمدې دوو شرمځايونو څخه ديوبل شي وتل.

.2باد پريكېدل (دشاڅخه هوا وتل).

.3دبدن ديو ځايه څخه دويني او نوونو بهېدل.

.4په ډكه خوله قى (كانګې)كول.

.5په پروتي اويا ډډه وهلو سره ويدېدل.

.6دناروغۍ او يا بلې وجې څخه بې هوښه كېدل.

.7ليونتوب.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

8.په لمانځه کې په زوره خندل.

دغسل بیـان

پـوښــتنه :دغټ حکمي نجاست (حد ث اکبراوجنابت) څخه دبدن پاکولو طریقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :بدن دحدث اکبر یا جنابت څگخه په غسل پاکیږي.

پـوښــتنه : غسل څه ته وایي ؟

ځـــواب :ټول بدن مینځلوته وایي ، چې په شریعت کې جلا طریقه لري.

پـوښــتنه :دغسل شرعي طریقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :دغسل کولو طریقه داده چې : اول دواړه لاسونه ترمړوندو پورې پریمینځي بیا استنجا وکړي ، اوله بدن څخه حقیقي نجاست لري کړي ، اودس وکړي بیا پربدن اوبه واچوي ، په لاس یې وموښي ، اوبیا پرې درى واره اوبه تیرې کړي، خوله کنګال اوپوزې ته به هم اوبه اچوي.

پـوښــتنه : په غسل کې څو فرضونه دي ؟

ځـــواب : درى (3)فرضونه دي:

1. خوله منیځل.
2. دپوزې مینځل.
3. ټول بدن مینځل.

پـوښــتنه : په غسل کې څو سنتونه دي ؟

ځـــواب : پنځه (5) ستونه دى:

1.ترمړوندو پورې دواړه لاسه مینځل.

2.استنجا کول، اودبدن پرکوم ځاى چې نجاست وي ، هغه لري کول.

3.دپلیتۍ دلرې کولوپه نیت غسل کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.4لومړی اودس کول.

.5دری واره پرټول بدن اوبه تیرول.

پرموزو دمسح کولو بیان

پـوښــتنه : مسح په کوم ډول موزو رواده ؟

ځـــواب :په دری ډوله موزو مسح کول رواده:

اول : دڅرمنې موزې چې تربیلهیو پورې پښې پکې پټې وي.

دویم: هغه وړینې موزې چې دڅرم تلی ولري.

دریم: هغه وړینې اوتارلرونکې موزې چې دومره پنډې او سختې وي چې په پښو شي په دری اویا ځلور میله تګ څیري نه شي.

پـوښــتنه : مسح پرموزو کله رواده ؟

ځـــواب :کله چې اودس وکړې یا پښې ومینځې او موزې په پښوکړې ، اویادې د اوداسه دماتیدو په وخت کې په پښووي.

پـوښــتنه : موزې چې په پښوشي ترڅو ورځو پرې مسح کیږي ؟

ځـــواب :که چیرې سړی په خپل کور اویا استوګنځي کې وي ، نو پوره یوه ورځ اویوه شپه پرې مسح کولای شي اوکه په سفروي نو دری ورځې اودری شپې یې کولای شي.

پـوښــتنه : پرموزو مسح څه ډول کیږي ؟

ځـــواب :په پورته مخ باندې یې کول پکاردي دتلی اویا پوندې په لوري باندې مسح نه کیږي.

پـوښــتنه :په اوداسه اوغسل دواړو کې پرموزو مسح کیږي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې په موزو مسح کیږي اوپه غسل کې نه کیږي.

پـوښــتنه : مسح بایدڅه ډول وشي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دلاسو ګوتې په اوبو لندې کړه ،دلاس درۍ ګوتې دې د ښنو پرګوتو کښېږده پورته خواته يې راکش کړه، دلاسو ګوتې پرموزو پوره کښګيږده يواځې دګوتو سرونه ايښودل کافي نه دي.

پـوښـــتنه : په څيرې شوې موزه باندې مسح کيږي اوکه نه ؟

ځـــواب :که موزه دومره څيري وي چې دپښو د دريو کوچنيو ګوتو په انداه ترينه پښه ښکاره شي ، اويا دتګ په وخت کې خلاصيږي پدغسې موزه مسح نه کيږي، اوکه له دې کمه څيرې وه بيا مسح پرې کيږي.

پـرپټـۍ (جبـېره) د مسح بيــان

پـوښـــتنه : جبيره (پټۍ) څه ته وايي ؟

ځـــواب :جبيره هغه دړې ته وايي چې دمات شوي هډوکي د کوشيرولولپاره تړل کيږي خودلته له جبيرې څخه دړه ،دزخم پټۍ ياد مرهمو پټګۍ اوداسي نورې هرډول چې وي هغه ټولې مراد دي.

پـوښـــتنه : پر پټۍ باندې څه وخت مسح کيږي ؟

ځـــواب :که چيرته د پټۍ خلاصول اويا يې لرې کول نقصان ولري اويا په تکليف سره لرې کيږي نو پرهغه دړه او ياپټۍ باندې مسح رواده.

پـوښـــتنه : دپټۍ پرکومه برخه باندې مسح کيږي ؟

ځـــواب :پرټوله پټۍ مسح کول پکاردي،که لاندې يې زخم وي اوکه نه وي.

پـوښـــتنه : که چيرته د پټۍ خلاصول نقصان اوتکليف نه رسوي ، نو بيايې حکم څه دی ؟

ځـــواب :که چيرې په اوبو سره دزخم مينځل زخم ته ضرر ونه لري نومينځل يې ضروري دی ، اوکه مينځل ورته نقصان رسوي او مسح يې نه رسوي نو بيا پرزخم مسح کول واجب دی، اوکه چېرته مسح هم زخم ته زيان رسوي نو بيا هغه وخت يواځې پرپټۍ باندې مسح کول روادي.

دحقيقي نجاست بيان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـــتنه : حقیقي نجاست څو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله دی:

لومړی : غلیظه نجاست – دوهم : خفیفه نجاست ،

پـوښـــتنه : غلیظه نجاست او خفیفه نجاست څه ته وایي ؟

ځـــواب :کومه پلیتي چې سخته وي هغه ته غلیظه نجاست وایي اوکومه چې سپکه وي هغه ته خفیفه نجاست وایي.

پـوښـــتنه :غلیظه نجاست کوم شیان دي ؟

ځـــواب :دانسان وړې او غټې متیازې دحیواناتو ګندګي: اودهغو حیواناتو متیازې چې غوښه يې حرامه وي ، دانسان اوحیوان بهینده وینه، شراب اودچرګانو اوهیلیو ګندګي داټول غلیظه نجاستونه دي.

پـوښـــتنه : خفیفه نجاست کوم شیان دي ؟

ځـــواب : دهغو حیواناتو متیازې چې غوښه يې خوړل کیږي اودحرامو مرغانو ګندګي هم خفیفه نجاست دی.

پـوښـــتنه :غلیظه نجاست څومره اندازه بښل کیږي ؟

ځـــواب :که غلیظه نجاست کلك جسم ولري لکه : غټې متیازې نو هغه د درې نیمو ماشو دوزن په اندازه بښل کیږي اوکه نری وي لکه : شراب، وړې متیازې نو هغه دانګریزي یوې روپۍ (1) په قدر بښل کیږي د بښلو مطلب دادی چې که له دومره اندازه نجاست سره چې پربدن یا کالو باندې لګیدلې وي لمونځ وشي نو لمونځ يې له غاړې ساقط شو ، خو مکروه به وي اوکه چیرته همدومره نجاست ته يې پام وي چې لګیدلی دی نو بیا يې لمونځ ورسره نه کیږي.

پـوښـــتنه:

خفیفه نجاست څومره اندازه بښل کیږي ؟

ځـــواب :که دجامې اویاهم د اندام دڅلورمې برخې له اندازې نه لږ کمه پرې پلیته شوې وي بښل کیږي اوکه نه نه بښل کیږي.

پـوښـــتنه :دحقیقي نجاست څخه جامه یابدن څه ډول پاکیدلی شي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :حقيقي نجاست که غليظه او يا خفيفه وي په جامه اوکه په بدن وي درى واري په اوبو مينځلوسره پاکيږي خو دجامې درى واره نښتيځل هم ضروري دي.

پـوښــتنه :له اوبو څخه پرته په بل شي سره پاکيدلى شي اوکه نه ؟

ځــواب :هوا! کوم شى چې نرى اوبهيدوکى وي لکه سرکه، يادهندوانې اوبه ، په هغو سره هم حقيقي نجاست پاکيږي.

داســتـنجا بيـان

پـوښــتنه :استنجا څه ته وايي ؟

ځــواب :دغټو يا وړو متيازو له کولو وروسته کومه پليتي چې په شرمګاه لګيدلې وي دهغې پاکولوته استنجاء وايي .

پـوښــتنه :له متيازو وروسته داستنجا کولوطريقه څه ډول وي ؟

ځــواب :له متيازو وروسته په پاکه لوټه سره شرمګګاه وچول اوبيا وروسته يې په اوبو سره مينځل پکار دى.

پـوښــتنه :دمتيازو له کولو وروسته داستنجا طريقه څه ډول ده ؟

ځــواب :دمتيازوله کولو وروسته شرمګاه بايد دخاورو په درى يا پنځو لوټو سره پاکه اوصافه کړئ اوبيايې په اوبو سره ومينځې.

پـوښــتنه :داستنجا حکم څه دى ؟

ځــواب :که چيرته غټې يا وړې بولې له خپل ځاى هاخوا او دې خوا تللې نه وي نو استنجا کول مستحب دي اوکه چيرته نجاست يوې خوا بلې خواته تللى وي ، خو دشرعي روپۍ په اندازه ياله هغه څخه کمه وي بيا استنجا کول سنت دي ،اوکه چيرته پليتي له يوه درهم څخه زيات خوره شوي وي نو بيا فرض دي.

پـوښــتنه :په کومو شيانو سره استنجا کول پکاردي ؟

ځــواب :دخاورو په پاکو لوټو او ياکاڼو (تيږو) سره.

پـوښــتنه :په کومو شيانو استنجا مکروه ده ؟

ځــواب :په هډوکى، ليدان، خوشايي اودخوراك په شيانو ،په جامو اوکاغذسره استنجا کول مکروه دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :په کوم لاس سره استنجا کول په کارده ؟

ځـــواب :په چپه لاس يې کول په کاردي په ښي لاس سره استنجا کول مکروه دي.

د اوبــو بيــان

پـوښــتنه :په کومو اوبو اودس رواد ی ؟

ځـــواب :دباران، چينې ، څاه، ويالې، درياب او ويلي شوې واوررې

يا دړلې په اوبو ، دغټ تالاب يالوی حوض په اوبو په دې واړو اودس اوغسل دواړه روادي.

پـوښــتنه :په کومو اوبو اودس نه کيږي ؟

ځـــواب :په لاندې اوبو سره اودس نه کيږي :دمېوې او ونو په نښتيځل شويواوبو ، ښورا، هغه اوبه چې رنګ او خوندېي ديو پاك شی د يوځای کيدو له امله بدل او ټينګې شوي وي دغه ځېرهغه اوبه چې کمې وي او پليت شی پکې لويدلی وي ، او يا حيوان پکې مردار شوی وي ، اوهغه اوبه چې اودس ياغسل پرې وشي ، اويادپليتي اثر پرې غالب وي ، دحرامو حيواناتو څخه پاتې اوبه ، د سونف، ګلاب او يا نورو درملو نه ايستل شوې خوله.

پـوښــتنه :په کومو اوبو چې اودس اويا غسل شوی وي هغو ته څه وايي ؟

ځـــواب :داسې او بو ته مستعملې اوبه وايي چې په خپله پاکې دي خو اودس او غسل کول پرې نه کيږي.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتو نه پاته اوبه پليتي وي ؟

ځـــواب :دسپي، خنزيراو ښکاري چارپای نه پاتې اوبه پليتي دي همدا راز دپشي چې موږك اويا بل حيوان يې په هغه ساعت خوړلی وي که اوبه وڅښي نو پاته اوبه يې پاتې شوني (پس خورده) او پاکې نه دي.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتو پاته شوني اوبه مکروه دی ؟

ځـــواب : دپشۍ نه پاتې اوبه په دې شرط چې سمدستي يې موږ ك خوړلی نه وي ، موږ ك ، شرموښکۍ ، کوڅه ګښتې چرګې، نجاست خوړونکې غوا، مېښې، کارغه، څرخك، شاهين، اوهمداځيردنورو ټولو حرامو حيواناتو پاته شونې (پسخورده) مکروه ده.

پـوښــتنه :دکومو حيواناتونه پاته اوبه پاکې وي ؟

ځـــواب :دانسان، اوحلالو حيواناتو پاته اوبه پاکې دي ، لکه : غوا، غوايی، وزه، کوتره، زرکه، آس.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :دنجاست په لويدلو سره كومې اوپه پليتيږي ؟

ځـــواب :له دوه ډوله اوبو پرته نورې ټولې اوبه مرداريږي او هغه دوه ډوله اوبه دادي:

اول : دوپالې اودرياب روانې اوبه.

دويم : ډيرې ولاړې اوبه ، لكه : دغټ تالاب يا لوى حوض اوبه.

پـوښــتنه :دډيرو ولاړو اوبو اندازه څومره ده ؟

ځـــواب :كومې ولاړې اوبه چې په نمبري ګز(1) سره پنځه نيم ګزه اوږدوالى او پنځه نيم ګزه پلنوالى ولري هغه ډيرې اوبه بللى شي ، كوم حوض ياتالاب چې همدومره اندازه غټ وي ، غټ حوض اوغټ تالاب بلل كيږي.

پـوښــتنه :لږاوبه دپليتي له ورلوېګدلو پرته په بل كوم شي مرداريږي.

ځـــواب :كه په اوبو كې داسې حيوان ولويږي اومړ شي چې بهيدونكې وينه ولري نو اوبه مرداريږي لكه : چرګه، كوتره، پشي، موږك.

پـوښــتنه :دلوى تالاب ياحوض اوبه څه وخت مرداريږي ؟

ځـــواب :كله چې په اوبو كې دنجاست خوند، رنګ، او يا بوى ښكاره شي.

پـوښــتنه :هغه كوم حيوانات دي چې په اوبو كې مړه هم شي اوبه نه مرداريږي.

ځـــواب :كوم حيوانات چې په اوبو كې پيداكيږي او هلته اوسيږي لكه : ماهى، چونګښه. اودغه ځېر هغه حيوانات چې بهيدونكې وينه نه لري لكه : مچ، مياشى، كرړى ، شرموښكې ، ميږتون، په اوبوكې ددې شيانو په مرګ سره اوبه نه مرداريږي.

د څـاه بيـان

پـوښــتنه :په كومو شيانو سره څاه مرداريږي ؟

ځـــواب :كله چې څاه ته غټ اويا سپك نجاست ورسيږي اويا يو داسې حيوان چې بهيدونكې وينه ولري څاه ته ورولويږي او پكې مړشي چې بهيدونكې وينه ولري نو څاه مرداريږي.

پـوښــتنه :كه چيرته څاه ته يو حيوان ولويږي ، او ژوندىبيرته راوخيږي نو دڅاه اوبه به پاكې وي كه ناپاكې ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :که یوداسې حیوان وي چې پاتې شونې یې پاکه وي او پربدن یې نجاست هم نه وي که په څاه کې ولویږي او ژوندی راوخیژي نو ترڅو پورې چې یې هلته د دوړو اوغټو بولو په کولو یقین نه وي راغلی څاه به پاکه وي.

پـوښــتنه :څاه چې پلیته شي دپاکیدلو طریقه یې څه ډول ده ؟

ځــواب :دڅاه دپاکیدو پنځه طریقې دي:

-: 1کله چې څاه ته پلیتي ولویږي نو دټولو اوبو په راکښلو سره هغه پاکیږي.

-: 2کله چې څاه ته انسان یا خنزیر یا سپی یا اوزه یادوه پشیانې او یاد دوی په اندازه له دوی څخه لوی یو بل حیوان ورولویږي او پکې مړشي نو دڅاه ټولې اوبه رااېستل په کارد ي.

-: 3کله چې څاته داسي حیوان ورو لویږي چې بهینده وینه ولري او وپړسیږي او یا وشړیږي نو بیا به دڅاه ټولې اوبه راویستل کیږي که حیوان غټ اویاهم وړوکی وي.

-: 4کله چې کوتره یا چرګه یا پشی یا هم دومره بل لوی حیوان ورو لویږي او هلته مړ شي خو ونه پړسیږي نو څلویښت بوکې (ستله) اوبه راکښل په کاردي.

-: 5که چیرې موږك یا مرغۍ اویاهم همدومره لوی یو بل حیوان څاه ته ولویږي اوهلته مړشي نو بیا به شل بوکې اوبه راکاږي ، دشلو پرځای دیرش اودڅلویښتو په ځای شپیته بوکې راکښل مستحب دي.

پـوښــتنه :که مړ حیوان څاه ته ولوریږي نوبیا یې حکم څه دی ؟

ځــواب :دمړه حیوان دورلویدو حکم هم هغه دی کوم چې څاه ته دژوندي حیوان دورلویدو او مړکیدو په هکله بیان شو مثلاً : که مړه اوزه ور ولویږي ، نو ټولې اوبه به راکاږي اوکه مړه پشي ورو لویږي نوڅلویښت یا شپیته ، اوکه مړ موږ ك ورولویږي نوشل یا دیرش بوکې به راکاږي.

پـوښــتنه :که پړسیدلی اویا شړیدلی حیوان څاه ته ورو لویږي نو حکم یې څه دی ؟

ځــواب :ټولې اوبه به راکاږي چې څاه ته ژوندی حیوان ور ولویدلی او پړسیدلی وي.

پـوښــتنه :که له څاه څخه مړ حیوان راوخیژي ، اودامعلومه نه وي چې کله ور لویدلی وْ نو حکم یې څه دی ؟

ځــواب :کوم وخت چې ولیدل شي له همغه وخت څخه څاه ناپاکه ګڼل کیږي.

پـوښــتنه :له بوکې یا ستل څخه مرادڅومره غټه بوکه ده ؟

ځــواب :په څاه چې کومه بوکه وي همغه اعتبار لري.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :دڅومره بوکو راويستل چې ضروري وبلل شي نو په يو وار به يې راکاږي اوکه په څو وارو يې هم راويستل روادي ؟

ځـــواب :په ډيرو وارو سره يې هم راکښل روادي مثلاً : که شپيته بوکې راويستل کيږي نو شل سهار شل غرمه اوشل ماسپښين راوباسي نو داهم روادی.

پـوښــتنه :په کومه بوکه او رسۍ چې دمرداري څاه اوبه راويستل کيږي هغه به پاك وي اوکه نه ؟

ځـــواب : کله چې دومره اوبه راويستل شي دڅومره اوبو راويستل چې ضروري وي نو په دې سره بوکه او رسۍ دواړه په خپله پاکيږي پکې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

لومــړی څــانـګه

تـعلیـم الایـمان

داسلامي عــقایـدو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــيم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

تـــوحـيــــد

پـوښــتـنـه : توحید څه ته وایي ؟

ځــــواب : په زړه سره الله تعالی یو ګڼل اوپه ژبه سره دهمدې خبرې اقرار ته، توحید وایي ؟

پـوښــتـنـه : دالله تعالی یو والي خلکو ته څه ډول معلوم شوی ؟

ځــــواب : اول:خودانسان عقل (په دي شرط چې عقل روغ وي) دالله تعالی په شته والي (وجود) او یووالي (وحدانیت) باور لري له همدي امله ده چې په دنیا کې ځومره سترستر عقلمندان، حکیمان او فلسفیان تیرشویدي هغوي ټولو دالله تعالی په وحدانیت (یووالي) اقرارکاوه.

دوهم:داچې دالله تعالی ټولو پیغمبرانو u خلکوته دتوحید لارښوونه کړي اودایي ویلي چې الله تعالی یو دی، سیال نه لري.

پـوښــتـنـه : ایا په قرآن کریم کې د توحید ښوونه (تعلیم) شوی ؟

ځــــواب :هو ! په قرآن کریم کې دتوحید ښوونه په پوره اوښه ډول سره شوې، بلکې نن په دنیا کې یواځې قران کریم داسکتاب دي چې دتوحیدښوونه کوي ، که څه هم په مخکني اسماني کتابونو کې د توحید ښوونه وه، خو په هغو ټولو کتابونو کې خلکو تحریف (رد وبدل) کړی اودتوحید خلاف خبري یي ورداخلي کړې، اودالله تعالی رالیږلې اسماني ښوونه یي بدلې کړې دهغو دسموالي ،اوددي لپاره چې نور ریښتینی توحید خپورشي الله تعالی حضرت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد e راولیږه اوخپل خاص (ځانګړی) کتاب قران کریم یي پرې نازل کړ اوپه هغه کې یي د سوچه، ریښتینې اوخالص توحید ښوونه کړې.

پـوښــتـنـه : دقران مجید له کومو ایاتو نه توحید ثابتیږي ؟

ځــــواب :ټول قرآن کریم له اوله تر آخره د توحید له لارښوونو ډك دی یو څو ایاتونه یې دادي :

ستاسو معبود یو الله دی دهغه څخه پرته بل معبود نشته هغه خورا لورووںکی اوښه مهربانه دی.

]سوره بقره 163 ایت[

دوهم آیت دادی :

]آل عمران 17 ایت[

الله تعالی شاهد دی چې له ده Y نه پرته بل معبود نشته، ملائکې او دعلم خاوندان هم ددې خبرې ګواهي ورکوي ،هغه انصاف راوستونکی دی له هغه پرته بل معبود نشته هغه زورراود حکمت څښتن دی.

همداراز نور بې شمیر ه ایاتونه دالله تعالی د یووالي ښوونه کوي لکه :] قل هوالله ډحد[(ووایه ای پیغمبره چې الله یو دی) اوداسې نورایتونه.

پـوښــتـنـه : دخدای تعالی ذاتي نوم څه دی ؟

ځــــواب : دخدای تعالی ذاتي نوم الله Yدی چې اسم ذات او ذاتي اسم هم ورته وایي.

پـوښــتـنـه : د الله Y له نامه پرته د خدای تعالی نورو نومونو لکه خالق، رازق، اوداسې نوروته څه وایي ؟

ځــــواب : دالله تعالی دغه ډول نومونو ته صفاتي نومونه وایي.

پـوښــتـنـه : دصفاتي نوم معنا څه ده ؟

ځــــواب :داچېالله تعالی ګڼ صفتونه لري، لکه قدیموالی، (یعني تل تر تله او همیشه پاتې کېدل) ، عالم (په هر شي پوهېدل)، قادر(پرهر شي قدرت لرل)، حیّ (ژوندي کول)، اوداسي نور، کله چې یو صفت له دې صفاتو څخه ښکاره کړي هغه ته صفاتي نوم وایي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال یې ځان داسي پوه کړيْ چې دیو سړي نوم (جمیل) دی او یواځې د ده د ذات د پیژندني لپاره ایښودل شوی دی په دې کې دهیڅ صفت لحاظ نه دی ساتل شوی خو که چیرته ده لیك زده کړی وي اودیني علوم یې لوستلي وي ،قران کریم یې هم یادي کړی وي، ددي صفتونو له امله دی عالم ، محرر اوحافظ هم بلل کیږي، نو جمیل دده ذاتي نوم او عالم، محرر، اوحافظ دده صفاتي نومونه دي، ځکه دانومونه ددیني علومودزده کړې اوقران کریم دیادولو دستاینې له لحاظه پرې ایښودل شوي.

همداځېر الله Y خو دخدای تعالی ذاتي نوم یا اسم ذات دی او خالق، قادر، عالم، مالك، او نور یې صفاتي نومونه دي.

پـوښـتـنـه : دالله تعالی ذاتي نوم خوګ یو دی دهغه صفاتي نومونه څو دي ؟

ځـــــواب : په قرآن کریم کې الله تعالی فرمایلي :

الله تعالی لره ګڼ شمیر ښه نومونه دي نو تاسو یې په هغو نومو نو سره وبوليْ.

په حدیث شریف کي دي:

"ﺇن لله تـعالی تسـعی وتسعـین ﺇ سـماً، مـائی ﺇلا واحـداً". [بـخـاري]

بي شکه دالله تعالی نه نوي (99) یعني یوکم سل نومونه دي.

مــلائـــکـــې

پـوښــتـنـه : له مقربو ملائکو پرته دنورو ټولو ملائکو مرتبه په خپل منځ کې برابره ده اوکه کمه یا زیاته ده ؟

ځـــــواب : څلور مقربې ملائکې چې نومونه یې تاسو دتعلیم الاسلام په دوهمه برخه کې ولوستل ترټولو ملائکو غوره دي خو له دوی پرته نورې ملائکې هم شته چې په خپلو منځو کې دکمې اوزیاتې مرتبې لرونکې دي داسې چې ځیني یې ډیرې مقربې اوځیني لږ مقربې دي.

پـوښــتـنـه : ملائکې څه کارکوي ؟

ځـــــواب : په ټولو اسمانو اوځمکو کې بې شمیره ملائکې پر بیلابیلو کارو بوختې دي لنډه داچګې داسمانو اوځمکوټول کارونه الله تعالی ملائکو ته ورله غاړې کړی اوملائکې یې دالله تعالی له حکم سره سم سرته رسوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتــنـه : دملائکو يوڅو کارونه راته بيان کړه ؟

ځـــــواب : حضرت جبرائيلu به دالله تعالی پيغام، احکام اوکتابونه پيغمبرانو ته راوړل او کله نا کله به دانبياوْ دمرستې لپاره اود الله Y اودرسول e ددښمنانو سره دجنګ لپاره هم راليږلې شوې ده، دهمدې په وسيګله ،په ځينو وختونو کې دالله تعالی پرياغي (نافرمانه) بندګانو باندي عذاب هم نازل شوی.

حضرت ميکائيل u مخلوق ته دروزي رسولو، باران او رولو، اونورو کارونو په برابرولو باندې بوخته ده اوبې شمېره ملائکې يې ترامر لاندي کار کوي ځيني يې پر دريابونو، سندونو، تالابونو او اور باندې مقررې دي ، دوي ټولې دالله تعالی له حکم سره سم کارونه سرته رسوي.

حضرت اسرافيل u به دقيامت په ورځ شپيلۍ وهي ، حضرت عزرائيل u دمخلوق د ارواوو (روح) په اخيستو مقرره ده اوډيرې ملائکې يې تر امر لاندي کارکوي.

دنيکو بندګانو اروا اخيستونکې ملائکې جلا اود بدکارو انسانانو جلادي، او له دې پرته دملائکو يو څو نور کارونه دادي:

-1دهرانسان سره دوه ملائکې وي يوه يې ښه عمل اوبله يې بداعمال ليکي ، دواړوملايکوته "کرام الکاتبين "وايي.

-2 ځيني ملائکې له آفتونو او بلاوْ څخه دانسانانو پر ساتنه مقررې دي دماشومانو، سپين ږيرو، ضعيفانو نه پرته دهغو انسانانو ساتنه هم کوي چې په اړه يې الله تعالی ورته دساتنې امروکړي.

-3 ځيني ملائکې دانسان له مرګه ورو سته په قبر کې له هغه نه پوښتنې کوي اودهر انسان قبر ته له خښيېدو روسته دپوښتنو لپاره دوه ملائکې راځي يوي ته نکير او بلې ته منکر وايي.

-4 ځيني ملايکې بياپه دنيا کې ګرځي اوچيرته چې دالله تعالی ذکر او وعظ کيږي يا قرآن کريم لوستل کيږي هلته حاضريږي اوڅومره خلك چې په هغه مجلس اويادې نيك کار کې اخته وي دالله تعالی په وړاندې دهغوي په ګډون شاهدي ورکوي؛ په دنيا کې چګي څومره ملائکې کارونه کوي هغوی سهار اوماښام بدليږي د سهار دلمانځه په وخت کې دشپې ملايکې اسمانوته خيږي اودورځې ملايکې راکوزيږي بيادمازديګر له لمانځه وروسته دورځې ملائکې ځي اودشپې کارکوونکې ملايکې راځي.

-5 ځيني ملايکي بيادجنت پر کاروبوختې دي.

-6 ځيني نورې ملايکې بياددوزخ پرانتظام بوختې دي.

-7 ځينو ملايکو دالله تعالی عرش پورته نيولی دی.

-8 ځيني نورې ملايکې بيا دالله تعالی په عبادت، تسبيح، او پاکي بيانولو کې اخته دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتــنـه : داله څه معلومه شوه چګي ملايکې دومره کارونه کوي ؟

ځــــواب : داټولې خبرې په قران کريم او احاديثوکې راغلي دي.

د خدای تعالی کتابونه

پـوښــتــنـه : داڅرنګه معلومه شوه چې تورات، زبور او انجيل هم اسماني کتابونه دي ؟

ځــــواب : دقرآن کريم څخه ثابتيږي چې دادري واړه کتابونه اسماني دي د تورات په هکله الله تعالی فرمايي:

له شکه پرته موږ تورات نازل کړی په هغه کې هدايت او نوردی.

دزبورپه هکله يې فرمايلي:] وءتينا داودَ زبوراً[دسورت نساء 163ايت .   موږ داود uته زبور ورکړ.

دانجيل په هکله فرمايي :]وقفينا بعيسى ابن مريم وءتينه الءنجيل [[دحديد سورت 27 ايت] موږ حضرت عيسی بن مريم uراوليږه اوهغه ته مو انجيل ورکړ.

نو مسلمانانو ته دقران کريم په واسطه دامعلومه شوه چې دا دری سره کتابونه اسماني دي.

پـوښــتــنـه : که څېري يو څو ك تورات، زبور، انجيل دالله تعالی کتابونه نه بولي نو هغه څرنګه دي ؟

ځــــواب : هغه کافردی ځکه چې دقران کريم نه داخبره جوته شوې چې دا واړه دالله تعالی کتابونه دي څوك يې چې د الله تعالی کتابونه نه ګڼي هغه دقران کريم ښوولې خبره نه مني اوڅوك چې دقران کريم ښوولې خبره نه مني هغه کافردی.

پـوښــتــنـه : آيا هغه تورات، زبور، انجيل کوم چې نن د عيسايانوپه لاسوکې دي هغه اصلي اسماني کتابونه دي ؟

ځــــواب : نه ! ځکه دقران کريم نه داخبره ثابتيږي چې دوی اصلي اسماني کتابونه بدل کړي دي او اوس ددوی په لاس کې چې کوم تورات، زبور اوانجيل دي هغه اصلي اسماني کتابونه نه دي بلکې په هغوکې تحريف (ردوبدل) شوی ، له دې امله بايد په اوسني وخت کې په دې کتابونو باندي داعقيده ونه ساتل شي چې ګويادا هغه اصلي کتابونه دي.!

پـوښــتــنـه : داڅه ډول معلومه شوه چې پرځينو پيغمبرانو صحيفې هم نازلې شوې دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب :دقران کریم څخه ثابته ده چې پرځینو پیغمبرانو صحیفې نازلې شوې، دحضرت ابراهیم uدصحیفې یادونه په سورت "الاعلی" کې راغلې.

پـوښــتـنـه :قران کریم دخدای تعالی کتاب دی اوکه یې کلام دی ؟

ځــــواب : قران کریم دخدای تعالی کتاب اوهم یې کلام دی په خپله په قران کریم کې ورته کتاب او کلام دواړه ویل شوي دي.

پـوښــتـنـه :دخدای تعالی په اسماني کتابو (تورات ، زبور، انجیل او قران کریم) هریوه کې کوم یو کتاب غوره دی ؟

ځــــواب : قران کریم ترټولو افضل اوغوره دی.

پـوښــتـنـه : قران کریم په مخکنیو کتابونو څه غوره والی اوځانګړتیاوې (خصوصیت)لري ؟

ځــــواب : ډیرې ځانګړتیاوې لري دهغو څخه یې یو څو دادي:

اول ــ داچې دقران کریم یو یو توری او یویو لفظ ساتل شوی په یوه نقطه کې یې هم نه کموالی او نه هم زیاتوالی راغلي دی اونه به دقیامت تزورځې پکې راشي، خو په نورو اسماني کتابونو کې خلکو زیاتوالی او کموالی راوستی.

دوهم ــ داچې دقران کریم متن عاجزه کونکی (مُعجز) دی په دې معنا چې متن یې دداسې لوړې ادبي درجې دی چې دقران کریم دیو کوچني او وړوکي سورت په څیر هم هیڅو ك ددې وس نه لري چې داسې متن جوړ کړي.

دریم ــ داچې قران کریم دوروستني شریعت احکام له ځانه سره راوړي دي ځکه خو یې دمخکنیوکتابونو ډیرحکمونه منسوخ یا له منځه یوړل.

څلورم ــ داچې مخکې کتابونه به په یو وار پوره نازلېدل خوقران کریم ددرویشتو "23" کالو په موده کې د ضرورت په اندازه لږ لږ نازلیده اودضرورت په وخت کې دلږ ،لږ نازلېدو له امله یې دخلکو په زړونوکې ځای ونیو اوپه سلګونو اوزرګونو انسانانو دهغه حکمونه ومنل اومسلمانان شول.

پنځم ــ داچې قرانکریم دزرهاوواولکونو مسلمانانو په سینوکې ساتلی اوخوندي پروت دی اوداډول ساتنه درسول کریم e له مبارکې زمانې نه تراوسه پورې په پرلپسې ډول روانه ده او انشاء الله تر قیامته پورې به روانه وي اوپه سېنوکې یې دساتنې له امله تر ننه پورې داسلام دښمنانوته هېڅ وخت هم ددې موکه په لاس ورنه غله ،چې په قران کریم کې څه کموالی یا زیاتوالی راولي او یا یې له دنیا نه ورك کړي اونه به ــ که خدای کول ــ تر قیامته پورې داسې موکه په لاس ورشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ـ داچې دقرانکريم احکام داسې معتدل (منځ وميانه)دي چې له هر وخت اوهرولس سره سمون لري په دنياکې هيڅ داسې قوم نشته چې هغوی پرقرانکريم باندې دعمل کولو نه بې وسه وي، داځکه چې دقرانکريم احکام دهرې زمانې اوهر قوم سره مناسبت لري ځکه خو دقران کريم له نزول وروسته بل شريعت او يا بل اسماني کتاب ته اړتيا نشته اودرسول الله e دنبوت ټولې دنيا لپاره عام ګرځول شوی دی.

پيغمبران عليهم السلام

پـوښــتـنـه : دټولو پيغمبرانو شمير اونومونه معلوم نه دي خو ديو څو مشهوره پيغمبرانوu نومونه راته بيان کړه ؟

ځـــــواب : ديوڅو مشهوره پيغمبرانو uنومونه دادي:

حضرت آدم uحضرت شيثu، حضرت ادريسu، حضرت نوحu، حضرت ابراهيم u، حضرت اسماعيلu، حضرت اسحق uحضرت يعقوبu حضرت يوسف u حضرت داوْد uحضرت سليمانu حضرت موسی u حضرت هارونu ، حضرت زکرياu ، حضرت يحيیu ، حضرت الياسu ، حضرت يونسu ، حضرت صالح u، حضرت لوط u، حضرت هود u، حضرت شعيب u، حضرت عيسیu ، حضرت خاتم النبيين محمد. r

پـوښــتـنـه : حضور اکرم e دعربو له کومې قبيلې نه دی ؟

ځـــــواب : حضور e دقريشو له قبيلې نه دی، دعربو په ټولو قبيلو کې دقريشو قبيله تر ټولو زياته دعزت اومرتبې خاونده وه او دقريشو دقبيلې خلك به دعربو په نوروقبيلوکې سرداران ګڼل کيدل، بيا دقريشو دقبيلې يوه ښانګه چې دبني هاشم په نامه ياديده او دقريشود قبيلې د نورو ښانګو په پرتله ډير زيات دعزت خاوندان وو ،پيغمبر e دهمدې قبيلې ښخه وو، ځکه خوپيغمبر r ته هاشمي هم ويل کيږي.

پـوښــتـنـه : هاشم څوك وْ دچااولادې ته بني هاشم ويل کيږي ؟

ځـــــواب : دپيغمبر rدنيکه نوم هاشم دی د پيغمبر rدنسب لړۍ داسې ده : محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف.

پـوښــتـنـه : دپيغمبر eپه پښت کې له له حضرت ادمu نه وروسته بل پيغمبرهم شته اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! دی مبارکe دحضرت اسماعيل uله اولادې ښخه دی اوحضرت اسماعيل دحضرت ابراهيم u زوی دی، له دوی دواړو نه پرته حضرت نوح u اوحضرت شيث u هم د حضور e دنسب په لړۍ کې راځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتــنـه : حضرت محمد eدځو کالو په عمر پیغمبر شو ؟

ځـــــواب : دپیغمبر eمبارك عمر څلویښت کاله وْ چې وحې پرې نازله شوه.

پـوښــتــنـه : د وحي مانا څه ده ؟

ځـــــواب :دوحي مانا داده چې خدای تعالی خپل احکام اوخپل کلام پرپیغمبر نازل کړي.

پـوښــتــنـه : پیغمبر eدوحي له نازلېدو وروسته نورڅومره وخت ژوندی وو ؟

ځـــــواب :درویشت کاله ژوندی وْ ،دیارلس کاله یې په مکه معظمه کې او لس 10 کاله یې په مدینه منوره کې تیر کړل.

پـوښــتــنـه : مدینې منورې ته دی مبارك eولې تللي وْ ؟

ځـــــواب : کله چې پیغمبرr دمکې معظمې خلکوته دالله تعالی دیووالي ښوونه کو له اوهغوی ته به یې فرمایل چې بت پرستي پریږدئ اوپریوه الله تعالی ایمان راوړئ ؛نو هغه خلك یې دښمنان وګرځېدل ځکه هغوی دبتانو عبادت کاوه اوهغه یې خدایان ګڼل ،دوی پیغمبر eته ډول ډول تکلیف رسولو هځې پیل کړې پیغمبر eدهغوی دکېنې اودښمنۍ له امله سخت تکلیفونه ګالل او هغوی ته به یې دتوحید ښوونه کوله اوپه پرلپسې ډول یې دخدای تعالی حکمونه خلکوته رسول خو کله چې دهغوی دښمني له کچې زیاته شوه، اوټولو په یو وار سره دپیغمبر eدوژلو اراده وکړه نوپیغمبر eدالله تعالی په حکم سره خپل ګران وطن (مکه معظمه) پرېښودله اومدینې منورې ته مهاجرشو.

د مدینې منورې خلك چې لا پخوا مسلمانان شوي وْ، دوی مدینې منورې ته دپیغمبر e دراتګ ډېره تلوسه لرله کله چې پیغمبر مدینې منورې ته ورسیده نودهغه ځای مسلمانانو دپیغمبر eاودهغه دملګرو سره مالي اوځاني دواړه ډوله مرستې وکړې.

مدیني منورې ته دپیغمبر eدورتګ دخبر په اوریدو نور مسلمانان هم کوم چې کافرانو ځورول ،په کراره کراره مدیني منورې ته وکوچېدل ، له مکې معظمې نه مدیني منورې ته تګ هجرت بلل کیږي اوهغومسلمانانوته مهاجرین وایي کوموچې خپل کورونه په مکه معظمه کې پرېښودل اومدیني منورې ته مهاجرشول، اودمدینې منورې مسلمانانو ته انصار وایې کومو چې دپیغمبر e اومهاجرینو سره مرسته کړې وه.

پـوښــتــنـه : دنبوت له دعوي نه مخکې عربو دده مبارك e په اړه څه فکر کاوه ؟

ځـــــواب : دنبوت له دعوی دمخه ټولو خلکو دی مبارك eډېر رښتینی، پاك اوامانت داره شخصیت ګاڼه او " محمد امین" به یې باله، لنډه داچې دی مبارك دهغوی په وړاندې ډېر داعتباروړ او رښتینی انسان وْ ، ټولو خلکو به یې ډېر عزت او احترام کاوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـنـه : ددې خبرې دليل څه دی چې حضرت محمد e ترټولو وروستی پيغمبر دی او له ده نه وروسته به بل هيڅ نبي رانه شي ؟

ځــــواب : اول :- داچې په قران مجيد کې الله تعالی ده مبارك ته د" خاتم النبيين"(وروستی پيغمبر)لقب ورکړی مطلب يې دادی چې دی په ټولو پيغمبرانو کې وروستی پيغمبردی.

دويم :- داچې پيغمبرre رمايي دي " اناخاتمُ النّبيين لانبّيَ بعدي " زه وروستی پيغمبر يم له ماوروسته بل پيغمبر نشته.

دريم :- داچې الله تعالی په قران کريم کې فرمايي :] اليومَ اَكملتُ لكُم دينكم واَتممتُ عليكم نِعمتی ورضيتُ لكمُ الرِسلام ديناً [دسورت المائده 3 ايت.

"ما له نن روځې نه تاسي ته ددين ټول احکام ورسول اوخپل نعمت مې تاسې ته په بشپړه توګه وسپاره اوستاسې لپاره مې داسلام دين خوښ کړ."

له دې نه دامعلومه شوه چې د پيغمبر rپه وسيله الله تعالی خپل دين بشپړ کړ اواسلام په هرډول بشپړ اومکمل دين وګرځيد ځکه خو دبل پيغمبر راتګ ته حاجت نه شته.

پـوښـتـنـه : ددې خبرې دليل څه دی چې پيغمبر eله نورو ټولو پيغمبرانو u نه درتبې په لحاظ غوره او ستردی ؟

ځــــواب : ترټولو پيغمبرانو uدنبي e غوره والی دقران کريم ديو شميراّياتونو نه معلوميږي، اوپخپله پيغمبر e هم فرمايي :" انا سيّدوُلد اّدم يوم القيمی":" دقيامت په ورځ به زه داّدم uداولادونو سرداريم ، او ښکاره خبره ده چې داّدم u په اولاده کې ټول پيغمبران u راځي ، ځکه نو دنبي کريم e له ټولو پيغمبرانو غوره اودهغو سردار وګرځېد.

صـحـابـه کـرامy

پـوښـتـنـه : صحابي چاته وايي ؟

ځــــواب : صحابي هغه چاته وايي چې پيغمبر eيې دايمان په حالت کې ليدلی وي اويا دده مبارك e په مخ کې حاضرشوی وي اوبيادايمان په حا لت کې مومن وفات شوی وي.

پـوښـتـنـه : صحابه y څومره دي ؟

ځــــواب : په زرګونو دي کوم چې دپيغمبر eپه خدمت کې حاضر او په ايمان مشرف شوي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : ټول صحابه y دمرتبې په لحاظ په په خپل منځ کې سره برابر دي او که کموالی،اوزیاتوالی لري ؟

ځـــــواب : دصحابه و y مرتبې په خپل منځ کې کمې اوزیاتې دي خوواړه له پاتې ټول اُمت نه غوره دي.

پـوښــتـنـه : په صحابه کرامو y کې ترټولو غوره صحابي څوک دي ؟

ځـــــواب :په صحابه کرامو کې څلورصحابه له ټولو غوره دي:

اول :- حضرت ابوبکرصدیق tچې ترټول امت غوره دي.

دوهم :- حضرت عمرفاروق tچې دحضرت ابوبکرصدیق tڅخه وروسته بیا ترټول امت غوره دی.

دریم:- حضرت عثمان غنيtکوم چې دحضرت ابوبکرصدیق اوحضرت عمرفاروق y نه وروسته بیاترټول امت غوره دی.

څلورم :- حضرت علي tکوم چې له حضرت ابوبکر صدیقt، حضرت عمرفاروقt، حضرت عثمان tڅخه وروسته ترټول امت غوره دی اوهمدغه څلوربزرګان د دپیغمبر eوروسته دده مبارك خلیفه ګان(ځاناستي) دي.

پـوښــتـنـه : دخلیفه معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دنبي eله وفات وروسته ددین یوشخص چې ددین دهغوکارونوپه سرته رسولوکې دده eپه ځاناست(قایم مقام)وي کوم به چې ده e په خپل ژوند کې سرته رسول خلیفه بلل کیږي دخلیفه معنا ده قایمقام " ځای ناستی" اونائب.

دحضورeله وفات وروسته ټولو مسلمانانو په یو اتفاق سره حضرت ابوبکرصدیق tدنبي e قائم مقام وګرځاوه له همدې کبله دی لومړی خلیفه دي.

دده مبارك نه وروسته حضرت عمر فاروق tدوهم خلیفه شو له هغه وروسته بیاحضرت عثمان tدریم خلیفه شو له هغه وروسته بیاحضرت علي tڅلورم خلیفه وګرځید.

همدې څلورو ته خلفاء اربعه ، خلفاء راشده اوچاریار یعني څلوریاران هم وایي.

د خدای تعالی دوستان(اولـیـاء الله)

پـوښــتـنـه : ولي چا ته وایي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :کوم مسلمان چې دالله تعالی اودپیغمبر eدحکمونو پیروي کوي، ډیر زیات عبادت کوي ، له ګناوو ځان ساتي ، ددنیاله ټولوشیانوزیاته مینه او محبت یې دالله تعالی اودهغه درسول سره وي داسي مسلمان الله تعالی ته نژدې اوپرې ګران وي ،او هغه ته ولي) د خدای Yدوست (وایي.

پـوښــتـنـه : دولي نښانې څه وي ؟

ځـــــواب :دولي نښه اوعلامه داده چې هغه مسلمان ، متقي او پرهیزګار وي ، ډیر زیات عبادت کوي اودالله تعالی اودهغه درسول e محبت اومینه پرې غالبه وي ،ددنیا حرص نه لري اوداّخرت فکرتل ورسره وي.

پـوښــتـنـه : صحابي ته "ولي" ویل کیدای شي ؟

ځـــــواب : هو ! ټول صحابه y ولیان وو ، دپیغمبر e دصحبت له برکته دهغوی په زړو دالله اودهغه درسول مینه غالبه وه، له دنیاسره یې هیڅ مینه نه لرله ، ډیر زیات عبادت به یې کاوه له ګناوو به یې ځانونه ساتل دالله Y اورسول eدحکمونو پیروي به یې تل کوله.

پـوښــتـنـه : اّیاصحابي یاولي دیو پیغمبر درجې ته رسیدای شي ؟

ځـــــواب : هیڅکله نه ! صحابي یاولي چې څومره لوړه درجه ولري بیاهم دهیڅ یو نبي سره برابریدلی نه شي.

پـوښــتـنـه : داسي ولي چې صحابي نه وي دیوصحابي درجې ته رسیدای شي ؟

ځـــــواب : نه ! دصحابي فضیلت ډیر زیات دیله همدې امله هیڅ یو ولي (چې صحابي نه وي) په مرتبه کې له صحابي سره برابر یا له هغه پورته کیدلی نه شي.

پـوښــتـنـه : ځینې کسان دشریعت خلاف کارونه کوي مثلاً : لمونځ نه کوي یا ږیره خریي خو خلك یې بیاهم ولیان ګڼي ، نوداسي خلك ولیان بلل خرنګ دي ؟

ځـــــواب : بومخ غلط دي ، تل موباید په یاد وي : داسي څوك چې کړه وړه یې دشریعت په خلاف وي هیڅکله ولیان) د خدای Yدوستان (کیدلای نه شي.

پـوښــتـنـه : اّیا داسي ولي هم شته چې شرعي احکام، لکه لمونځ، روژه ورته بښل شوي وي ؟

ځـــــواب : نه ! ترڅو چې انسان ژوند وی ، روغ رمټ وي هیڅ یو عبادت هم ورته بښل کیدی نه شي ، اونه هم ګناه کول ورته روادي ، کوم کسان چې روغ رمټ وي اوبیاهم عبادت نه کوي او دشرع خلاف کارونه کوي ، او بیاوایي چې زمونږ دپاره داکارونه روا دي ، هغه بې دینه دی ، هیڅکله ولي کیدای نه شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمعجزې اوكرامت بيان

پـوښـتـنـه : معجزه څه شي ته وايي ؟

ځــــواب : الله تعالى دخپلو پيغمبرانوu په لاس كله ناكله دعادت خلاف داسې خبرې ښكاره كوي ، چې ددنيا نور خلك يې له كولو نه عاجزه وي ، ترڅو خلك هغه ووينې اوپوه شي چې دادالله تعالى استازى (رسول)، دى داسې خبروته معجزه وايي.

پـوښـتـنـه : پيغمبرانوu څه ډول معجزې ښكاره كړي دي ؟

ځــــواب : پيغمبرانوuدالله تعالى په حكم سره بې شميره معجزې ښكاره كړي ، چې يو څومشهورې معجزې يې يادوو:

دحضرت موسى u عصا (لكړه) دمارپه شكل شوه، اودفرعون دساحرانو ماران يې وخوړل.

-: 2دحضرت موسى u په لاس كې به خداى تعالى داسې رڼا پيداكوله چې دلمرله رڼاگابه تيزه وه.

-: 3دحضرت موسى uلپاره دنيل درياب (رودنيل) كې وچې كوڅې جوړې اوله خپلو ملگرو سره يوځاپردغو لارو تردرياب پورېوت ، خوكله چې دفرعون سره له لښكره په دغو لارو داوښتو په نيت ورگډ شواود درياب منځته ورسيد نو اوبه راړنگې شوې اوفرعون يې له لښكرسره يوځاى غرق كړ.

-: 4حضرت عيسى u دالله تعالى په حكم سره مړه را ژوندي كول ، مورزاده ړانده به بيناكول ،دپيس ناروغان به يې جوړول، له خاورو به يې مرغان جوړ اوبيا به يې ژوندي كړل اوپه هواكې به الوتل.

-: 5زموږ درسول الله e ستره معجزه قرآن كريم دى چې : تقريباً ديارلس نيم سوه كاله تيرشوو خو تر ننه پورې دعربي ژبې داسې ستر عالم اوپوهاند (له خپل كوښښ سره سره) بياهم پيدا نه شو چې دقرآن كريم له ټولو نه ديو كوچني سورت په څېر سورت جوړ كړي اونه به يې هم ترقيامته جوړ كړاى شي.

-: 6دوهمه معجزه يې معراج دى.

-: 7دريمه معجزه يې شق القمر (دسپوږمۍ ټوټه كېدل)دى.

-: 8څلورمه معجزه يې داوه چې دپيغمبر eددعاپه بركت سره ديو يا دوو كسانو ډوډۍ به سلهاوو تنو په مړه خېټه خوړله.

له دې پرته دحضور e په سلگونو نورې معجزې هم شته چې په غټو كتابونوكې به يې (كه خداى كول) ولولئ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : معراج څه ته وايي ؟

ځــــواب : دالله تعالی په حکم سره پیغمبر rدشپې په ویښه پربراق باندې سپور شو ، دمکې معظمې څخه بیت المقدس ته اود هغه ځای څخه بیااووم آسمان ته اوبیا ترکومه ځای پورې چې دالله تعالی خوښه وه هلته ولاړ ، په همدې شپه یې جنت اودوزخ دواړه ولیدل او بیا خپل ځای ته بیرته راغی همدې ته معراج وايي.

پـوښــتـنـه : دشق القمر معنا څه ده ؟

ځــــواب : دشق القمر څخه مطلب دادی یوه شپه کله چې د مکې کفارو پیغمبر eتهوویل چې : موږ ته یو معجزه راښکاره کړه ، حضور r سپوږمۍ دوه ټوټې کړله او ټولوخلکو دواړه ټوکړې ولیدې، بیادواړه بېرته سره یوځای شوې اوڅه ډول چې وه هماغسې جوړه شوه.

پـوښــتـنـه : کرامت څه ته وايي ؟

ځــــواب : الله تعالی دخپلو نیکو بندګانو دعزت زیاتولو لپاره کله ناکله دهغوی په لاس دعادت خلاف داسې حیرانوونکي کارونه ښکاروي چې دنورو خلکو په وس پوره نه وي ،داسې کارونوته کرامات وايي ، اود اولیاء الله څخه دکراماتو ښکاره کېدل حق دی.

پـوښــتـنـه : د معجزې اوکرامت ترمنځ فرق څه دی ؟

ځــــواب :چاچې دپیغمبري دعوه کړي وي ، اوپه لاس یې دعادت خلاف حیرانوونکی کار ښکاره شي معجزه بلل کیږي ، اوچاچې د پیغمبري دعوه کړي نه وي خو متقی او پرهیزګار وي اودده ټول کړه وړه دشریعت سره سم وي ، که چیرې له ده څخه داسې کار ښکاره شي نودې ته کرامت وايي او که دعادت خلاف دغه ډول کاردشرعې خلاف له بې دینه خلکو څخه ښکاره شي استدراج بلل کیږي.

پـوښــتـنـه :آیاداولیاء الله څخه دکرامتونو ښکاره کېدل ضروري دي؟

ځــــواب : نه ! داخبره هیڅ ضروري نه ده چې دولي څخه به خامخا کرامت ښکاره کیږي ، ممکنه ده چې یو څوك د الله Yدوست اوولي وي او په ټول عمر کې دهغه څخه هیڅ کرامت ښکاره نه شي.

پـوښــتـنـه : دشرعې خلاف له ځینو فقیرانو څخه داسې کارونه ښکاره کیږي کوم یې چې نورخلك نه شي کولای، ددې په اړه څه عقیده په کارده؟

ځــــواب : دداسې خلکو څخه دکوموکړه وړه چې دشرع خلاف وي که چیرې دغه ډول یوه خبره ښکاره شي نو پوه شه چې دا سحر یا استدراج دی ، هغه هیڅکله کرامت نه شي کیدلای ، داسې خلك ولیان) دخدایYدوستان(بلل او دعادت خلاف ددوی کارونوته کرامت ویل شیطاني تېروتنه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

دوهـــمــه څــانـګه

تـعلـيـم الارکان

داسلامي اعمالو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــيم

د اوداسه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : بې اودسه لمونځ کول څرنګه دي ؟

ځـــواب : سخته ګناه ده ! ځينو علماوو خولا دا سي چاته چې په لوى لاس بې اودسه لمونځ کوي کافر ويلى.

پـوښــتـنـه : ددې خبرې دليل څه دى چې اودس دلمانځه لپاره شرط دى ؟

ځـــواب : دقرآّن کريم لاندې آّيت يې دليل دى :

"اى دايمان خاوندانو ! کله چې تاسو د لمانځه اراده وکړئ نو

(لومړى) خپل مخونه اولاسونه ترڅنګلو پورې ومينځئ ، اوپرخپلو سرو مسح وکړئ اوتر بيدېيو (بجلکو) پورې پښې ومينځئ.

اورسول الله e فرمايي:

"مفتاح الصّلاۃ الطّهور" [ترمـذي] ، دلمانځه کيلي (ياشرط) پاکوالى دى.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوداسه دفرضونو پاته مسئلې

پـوښـتـنـه :اندامونه بايد څومره ومينځل شي ؟

ځـــــواب : اوبه پراندام بايد دومره واچول شي چې پرې وبهيږي ، يو يا دوه څاڅکې ترينه هم وڅڅيږي ، همدا دمينځلو کمه اندازه ده ، له دې څخه کمې اندازې ته مينځل نه ويل کيږي داسي چې يو څو ك لاس لوند کړي اوپرمخ يې تير کړي اويا دومره لږ اوبه پرمخ توی کړي چې يواځې يې پرمخ وبهيږي او ونه څڅيږي، نودې ته دمخ مينځل نه شي ويل کيدلای اونه يې هم اودس کيږي.

پـوښـتـنـه : دکومو اندامونو مينځل چې فرض دي ، پرڅو ځله مينځلو سره يې فرض ادکيږي ؟

ځـــــواب : يوځل مينځل يې فرض دي، درې وارې مينځل يې سنت دي اوله درى وارو څخه زيات مينځل يې ناروا او مکروه دي.

پـوښـتـنـه : دمخ مينځل دکوم ځای څخه ترکوم ځای پوري فرض دي ؟

ځـــــواب :دتندي د ويښتانودشنه کيدو له ځايه نيولې دږيرې دشنه کيدوترځايه پورې ، او ديوه غوږ له نرمۍ نه دبل غوږ ترمۍ تر نرمۍ پورې دټول مخ مينځل فرض دي.

پـوښـتـنـه : دکومو اندامو مينځل چې فرض دي ، په هغو کې که چيرې لږ ځای وچ پاتې شي نو اودس يې کيږ ي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه !که ديوه ويښته په اندازه هم وچ ځای پاتې شي اودس نه کيږي.

پـوښـتـنـه : که ديو سړي شپږ گوتې وي نو دشپږمې گوتې مينځل پرې فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! فرض دي ، همداراز دهرداسې نوي زيات شوي غړي مينځل هم فرض دي کوم چې دبدن په داسې ځای کې پيدا شوی وي چې مينځل يې فرض وي.

پـوښـتـنـه : مسح څه ته وايي ؟

ځـــــواب : لاس په اوبولندول اوبيا پرپواندام تيرول مسح بلل کيږي.

پـوښـتـنـه : دسر دمسحې لپاره تازه اوبه اخيستل ضروري دي اوکه په لاس باندې پاته لندوالى يې هم بس دى ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : نوې اوبه اخیستل غوره دي ، خو که چیرته د لاس مینځلو نه پاته لندوالي باندې مسح وکړي هغه هم کافي ده ، خو یاد مو وي ! چې کله په لوند لاس باندې یوځل مسح وشي بیا پرې بل ځای نه مسح کیږي، همداراز داهم روا نه ده چې لاس لوند نه وي اوپه بل لانده اندام باندې لوند ، اوبیا پرې مسح وشي.

پـوښــتـنـه :که چیرته پرلوڅ سرباندې دباران څاڅکي لوېدلي وي او وچ لاس پرې دمسح په نیت تیر شي چې ورسره دباران څاڅکي پرسر خواره شي نودامسح کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : کیږي.

پـوښــتـنـه : په اوداسه کې دسترګو دننه برخې مینځل فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب :دسترګو دننه برخې اوهمداڅېر دپوزې اوخولې دننه برخې مینځل فرض نه دي.

پـوښــتـنـه : داودس له کولو وروسته که څوك سر وخریي ، یا نوکان پرې کړي نو دسردوهم وارمسح ، یا دنوکانو مینځل ضروري دي ؟

ځـــــواب : نـــــــه.

پـوښــتـنـه : که چیرته د چا لاس له څنګل نه لاندې پرې شوی وي نود هغه لاس مینځل ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! څنګل او دهغه لاندې دلاس څومره برخه چې پاته وي میځل يې سره له ټولې څنګل فرض دي.

د اوداسـه د سنتـو نو پا تـه مسئلې

پـوښــتـنـه : که په اوداسه کې نیت ونه شي اودس کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چیرته په اوداسه کې نیت ونه شي داسې چې : په دریاب کې ولویږي، یا باران ته ودریږي او داوداسه پرېټولو اندامو يې اوبه تیرې شي نو اودس يې کیږي ، معنا داچې په دې اودس سره لمونځ کول روادي ، خو داوداسه ثواب نه ورکول کیږي.

پـوښــتـنـه : داوداسه نیت څه ډول کیږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : دنیت معنا ده: اراده کول ، کله چې څوك اودس کوي نو دا اراده دې وکړي چې دناولتیا دلیري کولو، پاکي دحاصلولو اولمانځه دروا کیدلو لپاره اودس کوم ، بس همدغه اراده او فکر داوداسه نیت دی.

پـوښـتـنـه : نیت په ژبه ویل ضرور دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : په ژبه سره یې ویل ضروري نه دي ، هو ! که څوك یې ووایي هیڅ پروا نه لري.

پـوښـتـنـه : دیو اوداسه دپاسه دبل نوی اوداسه نیت څه ډول کیږي ؟

ځـــــواب : یواځې دانیت دې وکړي چې دیوه اوداسه دپاسه بل اودس دفضیلت اوثواب دلاسته راوړلو لپاره کوم.

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې پوره بسم الله ویل پکاردي اوکه نه ؟

ځـــــواب : بسم الله پوره ویل یا " بسم الله العلیّ العظیم علی دین الرسلام " یا " بسم الله والحمد لله " دری واړه ویل روا دي.

پـوښـتـنـه : مسواك وهل څنګه دي او طریقه یې څه ډول ده ؟

ځـــــواب : مسواك وهل سنت مؤ کد دي ، ډیر ثواب او زیاتې ګټې لري . مسواك دیوې ترخې ونې یا لرګي نه جوړیږي لکه : د"پیلو" ریښه یا د"نیم لکړې" ونې (1)لرګی چې له لوېشتې اوږد پکارنه دی ، لومړی دې مینځې بیادې وهي او مینځلی دې ببرته ږدي ، اول دې دښي لورې بیادې دچپ لورې غاښونه مسواك کړي ، مسواك بایددری وارې ووهل شي اوهر وارته نوې اوبه رااخیستل پکاردي.

پـوښـتـنـه : غړغړه څرنګه ده ؟

ځـــــواب : په اوداسه اوغسل دواړوکې غړغړه کول سنت دي ، خودروژې په حالت کې یې کول په کار نه دي ، په ښې لاس یې کول ضروري دي.

پـوښـتـنـه : دپوزې دمینځلو طریقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : په ښې لاس پزې ته اوبه واچوه اودسا په وسیله یې پورته کش کړه خو دومره نه، چې دماغ ته ورسیږي ، روژه نیونکي ته په کاردي چې یواځې په لاس سره پزې ته اوبه واچوي او پورته یې کش نه کړي ، خولې اوپوزې دواړوته اوبه اچول سنت مؤ کددي.

پـوښـتـنـه : دږیرې دکومې برخې خلالول سنت دي ؟

ځـــــواب : دږیرې دلاندې اودننه ویښتانو خلالول سنت دي، کوم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویښتان چې دباندې لورته دمخ له پوستکې سره نښتي وي دهغو مینځل فرض دي.

پـوښـتـنـه : دګوتوخلالول څه ډول پکاردي ؟

ځـــــواب : دلاس دګوتو خلالول داسي دي چې دیوه لاس ګوتې دې دبل لاس په ګوتو کې ننباسي او ودې ښوروي، دپښو دګوتو خلال دي دچپه لاس په خچنې ګوته سره وکړي دښۍ پښې دخچنې ګوتې څخه دې پیل اودچپه پښې پرخچنې ګوته دې پاته ورسوي.

پـوښـتـنـه : ټول سر با ید څه ډول مسح شي ؟

ځـــــواب : له مسح نه مخکې دواړه لاسونه په اوبو لانده کړه، ورغوی له ګوتو سره یوځای دسر پر دواړو طرفونو باندې دتندي دویښتانو له بېخه ترڅټه پورې کش کړه اوبیاېې بیرته راو له، او پام دې وي چې دټول سرپرشاوخوا تیر شي.

پـوښـتـنـه : دغوږونو دمسح لپاره نوې اوبه اخیستل پکاردي اوکه نه؟

ځـــــواب : نه ! دسرد مسح لپاره دې چې کومې اوبه رااخیستې وي هغه بس دي ، دغوږونو د دننه برخې مسح د شهادت په ګوته سره پکارده ، اودباندې برخې مسح په بټو ګوتو سره پکارده.

داوداسـه د مسـتحبا تـو پـا تـه مسئـلې

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې له ښي لورې څخه شروع کول سنت دي که مستحب ؟

ځـــــواب : ځینو علماوو سنت اوځینو بیا مستحب بللی دي.

پـوښـتـنـه : دغاړې (ورمېږ)دمسح کولو طریقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : دواړه خپړې دشاله خوامخې ته پرورمېږ راکاږل کیږي ، دستوني مسح کول بدعت دی.

پـوښـتـنـه : په اوداسه کې نور آداب کوم دي ؟

ځـــــواب : داوداسه آداب ډیر دي ، لکه داچې:

(1دخچنو ګوتو سرونه لندول ، اوبیاېې په غوږو ننوېستل.

(2دلمانځه له وخت مخکې اودس کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

3) د اندامود مينځلو په وخت کې يې په لاس سره موښل.

4) ګوتمې (يا ګوتې)ښورول.

5) دنيايي خبرې نه کول.

6) مخ ته په زوره سره اوبه نه اچول.

7) ډيري اوبه نه تويول.

8) دهراندام دمينځلو په وخت کې بسم الله ويل.

9) له اوداسه وروسته درود شريف ويل.

10) د اوداسه له بشپړيدو وروسته د شهادت دکلمې اوددې دعا لوستل په کاردي :" اللّهم اجعلني من التّوابين و اجعلني من المتطهرين" : يا الله ! ما له توبه کوونکو اوپاکانو څنې وګرځوه.

11) له اوداسه نه پاته اوبه په ولاړه څښل.

12) له اوداسه وروسته دوه رکعته د "تحيې الوضوء" نفلي لمونځ کول.

داوداسه ماتوونکو شيانوپاته مسئلې

پوښتنه : له بدنه په څومره اندازه پليتي وتلو اوبهيدلو سره اودس ماتيږي ؟

ځواب : (له متيازو پرته) هره پليتي چې له بدن څخه ووزي اودداسې ځای په لور وبهيږي چې مينځل يې په اوداسه کې فرض وي اودس پرې ماتيږي که څه هم لږ وبهيږي.

پوښتنه : سترګه چې کله وينې شي اودننه لور ته وبهيږي ،او وينه يې دباندې را ونه وزي اودس پرې ماتيږي اوکه نه ؟

ځواب :نه ماتيږي ! ځکه دسترګې دننه برخې مينځل نه په اوداسه ، اونه هم په غسل کې فرض دي.

پوښتنه : که چيرته په زخم باندې وينه له ښکاره کېدو وروسته ، ګوته يا ټوکر سره وچه کړای شي بيا راښکاره او وچه کړای شي تردې چې څو وراه داسې وشي آيا په دې سره اودس ماتيږي اوکه نه؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : باید دي ته پام و شي چې که چیرته وچه کړای شوې نه وای نو ایابهېده به او که نه ؟ که چیرې دومره وه چې پرېښودل شوې وای نوبهېده به ، نو بیا اودس ماتیږي اوکه دومره نه وه نو اودس نه ماتیږي.

پـوښــتـنـه : له قي سره چې څه شی ووزي اودس ماتوي ؟

ځـــــواب :که زیړه وینه ، خواړه ،اوبه ډکه خوله قی و کړای شي اودس ماتوي اوکه چیرې یواځې بلغم وي اودس بیا نه ماتیږي.

پـوښــتـنـه : که څوك لږ لږقی څو واره وکړي اودس ماتیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چیرې په یوه وار زړه ډکیدو سره څو واره قی وکړي او ټول دومره وْ چې یوځای شي ډکه خوله ترې جوړیده نو اودس ماتیږي.

هو! که چیرې په یو وار زړه ډکېدوسره یې لږ قی وکړ اوبیاېې دزړه ډکوالی لرې شو دوهم وار یې بیا زړه ډك شواو لږ قی یې نور وکړ نو د دواړو وارو قیونه (کانګې) نه یوځای کیږي او نه هم اودس پرې ماتیږي.

پـوښــتـنـه : که پربدن دانه راختلې وي او دوینې یازوې داغ یې پر کالو ولګیږي نوداکالی به پاك وي اوکه ناپاك ؟

ځـــــواب : که چیرته وینه یازوې د بهېدو وړ نه وي بلکې کالي له هغې سره دلګیدلو له امله داغي شي نو کالي پاك دي خو مینځل یې غوره دي.

پـوښــتـنـه : که چیرته قی په ډکه خو له نه وي نوهغه پلیت دی اوکه نه ؟

ځـــــواب :نـــــــه.

پـوښــتـنـه : که ژوره پربدن وموښلي وینه وڅښي اوډکه شي ، یا غوماشې او کرړی سرې په غاښ کړي اودس ماتیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : د ژورې په چیچلو سره اودس ماتیږي ، که څه هم د هغې له لاسه درسېدلې زخم وینه ونه بهیږي ، ځکه ژوره دومره وینه څښي چې که چیرته هغه وینه له بدنه وتلې او ددې نس ته تللې نه وای نو خامخا به بهیدلې وای ، غوماشی، کرړی اوسپږه که سرې وچیچي اودس پرې نه ماتیږي ځکه هغه دومره لږ وینه څښي چې دبهیدو وړ نه وي.

پـوښــتـنـه : په څه ډول خوب سره اودس نه ماتیږي ؟

ځـــــواب : په ولاړه یا له تکیې پرته په ناسته سره خوب یا دلمانځه په یو ډول هیئت سره چې بیده شي اودس نه ماتیږي لکه داچې : په سجده کې ویده شي یا په ناسته ویده شي اودس یې نه ماتیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : داسې څوك هم شته چې په خوب سره يې اودس نه ماتيږي ؟

ځـــــواب :هو ! دانبيا وو uاودس په خوب سره نه ماتيږي ، دا د دوی جلاخصوصيت اوځانگړی فضيلت دی.

پـوښــتـنـه : ايا په لمانځه کې په کړس کړس (قهقه)خندا سره دټولو اودس ماتيږي ؟ اوقهقه خنداڅه ته وايي ؟

ځـــــواب : په کړس کړس (قهقه) خندا په داسې لوړغږ خندلو ته واي چې اوازيې نور څوك واوري.

په لمانځه کې په قهقه (په زوره خندا) سره اودس په لاندې شرطونو سره ماتيږي:

1.خنديدونکی به بالغ وي برابره خبره ده که نر يا ښځه وي ، ځکه د نابالغ په قهقه خنداسره اودس نه ماتيږي .

2.خندايې بايدپه ويښه وي ، او که چيرې په لمانځه کې ويده شو اوپه خوب کې يې په زوره وخندل اودس يې نه ماتيږي.

3.په کوم لمانځه کې يې چې خندلې وي هغه به رکوع او سجده لرونکی وي ځکه خو دجنازې په لمانځه کې په کړس کړس خندا اودس نه ماتيږي.

پـوښــتـنـه : دبل چاعورت ته په کتو سره اودس ماتيږي ؟

ځـــــواب : نه ! په خپل يا دبل چا په عورت باندې په پام يا له پام پرته چې سترگې ولگيږي اودس پرې نه ماتيږي .

دغسل پاتــه مـسئـلـې

پـوښــتـنـه : غسل څوډوله دي ؟

ځـــــواب : درې ډوله دي:

-فرض

-2سنت

-3مستحب

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : فرض غسل څو ډوله دی ؟

ځـــــواب :شپږ ډو له دی چې بیان به یې دتعلیم الاسلام په راتلونکي برخه کې راشي.

پـوښــتـنـه : سنت غسلونه څو او کوم کوم دي ؟

ځـــــواب:

1-دجُمعې دلمانځه لپاره.

2-ددواړواخترونودلمانځه لپاره.

3-دحج د احرام لپاره.

4-دوقوف عرفات (دعرفات په میدان کې دولاړې لپاره).

پـوښــتـنـه : مستحب غسلونه څو اوکوم کوم دي ؟

ځـــــواب : مستحب غسلونه ډیردي چې یوڅو یې دادي:

1-دشعبان دمیاشتې دپنځلسمې په شپه غسل کول چې " شب برات " ورته وایي.

2-دعرفې په شپه (دذی الحجې داتمې نېټې دمازدیگرنه وروسته)د راتلونکې شپې لپاره.

3-لمر اویا سپوږمۍ چې کله تندر ونیسي ، دهغو د لمانځه لپاره.

4-داستسقا دلمانځه لپاره.

5-مکې معظمې یا مدینې منورې ته له داخلیدومخکې.

6-مړي ته دغسل ورکولو نه وروسته.

7-دکافر لپاره تراسلام راوړلو وروسته غسل کول.

پـوښــتـنـه : که غسل ته حاجت پیښ وي ،په دریاب کې غوپه وخوړل شي او یا باران ته ودریږي اوپرټول بدن یې اوبه تیرې شي غسل کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! کیږي ، په دې شرط چې په خوله او پزه اوبه ورغړول شي.

پـوښــتـنـه : دغسل په حالت کې قبلې ته مخامخ کیناستل روادي اوکه نه ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : که چيرې دغسل په وخت کې بدن لوڅ وي نو قبلې ته مخامخ کيناستل روانه دي اوکه عورت پټ وي بيا پروانه لري.

پـوښــتـنـه : په بربنډ (لوڅ) حالت کې غسل کول څرنګه دي ؟

ځـــــواب : په غسل خانه يا بل داسي ځانګي،ګ چېرته يې چې په عورت د بل چا سترګې نه لګيږي بربنډ غسل کول روا دي.

پـوښــتـنـه : په غسل کې کومې خبرې مکروه دي ؟

ځـــــواب:

-1زياتي اوبه تويول.

-2په بربنډ حالت کې خبرې کول.

-3قبلې ته مخامخ کيناستل.

-4دسنت خلاف غسل کول.

پـوښــتـنـه : که يوچا له غسل مخکې اودس کړی نه وي ، نود غسل نه وروسته، دلمانځه لپاره پرې بيا اودس کول ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه ! له غسل سره اودس هم وشو ، بيا ورته اړتيا نشته.

پـرمـوزو بانـدې دمسح پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه :   دمسح موده له څه وخته پيليږي ؟

ځـــــواب : کوم وخت چې اودس مات شي ، له هغه وخته څخه دکوردځښتن (مقيم)لپاره يوه شپه او ورځ اودمسافر لپاره درې شپې او درې ورځې مسح روا ده ، دمثال په ډول دجُمعې په سهار يې اودس وکړ موزې يې په پښو کړې او د دماسپښين دوخت دختمېدو سره يې اودس مات شو ، نو داسړی که مقيم وي نود شنبې دورځې ترماسپښينه پورې پرموزو مسح کولای شي ، اوکه مسافروي بيادوشنبې تر ماسپښينه پورې په موزو مسح کولای شي.

پـوښــتـنـه : دموزومسح په کومو شيانو سره ماتيږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب : په کوموشیانوسره چې اودس ماتیږي، له هغه پرته دمسحې د مودې په ختمېدو ، په موزو کښلو ،اود دریو ګوتو په اندازه دموزې په څیرېکیدو سره هم مسح ماتیږي.

پـوښـــتـنـه : که چیرې داوداسه په حالت کې یې موزه وکښله اویایې داوداسه په حالت کې دمسحې موده پوره شوه نو حکم یې څه دی ؟

ځـــــواب : په دې صورت کې یواځې پښې مینځل اوموزې پښو کول کافي دي، پوره اودس کول مستحب دي.

پـوښـــتـنـه : که چیرې مسافر په موزوباندې مسح پیل کړه اودیوې ورځې او شپې تر تېرولو وروسته بېرته کورته راغی نو مسح به څه ډول کوي ؟

ځــــواب : موزې دې وکاږي او له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښـــتـنـه : که مقیم مسح پیل کړه اوپه سفر روان شونو څه دې وکړي؟

ځــــواب :که سفرېې دیوې ورځې او شپې له پوره کېدو مخکې پیل کړ نو تردریو ورځو اودریو شپو پورې دې پرموزومسح کوي ، اوکه سفریې د یوې ورځې او شپې له تیرېدو وروسته پیل کړی وي نو موزې دې وکاږي له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښـــتـنـه : که چیرې موزه څو ځایه لږ لږڅیرې وه نو حکم یې څه دی ؟

ځــــواب : که موزه څو ځایه لږ لږ څیرې وه نو ټول څیروالی ته دې پام وکړي که چیرته ددوو ګوتو په اندازه وْ نو بیا مسح نه کیږي اوکه چیرته کم وْ، بیا کیږي اوکه چیرته دواړه موزې څیرې وې او څیروالی یې د دوو ګوتو په اندازه وْ خو دهرې یوې څیروالی له دوو ګوتو کم وْ بیا هم مسح کیږي.

د حقیقي نجاست او د هغه د پاکوالی پاته مسئلې

پـوښـــتـنـه :که چیرته دځرمنې په شیانو لکه موزې ، څپلی، کمربنداویا نوروداسې شیانو پلیتي (نجاست) ولګیږي چې په سترګو ښکاریږي هغه به څه ډول پاکیږي ؟

ځــــواب : پرځمکه یابل شي باندې په موښلو سره پاکیږي خو شرط یې دادی چې په موښلو سره یې صورت اواثر (رنګ،بوی،خوند) له منځه ولاړ شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتــنـه : كه چيرته په همدې شيانو باندې متيازې، شراب، اويا داسې بله پليتي ولګيږي نو هغه به څه ډول پاکيږي ؟

ځـــــواب : په اوبو اويا بل بهېدونکي شي سره يې داسې پاك كړی چې اثريې لرې اوبيا يې ومينځئ نو پاك به شي، مانا دا چې له صورت لرونکو ټول نجاستونو څخه پرته نور ټول نجاستونه چې دځرمنې په شيانو ولګيږي هغه يواځې په مونښلو نه پاکيږي ، بلکې مينځل يې هم ضروري دي.

پـوښــتــنـه : چاقو،چاړه، توره اوداوسپنې يا دسپينو زرو يا مسو المونيمو اوداسې نور شيان چې پليت شي نو له مينځلوپرته پاکيږي كه نه ؟

ځـــــواب :داوسپنې شيان چې زنګ وهلي نه وي او صاف وي، او همداځير دسپينو ،سروزرو ،مسو المونيمو اوپيتلو او.....، دغه څېر هندسي،چيني لوښي ،اودفيل له غاښه او هډوکونه جوړ شوي شيان داټول چې پاك وي، كاړه واړه شوي نه وي كه يې په مو ښلو سره دنجاست اثر له منځه ولاړ نو پاكيږي.

پـوښــتــنـه : دكوړوالی نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب : يعني دهغو په جسم كې بايد داسې كوړوالی نه وي چې له امله يې جسم ټيټ او پاس وي، ځكه په داسې كوړوالي كې له موښلو وروسته هم دنجاست د پاتې كېدو امكان وي.

هو! كه په هغو كې يواځې داغونه وي ،كوړوالی نه وي نوبيا دغه شيان په موښلوسره هم پاكيږي.

پـوښــتــنـه : كه پرځمكه پليتي تويه شي، لكه بولې يا شراب اوداسې نور ،نو څه ډول به پاكيږي ؟

ځـــــواب :ځمكه چې وچه شي اودنجاست اثر (رنګ، بوی، خوند) يې له منځه ولاړ شي بيانوځمكه پاكيږي.

پـوښــتــنـه : كه دكور ، مسجد اوداسې نور ځايو په پخو خښتو يا د سيمنټو په فرش يا ديوال باندې نجاست ولګيږي نو څه ډول پاكيږي ؟

ځـــــواب :داسې خښتې اوډبرې چې په يوه ودانۍ كې لګيدلې وي دنجاست دوچيدو اوداثر له تللو وروسته پخپله پاكيږي.

پـوښــتــنـه : کوم شيان چې د مينځلو په وخت كې يې نښتيځل ممكن نه وي لكه ميسي لوښي يا داواريدو پنډې پنډې توشكې نو دهغو دپاكيدو لاره څه ډول ده ؟

ځـــــواب :داسې شيان چې نښتيځل يې ممكن نه وي ياهم ګګران وي دپاكيدلو طريقه يې داده چې : يو وار ومينځل شي ،بيا پريښودل شي ترڅو يې څاڅكي وڅ شي ، دوهم وار بيا ومينځل شي او بيا پريښودل شي ترڅو يې د اوبو څاڅكي ودريږي ، دريم واربياومينځل شي او و غوړول شي نو به پاك شي، خودمينځلو په وخت كې يې په ځمكه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورې څومره موښل ممکن وي هغو مره موښل يې ضروري دي ، تر څوپې دنجاست ايستلو په لار کې تروسه وسه کوشش شوي وي.

پـوښــتـنـه : دخاورو لوښي چې پليت شي نو آيا پاکيږي او که نه ؟

ځـــــواب : دخاورو لوښي هم په مينځلو سره پاکيږي او دپاکيدو طريقه يې هغه ده کومه چې په مخکنۍ پـوښــتـنـه اوځـــــو اب کې تيره شوه.

پـوښــتـنـه : پليت شی لکه خوشيايي، چې وسوځول شي او ايرې شې يې، ايرې پاکي دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : پليت شی چې وسوځول شي اوايره شي، ايرې يې پاکي دي.

پـوښــتـنـه : په غوړوکې که موګ ړك ولويږي اومړ شي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب : غوړي که يخی (کنګل) وي موږ ك اوورسره دهغه شاوخوا غوړې لري کړای شي پاته غوړي به پاك شي، اوکه غوړي ويلې (اوبه) وي بيا به ټول غوړ پليت دي.

پـوښــتـنـه :   پليت شوي غوړي اوتېل څه ډول پاکيږي ؟

ځـــــواب : په پليت شويو غوړو ياتېلو کې دهغو په مقدار اوبه واچوه او جوش ورکړه کله چې اوبه د غوړو اويا تيلو سرته راشي لري يې کړه که دری ځله داسي وکړې نو په دې سره به غوړي اوتيل پاك شي.

داستـنجـا پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه : استنجا کوم وخت مکروه ده ؟

ځـــــواب:

– 1قبلې ته مخامخ يا د شا له خواستنجا کول.

-2په داسي ځای کې استنجا کول چې داستنجا کوونکي پر عورت ديوچا سترګي لګيږي.

پـوښــتـنـه : دتش اوياډك اودس په وخت کې کومې خبرې مکروه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب:

1.قبلې ته مخ يا په شا کښينا نستل.

2.په ولاړه متېازې کول.

3.په تالاب ، ويالې اويا څاه کې اودس ماتی کول.

4.دهمدغو واړو په غاړه اودس ماتی کول.

5.دمسجد له ديوال سره.

6.په هديره کې.

7.دموږك يا په بل غاركې.

8.د اودس ماتېه وخت کې خبرې کول.

9.په ټيټ ځای کيناستل پورته لورته متېازې کول.

10.دخلکو دناستې پاستې په ځاوو لاره کې اودس ماتی.

11.داوداسه او يا غسل کولو په ځای کې.

داوبـو پاتـه مسئـلـې

پـوښـــتـنـه : دلمر په گرمگو شويو اوبواودس کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : کيږي خو ښه نه دی.

پـوښـــتـنـه : که داوداس په وخت کې دبدن څخه څاڅکي په لوښې

کې ولويږي ، نو پدې اوبو سره بيا اودس کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : داوداسه په وخت چې له بدن نه چې کومې اوبه لاندې تويږي مستعملې(ناولې) اوبه بلل کيږي (که چيرته پربدن باندې حقيقي نجاست نه وي)؛ مستعملې اوبه چې له ناولو اوبوسره گډې شي، حکم يې دادی چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

:ترخوپورې د ناولو اوبو مقدار له ناولو اوبو څخه کم وي ترهغه وخته پرې اودس کیږي، اوکه د ناولواوبو مقدار له پاکو اوبو سره برابر او یا ترینه زیا ت شي نو بیا پرې اودس اوغسل نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که له اوبوسره پاك شی گډ شي لکه : صابون یا زعفران نو اودس پرې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : له پاکو اوبو سره چې پاك شی گډ شي او داوبو یو یا دوه صفتونه (رنگ، خوند،بوی)بدل کړي نو بیا هم اودس پرې کیږي خو که دری واړه صفتونه یې بدل شول او اوبه ټینگې شوې نو اودس پرې نه کیږي.

پـوښــتـنـه : که تالاب یا حوض په شرعي گز سره دوه گزه پلن اوپنځوس گزه اوږد وي ، یاڅلور گزه برداره او پنځویشت گزه اوږ د ، یا پنځه گزه پلن او شل گزه اوږ د وي نو هغه به دجاري (روانو) اوبو حکم لري اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! حکم یې دروانو اوبو دي.

پـوښــتـنـه : که حوض پټ او خوله یې خلاصه وي او له شرعي مقدار څخه یي خوله کمه وي خو لاندې برخه یې ډیره پلنه وي نو حکم به یې د لوی حوض او روانو او بو وي او که نه ؟

ځـــــواب :که چیرته حوض لس گزه اوږداولس(1) پلن وي خو له څلورو لوریو او یا یو یا دوو (2) لورو څخه پټ کړای شوي وي که چت یې له اوبو نه پورته او جلا وي نودا بیا سهي حوض دی او اوبه یې روانو اوبو حکم لري ، اوکه چیرته چت یي له اوبو سره لگیدلی وي نو بیا سهي حوض نه دی ، اود کمو اوبو حکم لري ؛لنډه داچې داوبو هغه برخه اعتبارلري دکومو سر چې لوڅ وي پدي معنا چې له چت سره لگېدلې نه وي نو دهغو لپاره دشرعي مقدار اندازه پکارده.

اوکه چیرته یې لوڅه برخه کمه وي نو لاندینی برخه یې چې هرڅو مره پلنه وي اعتبار نه لري.

دځاه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : که په څاه کې دکوترې یا مرغۍ گندگي ولویږي نو حکم یې څه دی ؟

ځـــــواب :دکوترې او مرغۍ په گندگۍ اویا داوښ اومېږې په دوو اوڅلورو پچو سره څاه نه مرداریږي.

پـوښــتـنـه : که چیرې کافر څاه ته د بوکې (ډولچې) راکښلو لپاره ورکوز شي اوپه اوبو کې غوټه ووهي نو دځاداوبو حکم څه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب : که چیرته کافر څاه ته له کوزیدو مخکې ولمبیږي اوپاکې جامې واغوندي اوبیا ورکوز شي نودڅاه اوبه پاکې دي اوکه له کوزیدود مخه ونه لمبیږي اوپه خپلو ناولوجامو کې ور کوزشي نو څاه پاکه ده خو ټولې اوبه یې راکښل په کاردي ، ځکه چې دکافربدن اوجامې یې زیاتره وخت پلیتې وي.

پـوښــتـنـه : که چیرته څاه ځانګړې بوکه ونه لري بلکې خلك یې اوبه په مختلفو ورو او غټو بوکو راوباسي نو دپاکولولپاره به یې اوبه په کومه بوکه راویستل کیږي ؟

ځــــواب :کله چې څاه ځانګړې بوکه ونه لري ، اویا څاه ډیره غټه او یا ډیره وړه وي نو په داسي حالت کې بیا درمیانه (منځنۍ) بوکه اعتبار لري ، درمیانه سولاغه هغه ده په کومې کې چې په انګریزي سیر درى نیم سیره اوبه راځي.

یـــادونه:تردې ځایه پورې دتعلیم الاسلام له ددوهمې برخې سره ترلې مسئلې پای ته ورسېدې له دې وروسته نورې مسئلې پیلږي.

د تیـمــم بیــان

پـوښــتـنـه : تیمم څه ته وایي ؟

ځــــواب : په پاکه خاوره یاپه داسي پاك شي سره چې د خاورو حکم ولري له حکمي نجاست څخه دبدن پاکولو ته تیمم وایي.

پـوښــتـنـه : تیمم کله روا دی ؟

ځــــواب :کله چې اوبه نه وي ، یا داوبو له استعمال څخه ناروغي پیداکیږي اویاهم دناروغي دزیاتوالي اندیښنه وي نوبیا تیمم روادی.

پـوښــتـنـه : داوبو دنشتوالي صورتونه کوم دي ؟

ځــــواب :داچې اوبه یو میل (یونیم کیلومتر) لرې وي ، یاددښمن له وېرې څخه اوبه راخیستل شوني نه وي داسي چې : دکور دباندې څاه وي خو اودس کونکی ویریږي چې که له کوره ووځم نو دښمن یا غله به مې ووژني ، یا دڅاه له خولې سره یو غټ مار اویازمری وي ، اویا داچې اوبه ورسره وي خو لږ وي اوله دې ویریږي چې که چیرې په دغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو اودس وکړم تړی به شم ، اویاخو ځاه وي خو بوکه اورسۍ نه وي ، اویاداچې اوبه هم شته خو سړی ددې توان نه لري چې اوبه په ولاړه روباسي اوبل څو ك هم نه وي،داټول هغه صورتونه دي چې داوبو دنشتوالي حکم لري.

پـوښــتـنـه :دناروغۍ وزیره په کوم وخت کې داعتبار وړ ګرځي ؟

ځــــواب :کله چې دخپلې تجربې له مخې یې په هغې غالب ګومان راشي اویا دیوه لوی اوتکړه حکیم (ډاکټر) دوینا له مخې ورته معلومه شي چې داوبو استعمال یې ناروغه کوي نو بیایې تیمم سهي دی.

پـوښــتـنـه :داوبو دیوه میل دلریوالي مطلب څه دی هیله ده چې په یو څه وضاحت سره یې بیا ن کړئ.

ځــــواب : کله چې انسان په داسي ځای کې وي چې هلته اوبه نه وي ، خو دیو چا په ښوونه او یا یې دخپل اټکل له مخې غالب ګومان پدې راشي چې اوبه یو میل لرې دي نو د اوبو راوړل اوپه هغه اودس کول پرې لازم دي.

خو کله چې کوم ښوونکي هم نه وي او داسي لاره هم نه وي چې له هغه څخه داوبو دشتوالي معلومات وشي ، اویا داوبو دشتوالي معلومات وي خو اوبه یو میل اویاله هغه نه هم ډیرې لرې وي نو بیا د اوبو راوړل ضرور نه دي او تیمم کیږي.

پـوښــتـنـه :په تیمم کې څو فرضونه دي ؟

ځــــواب : درې فرضونه دي:

←:1نیت کول.

← :2دواړه لاسونه (چمبې)په خاورو باندې وهل او پرمخ یې تیرول.

← :3بیا دواړه چمبې پر خاوره وهل اوپردواړوځنګلویې تیرول.

پـوښــتـنـه : دتیمم کولو پوره طریقه راته بیان کړئ ؟

ځــــواب : اول نیت وکړه داسي چې زه د ناپاکي دلیرې کولو او دلمانځه دادا کولو لپاره تیمم کوم بیا دواړه چمبې پر پاکه خاوره ووهه او ویې څنډه که خاورې ډیرې وې نو پوه یې کړه او دواړه لاسونه پرمخ باندې داسي تېرکړه چې هیڅ یوځای پاته نه شي ، که دیوه ویښته په اندازه ځای هم پاتې شي تیمم نه کیږي . دوهم ځل دواړه لاسونه په خاورو ووهه او ویې څنډه اول د چپه لاس څلور ګوتې دراسته لاس دګوتو ترڅوکو لاندې کښیږده او ترځنګلو پورې یې کش کړه ، نو په دې توګه به دښي لاس په لاندینۍ برخه لاس تېر شي .، بیا دچپه لاس ورغوی دښي لاس په پورته خوا باندې دځنګلو له لوري ترګوتو پورې کش کړه ، اود چپه لاس دبټې ګوتې مخ دښي لاس دبټې ګوتې پرشا تیرکړه . ، بیا همدغسې ښی لاس په چپه لاس تیرکړه ورپسې ګوتې خلال کړه اوکه دې ګوته په ګوتې وه دهغې کښل یا ښورول ضروري دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـنـه : داوداسه اوغسل دواړو لپاره تيمم كيږي او كه يواځې داوداسه لپاره ؟

ځـــواب : ددواړو لپاره روا دى.

پـوښـتـنـه : تيمم پركومو شيانو كيږي ؟

ځــو اب :پرپاكه خاوره ، ريگ ، تيږه، چينه دخاورې په خام يا پاخه لوښي چې غوړ نه وي ، پر پخه ياخامه خښته ، دخاورې يا خښتو يا تيږو پر ټوټو تيمم كيږي دغه راز دگچو پر ديوال اوپرسره ملتاني خاوره باندې ، او پرپاك گرد باندې هم تيمم كيږي.

پـوښـتـنـه : پركومو شيانو تيمم كيږي ؟

ځـــواب :پرلرگي، اوسپنې، سرو زرو، سپينو زرو، ميسو ، پيتلو، المونيم، شيشه، سرپو، ليم، غنمو، وربشو، په هرډول غله ، جامو، اېرو پردې ټولو شيانو تيمم نه كيږي ، لنډه داچې هر هغه شى چې په اوركې ويليږي يا په سوځلو سره ايره كيږي پر هغه باندې تيمم پرې نه كيږي.

پـوښـتـنـه : كه داېرو ، گچو يا دخښتو پرديوال باندې گرد نه وي نو تيمم پرې كيږي اوكه نه ؟

ځـــواب : پركومو شيانو چې مونږ تيمم روا بللى پرهغو باندې د گرد شتوالى شرط نه دى ، په تيږه ،خښته اودخاورې لوښى كه مينځل شوى هم وي تيمم پرې روادى.

پـوښـتـنـه : پركومو شيانو چې تيمم نه كيږي كه چيرته گردپرې پروت وي تيمم پرې روادى اوكه نه ؟

ځـــواب : هو ! كه دومره گرد ورباندې وْ چې هغه باندې له لاس وهلو سره دوړه پيداكيدله يا پرهغه باندې پاتې شي ، نو بيا تيمم روادى.

پـوښـتـنـه :كه چيرې چا دقرآن كريم دويلو او مچو كولو يا مسجد ته دتللو لپاره يا دآذان يا سلام دځو اب په نيت تيمم وكړ ، نو آيا په هغه سره لمونځ كيږي اوكه نه ؟

ځـــواب : نه كيږي.

پـوښـتـنـه : كه يو چا دجنازې دلمانځه يا دسجده تلاوت په نيت تيمم وكړ نو په دغه تيمامه سره لمونځ كيږي او كه نه ؟

ځـــواب :كيږي.

پـوښـتـنـه : داوبو د نشتوالي په صورت كې كه يو چا پرتميامه لمونځ وكړ ، له هغه وروسته بيا اوبه پيداشوې نو دلمانځه حكم څه دى ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب :لمونځ يې شوی ، او بیا راګرځولو ته یې حاجت نشته ،که څه هم اوبه په وخت کې د ننه او یاهم له وخت نه دباندې ورپیداشوې.

پـوښــتـنـه : تیمم په کومو شیانو سره ماتیږي ؟

ځــــواب :په کوموشیانوسره چې اودس ماتیږي په هغو تیمم هم ماتیږي ،هو ! دغسل تیمم یواځې په حدث اکبر سره ماتیږي خو که چېرې یو چا تیمم داوبو دنیستۍ په خاطر کړی وْ، چې کله اوبه ومومي تیمم یې ماتیږي .اوکه چیرې یې دیوبل عذر له امله کړی يْ لکه مرض او یا داسي نور نو د عذر په ختمېدو سره یې تیمم ماتیږي.

پـوښــتـنـه :که یو چا دیوه وخت دلمانځه لپاره تیمم وواهه نو دبل وخت لمونځ هم پرې کولای شي اوکه نه ؟

ځــــواب :په یوه تیمامه سره ترڅو چې(په کوم لوی او واړه اودس ماتي) مات نه شي دډیرو وختونو لمونځونه پرې کېدلای شي ، دغه راز دفرض لمانځه لپاره چې کوم تیمم شوی وي په هغه سره فرض ، نفل، لمونځ، دقرآن کریم تلاوت ، دجنازې لمونځ ، سجده سهوه او نور ټول عبادتونه کیږي.

پـوښــتـنـه : دتیمم موده څومره ده ؟

ځــــواب : ترڅو چې اوبه پیداشوې نه وي او یا عذر لري شوی نه وي تیمم روا دی ، که څه هم په دغسې حالت کې کلونه واوړي هیڅ پروا نه لري.

دلمـانځـه ددوهـم شرط

)دجـامـو دپـاکـوالي بیان(

پـوښــتـنـه : دجامو له پاکوالي نه مقصد څه دی ؟

ځــــواب :کومې جامې چې دلمونځ کونکی پرتن وي لکه : پرتوګ ، خولۍ، پګړۍ کورتۍ، اوداسي نور ددې ټولو شیانو پاکوالی ضروري دی ، داسي چې له دې ټولونه به په یوه هم غلیظه نجاست (لویه پلیتي) دیوه درهم له اندازې زیاته لګېدلې نه وي او دغه څېر که خفیفه نجاست وي دجامې څلورمې برخې ته به نه وي رسیدلی اوس که په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامو غليظه نجاست د يودرهم په اندازه يا له هغه نه کم لګېدلی وي او دغه څېر که خفيفه نجاست وي هغه به دجامې څلورمې برخې ته نه وي رسيدلی ، نو پدغسې جامو کې لمونځ روادی خو مکروه دی.

پوښتنه : که چيرته دپګړۍ دشملې يوه پيڅکه پليته وه خو لمونځ کونکي هغه خواپريښودله اونيمايي پګړۍ يې له بلې پيڅکې نه ووهله لمونځ يې کيږي اوکه نه ؟

ځــــواب : کومه جامه چې دلمونځ کونکي له بدن سره داسې تړلي وي چې دده له ښورېدا سره هغه هم ښورېدله دداسې جامې ټول پاکوالی ضروردی، ځکه خواوس په دې صورت کې چې دلمونځ کونکي له ښورېدا سره پګړۍ ښوريږي لمونځ نه کيږي.

دلمانځه ددريم شرط

(دځای دپاکوالي) بيان

پوښتنه : دځای دپاکوالي مقصد څه دی ؟

ځــــواب : دلمونځ کوونکي د دواړو پښو ، ځنګنونو، لاسو اوتېندې لګولو دځای پاکوالي ضروري دی.

پوښتنه : په کوم شي چې لمونځ کولای شي که چېرې يې لاندې لوری پليت وي ،لمونځ پرې کيږي اوکه نه؟

ځــــواب : که چيرته دلرګي اويا تيږي تخته وي او يا اوارې شوې خښتې وي ياهم دهغو په څير بل يو سخت او پنډ شی وي اودلمانځه مخ يې پاك وي نو بيا لمونځ پرې کيږي، که څه هم هغه بل لورې يې پليت وي ، هيڅ پروا نه لري ، اوکه چيرې پريوه نازکه جامه لمونځ وکړي چې لاندې برخه يې مردار وي، لمونځ نه کيږي.

پوښتنه : که جامه غبرګه وي پورته لوری يې پاك او لاندې لوری يې پليت وي حکم يې څه دی ؟

ځــــواب : که دواړه لوري يې سره ګنډلي نه وي او پورتنۍ جامه دومره پنډه وي چې دلاندينۍ جامې دپليتي بوی اورنګ ترينه نه حس کېده، بيا لمونځ کيږي ، اوکه چېرې دواړه سره ګنډلې وې نو د احتياط له مخې دې په داسې جامه لمونځ نه کوي.

پوښتنه : که چيرته دلمانځه ځای پاك وي خو شا اوخوا يې پليتي وي او بوی يې راځي نو لمونځ کيږي اوکه نه ؟

ځــــواب :لمونځ کيږي خوپه لوىلاس په داسې ځای کې لمونځ کول ښه نه دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمـانـځـه د څـلـورم شـرط

(عـورت پټـولـو) بيـان

پـوښـتـنـه : دعورت دپټوالي معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دنارينه عورت دنامه له غوټۍڅخه ترځنگنو (گونډو) پورې

دی چې پټول يې پرې په لمانځه کې دننه اوهم دباندې فرض دي.

اوپه ښځو له دوو خپرو او قدمو اومخ پرته د ټول بدن پټول فرض دي خو له لمانځه دباندې هم دوی ته دا روا نه دي چې له نامحرم نارينه سره لوڅ مخ ودريږي.

پـوښـتـنـه :که دعورت يوڅه برخه له قصدپرته ښکاره شي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :که دعورت څلورمه برخه په لمانځه کې دومره وخت لوڅه پاتي شي په څومره وخت کې چې دری واره سبحان ربیّ العظيم ويل کيدلای شي نو لمونځ فاسديږي ، اوکه ښکاره شي او سمدستي بيرته پټ کړای شي نوبيا لمونځ نه فاسديږي.

پـوښـتـنـه : که يوسړی په تياره کې لوڅ لغړ لمونځ کوي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب : دجامې دشته والي په صورت کې لمونځ لغړ (لوخ گ) نه کيږي، برابر ه خبره ده که په تياره اوياهم په رڼاکې وي.

پـوښـتـنـه :که چيرې يوڅوك په لوی لاس د عورت څلورمه برخه په لمانځه کې ښکاره کړي، حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :په لوی لاس دعورت دڅلورمې برخې ښکارولوسره لمونځ فاسديږي.

پـوښـتـنـه :که له يوچاسره بيخي جامه نه وي نوبيا به څه کوي ؟

ځـــــواب :که چيرې هيڅ ډول جامه ورسره نه وي نو بيادې په يو بل شي ځان پټ کړي ، دمثال په ډول دونو پاڼې يا ټاټ اوداسې نور ، اوکه يومخ دبدن دپټولو لپاره هيڅ نه وي نوبيادې لمونځ وکړي ، خو په داسي وخت کې به بيا په ناسته لمونځ ، رکوع اوسجده په اشاره سره کول غوره دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځـه دپـنــځـم شــرط

د (وخـت پيـژنـدلـو) بيـان

پـوښــتـنـه :دلمانځه لپاره دوخت د شرط كيدو معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دلمانځه دادا كولو لپاره دوخت دشرط كېدو معناداده چې كوم يووخت د لمانځه لپاره ټاكل شوى وي ، په همغه وخت بايد لمونځ وشي، ځكه چې له وخت دمخه لمونځ ښخي نه كيږي او له وخت وروسته بيا لمونځ كولوته ادا نه وايي بلكې بيابه يې قضايي راګرځوي.

پـوښــتـنـه : په شپه اوورځ كې څو وخته لمونځ فرض دى ؟

ځـــــواب :په شپه ورځ كې پنځه وخته لمونځ فرض دى اوله دې پرته يو لمونځ چې واجب دى هغه وتر دى.

پـوښــتـنـه : فرض ، واجب ، سنت ، نفل هريو څه ته وايي او فرق يې څه دى ؟

ځـــــواب :فرض دې ته وايي چې په قطعي (مضبوط) دليل سره ثابت وي ، په ثبوت كې يې هيڅ رنګه شك اوشبه نه وي ، دفرضو منكر كافر دى اوله عذره پرته يې پريښونكى فاسق اودعذاب وړ ګڼل كيږي.

واجب دې ته وايي چې په ظني (شكمن) دليل سره ثابت وي منكر يې كافرنه دى ، هو ! له عذره پرته پريښوونكى يې فاسق او دعذاب وړ ګڼل كيږي.

سنت دې ته وايي چې هغه رسول الله e يا صحابه كرامو كړى وي اويا يې دهغه په كولو امر كړى وي.

نفل هغو كارونو ته وايي چې فضيلت يې له شريعت نه ثابت وي ، په كولو كې يې ثواب وي او په نه كولو كې يې عذاب نه وي .همد ې ته مستحب، مندوب او تطوع هم وايي.

پـوښــتـنـه : فرض څو ډوله دي ؟

ځـــــواب :دوه ډو له دي : فرض عين ، او فرض كفايي ، فرض عين خو دې ته وايي چې اداكول يې په هر مسلمان ضروري وي ، له عذره پرته پريښوونكى يې فاسق اوګناهګار وي ، فرض كفايي دې ته وايي چې د يوه يا دوو كسانو په اداكولو سره د ټولو خلكو غاړه خلاصيږي ، اوكه هيڅ څوك يې ونكړي نو بياټول ګنهګار دي.

پـوښــتـنـه : سنت څو ډوله دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دوه ډو له دي موْکد سنت ، او غير موْکد سنت ، موْکد سنت دې ته وايي چې هغه رسول الله e تل کړي وي اوياې د هغه په کولو امرکړي وي اوتل يې کړي هم وي پدې معنی چې له عذره پرته يې هيڅکله هم پرايښي نه وي ، له عذره پرته ددغه ډول سنتو پريښولو باندې عادتېدل ډيره ګناه لري.

اوغير موْکد سنت دې وايي چې هغه حضور e زياتر وخت کړي وي خو کله ناکله يې له عذره پرته پرايښې هم وي ، دداسې سنتو په کولو کې له مستحبو ثواب زيات دی اوپه پريښولو کې يې ګناه نشته او دغه ډول سنتو ته سنن زوائد هم وايي.

پـوښــتـنـه :دحرام، مکروه تحريمي او مکروه تنزيهي هر يومعنا څه ده ؟

ځـــــواب : حرام داسې کارته وايي چې حرمت يې په قطعي دليل سره ثابت وي ، کونکی يې فاسق او دعذاب وړ بلل کيږي اومنکر يې کافر دی.

مکروه تحريمي داسې کارته وايي چې حرمت يې په ظني دليل سره ثابت وي ، منکريې کافر نه دی، خو کوونکی يې بياهم ګناهګار دی دمکروه تنزيهي په کولوکې که څه هم ګناه نشته خو يوډول بد کار دی.

پـوښــتـنـه :مباح څه ته وايي ؟

ځـــــواب : مباح هغه کارته وايي چې په کولو کې يې ثواب اوپه نه کولو کې يې ګناه او عذاب نه وي.

پـوښــتـنـه :دسهار دلمانځه وخت راته بيان کړئ ؟

ځـــــواب :له لمر ختو تقريباً يو نيم ساعت مخکې دختيز لورته د اسمان په څنډو(کنارو)کې سپينوالی (رڼا) ښکاره شي ، هغه سپين والی او يا رڼا دځمکې نه پورته لورته د يوې ستنې په شکل کې لوړيږي چې صبح کاذب ورته وايي دغه رڼا لږوخت وي اوبيا ورکيږي ،له دې وروسته دوهمه رڼا ښکاره کيږي چې دلمرخاته ښي اوچپ لورته غوړيږي، يعنې دآسمان پرټوله ختيزه کناره باندې وغوړيږي ،پورته لورته اوږده نه خيژې ، همدې ته صبح صادق (سپيده داغ)وايي ، دهمدې صبح صادق له ختو سره سم دسهار وخت پيل کيږي چې ترلمر ختو پورې وي ، کله چې دلمرلږ څرک هم ښکاره شي نو دسهار وخت ختميږي.

پـوښــتـنـه :دسهار (فجر)دلمانځه مستحب وخت کوم دی ؟

ځـــــواب : کله چې رڼايي خوره شي اودومره وخت وي چې له سنتو سره سم په ښه توګه لمونځ اداشي ، اودلمانځه ترماميدو وروسته بياهم دومره وخت لاپاته وي چې که چيرې په يو وجه سره لمونځ سهي شوی نه وي نو ترلمر ختو مخکې دوهم وار له سنتو سره سم لمونځ وکړل شي ، په داسي وخت کې لمونځ کول غوره دي.

پـوښــتـنـه : دماسپښين (ظهر)دلمانځه وخت راته بيان کړئ ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دماسپښین دلمانځه وخت دلمردزوال(دسیوري دماتېدو) نه نیولې تردې چې دهرشي سیورى دهماغه شي له اصلي سیوري څخه پرته دوه برابره (چنده) شي ، که له دې کچې څخه سیورى واوښت نوبیادماسپښین وخت تیرشوی دی.

پـوښــتـنـه : دماسپښین دلمانځه مستحب وخت کوم دی ؟

ځـــــواب : په دوبې کې یې دومره ناوخته کول چې دلمر تېزي کمه شي ، په مني ، ژمي او پسرلي کې باید لمونځ په اول وخت کې چې دشیانو سیورى دخپل اوږدوالي په اندازه وي خامخا وکړای شي.

پـوښــتـنـه :دمازدیگر(عصر) دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : کله چې دهرشي سیورى له اصلي سیوري څخه پرته دوه برابره شي نود ماسپښین وخت ختمیږي اود مازدیگر وخت شروع کیږي ،او داوخت ترلمر لوېدو پورې وي ، خو کله چې لمرډېرېدو ته نږدې او زیړشي نو بیاهغه وخت دمازدېگرلمونځ مکروه دی ، له دې نه مخکې یې کول پکاردي.

پـوښــتـنـه :دماښام دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب :د لمر دسترګې له لوېدو سره دماښام وخت پیل اودشفق ترورکېدو پوري وي.

پـوښــتـنـه : شفق څه ته وايي ؟

ځـــــواب :دلمر ترډوبېداوروسته داسمان پرکنارو چې دلمرلوېده خواته کوم سوروالي پيداشي هغه ته شفق احمر وايي ، بیا له دې سوروالي وروسته يو ډول سپين والى پيداکيږي هغه ته شفق ابيض (سپينوالى) وايي ،څه شېبه وروسته داسپينوالى هم ورکيږي او ټول اسمان يو ډول ښکاري .، دسپين والي له تلو مخکې لا دما ښام وخت پاتې وي.

پـوښــتـنـه : دماښام دلمانځه داداکولو مستحب وخت کوم دی ؟

ځـــــواب :اول وخت یې مستحب دی له عذره پرته دلمانځه ځنډول مکروه (ښه نه)دي.

پـوښــتـنـه :دماخستن دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : دسپینوالي له ختمېدوسره سم دماخستن وخت پیلیږي اودسهارترسپیده چاوده (صبح صادق) نه ترلږ مخکې وخته پوري وي.

پـوښــتـنـه : دماخستن دلمانځه مستحب وخت کوم دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دشپې تر دویمې برخې پورې یې مستحب وخت دی ، له دې وروسته ترنیمې شپې پورې یې مباح وخت دی له هغه وروسته بیا مکروه وخت دی.

پـوښــتــنـه : دوتر لمانځه وخت راته بیان کړيْ ؟

ځـــــواب :دوتر لمانځه وخت دماخستن دلمانځه وخت دی ، خو دماخستن له لمانځه مخکې نه کیږي ، بلکې دماخستن له لمانځه وروسته دوترو وخت پیلیږي.

پـوښــتــنـه : دوترو مستحب وخت کوم یو دی ؟

ځـــــواب :که چیرته دچگا پرځان باور وي چې دشپې په آخرکې خامخا راپاڅېدلی شم نو دهغه لپاره بیادشپې په آّخره برخه کې وترکول مستحب دي ، خو که چیرته یې پر ځان داباور نه وي نوبیا وتر له خوب مخکې کول پکاردي .

دلــمــانــځــه دشــپــږم شــرط

(استــقــبـال قبــلـې) بیـان

پـوښــتــنـه : داستقبال قبلې معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دقبلې په طرف مخامخ درېدلو ته استقبال قبله وایي.

پـوښــتــنـه :په لمانځه کې مخامخ قبلې ته ددرېدلودشرطوالي معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دلمونځ کولو په وخت کې لمونځ کونکي ته ضروري ده چې مخ یې دقبلې لورته وي.

پـوښــتــنـه :دمسلمانانو قبله کومه ده ؟

ځـــــواب :دمسلمانانو قبله کعبه ده، خانه کعبه دخونې په شکل یوه لویه کوټه او د عربو (سعودي عربستان) په هیواد ، دمکې معظمې په ښار کې ده ، کعبې ته " کعبې الله ، بیتُ الله ، بیت الحرام " هم وایي.

پـوښــتــنـه : قبله کوم لورته ده ؟

ځـــــواب :په هندوستان ، برما، بنګله دیش ، او ډیرو هیوادونوکې (1) خوقبله دلودیز لورته ده ، ځکه چې داټول هیوادونه دمکې معظمې ختیځ لورته واقع دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : که چیرته لمانځه په وخت کې دمریض مخ دقبلې لورته نه وي او دښورېدلووس هم نه لري نو څه به کوي ؟

ځـــــواب :که داسې څوك وي ، چې دمریض مخ قبلې لورته واړوي اوله دغه څخه مریض ته دکوم تکلیف رسیدلو ویره هم نه وي ، نو بیا دې مخ قبلې ته واړول شي، اوکه چیرته څوك نه وي ، یا وي خو مریض ته پرې ډېرتکلیف رسیده ، نو بیا یې چې کوم لورته مخ وي هغې خواته دې لمونځ وکړي.

دلمانځه د اووم شرط

(نیت) بیان

پوښتنه : دنیت کولو معناڅه ده ؟

ځـــــواب :نیت دزړه ارادې ته وایي.

پوښتنه : په نیت کې دڅه شي اراده کیږي ؟

ځـــــواب :په نیت کې دهغه فرض لمانځه اراده ضروري ده کوم چې اداکیږي مثلاً:که دسهارلمونځ کوي نواراده دې کوي چې د نن سهار لمونځ کوم، که قضایي لمونځ وي نو داسې نیت دې وکړي چې دفلاني ورځې دسهار قضایي لمونځ کوم ، اوکه چیرته په امام پسې لمونځ کوي نو بیا هم نیت کول ضروري دي.

پوښتنه :نیت په ژبه ویل څرنګه دي ؟

ځـــــواب :مستحب دی ، که په ژبه سره ونه ویل شي نو هیڅ پروا نه لري اوکه یې ووایي نوښه خبره ده.

پوښتنه :دنفل لمانځه نیت څه ډول کیږي ؟

ځـــــواب :دنفل لمانځه لپاره دومره نیت هم کافي دی چې نفل لمونځ کوم اودسنت لمانځه اوتراویح لپاره هم دومره نیت کافي دی.

داذان بیان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه :داّذان معنا څه ده ؟

ځـــــواب :داذان معنا خبرول دي خو په شريعت کې دپنځه وخته لمانځه لپاره په ځانګړو الفاظو سره دلمونځ کونکو خبرولوته اذان وايي ، داّذان توري اولفظونه يې دتعليم الاسلام په لومړۍ برخه کې تيرشول.

پـوښــتـنـه : اّذان فرض دی که سنت ؟

ځـــــواب :اّذان سنت دی خوداچې له اّذان څخه داسلام يو خاص شان اوبرم ښکاريږي له دې امله پرې ټينګارراغلی.

پـوښــتـنـه : اّذان دکومو لمونځو لپاره سنت دی ؟

ځـــــواب : دپنځو لمونځو اوجُمعي دلمانځه لپاره سنت دی ، له دې پرته دبل هېڅ لمانځه لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه :اّذان څه وخت کول پکار دي ؟

ځـــــواب :دهرفرض لمانځه په خپل وخت کې کول پکاردي ، اوکه چيرته له وخت دمخه وشي نو دوخت پر راتللو سره بايد دوهم وار بياوشي.

پـوښــتـنـه :داّذان مستحبه طريقه کومه ده ؟

ځـــــواب :په اّذان کې اووه (7) شيان مستحب دي:

.1دقبلې لورته مخامخ په ولاړه دربدل.

.2داذان کلمې ورو ورو له تلوار پرته ويل.

.3داذان په وخت کې په غوږ کې دشهادت دواړه ګوتې په غوږو کې ورکول.

.4پرلوړ ځګای باندې اّذان کول.

.5په لوړ غږ سره اّذان کول.

.6دحیّ علی الصّلاۍ ويلو په وخت کې ښي لورته اود حیّ علی الفلاح په وخت کې چپ لورته مخ ګرځول.

.7دسهار په اّذان کې دحي الفلاح نه وروسته " الصّلاۍ خير من النّوم " دوه ځله ويل.

پـوښــتـنـه : اقامت څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : دفرض لمانځه په وخت کې چې کله خلك دجمعې لپاره رابلل کيږي، داّذان کلمې ويل کيږي،خو دحی علی الفلاح نه وروسته دقدقامت الصلاۍ کلمې دوه واره داّذان دنوروکلمو نه زياتې ويل کيږي.

پـوښـــتـنـه :اقامت ويل څه حکم لري ؟

ځـــــواب : اقامت ويل دفرض لمنځونو لپاره سنت او دنورو لمنځونو لپاره سنت نه دی.

پـوښـــتـنـه : آياآذان اواقامت ويل دنارينه اوښځودواړولپاره سنت دی؟

ځـــــواب :نه ! هغه يواځې دنارينه وو لپاره سنت دی.

پـوښـــتـنـه :بې اودسه آذان او اقامت ويل څرنګه دي ؟

ځـــــواب :له اوداسه پرته اذان کول روا دي ، خو عادت ګرځول يې ښه نه دي ، او اقامت له اوداسه پرته مکروه دی.

پـوښـــتـنـه :که چيرته څوك يو وخت پخپل کورکې فرض لمونځ کوي نو آذان او اقامت به وايي اوکه نه ؟

ځـــــواب :دکلي دمسجد آذان او اقامت کافي دی ، خو که چيرته يې ووايي نو ښه دی.

پـوښـــتـنـه :مسافربه دسفر په حال کې اذان او اقامت وايي اوکه نه ؟

ځـــــواب :هو ! دسفر په حال کې کله چې له آبادۍ څخه دباندې وي آذان او اقامت دواړه ويل پکاردي . خو که چيرته اذان ونکړي او يواځې اقامت ووايي نو بياهم هيڅ پروا نه لري ، خو ددواړو پريښودل مکروه دي.

پـوښـــتـنـه :که آذان يو سړی وکړي او اقامت بل ووايي نو دا روادي اوکه نه ؟

ځـــــواب :که مؤ ذن نه ؤ او ياهم ؤ خو دد وهم کس په اقامت ويلو سره نه خفه کېده نو بيا روا دی ، او که چيرته دمؤذن خوښه نه وي نوبيامکروه دی.

پـوښـــتـنـه :ترآذان څومره وروسته اقامت ويل پکاردی ؟

ځـــــواب :دماښام له آذان پرته په نورو ټولو وختوکې دومره وروسته والی پکاردی ترڅو هغه کسان چې په خوراك ، څښاك ، يا قضاي حاجت او بولو بوخت وي هغوی فارغه او په لمانځه کې ګډون وکړای شي.

پـوښـــتـنـه :داّذان او اقامت دواړو ځـواب څه ډول وي اوحکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :داّذان او اقامت دواړو اجابت (ځـواب ورکول) مستحب دي، داجابت او ځواب معنادا چې : اوريدونکی هم هغه کلمې ووايي کومې چې مؤذن او يا يې مکبر وايي خو حیّ علی الصّلاۍ او حیّ علی الفلاح چې واوري نو لاحول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاقوّی ﺇلا بالله ويل پکارده اود سهار په آّذان کې چې الصّلای خير من النّوم واوري نو صدّقتَ و بررتَ ويل په کار دي ، او په اقامت کې چې قدقامتِ الصّلای واوري ﺃقامها الله وﺃدامها ويل پکاردي.

پـوښــتـنـه :له آّذان نه وروسته کومه دعاء ويل پکاردی ؟

ځـــــواب :له آّذان وروسته دې دا دعا ووايي:

ﺃللهمّ ربَ هـذه الـدّعوی التّامی والصّلای القائمی اتِ مـحمدٍ الـوسيلی والـفضيلی وابـعثه مـقاماً مـحمودا‌ٍ الـذي وعـدّته ﺇنـك لاتـخلف الـميعاد.

ای خدايه ! ددغې کاملې بلنې او رېدونکي اولمانځه پالونکيه ! محمد eته وسيله (دجنت يوه درجه) ورکړه، اولويي وروبښه ، محمود مقام ته يې ورسوه هغه چې تا ورسه لوز (وعده) کړې په تحقيق سره ته دخپلې وعدې پالونکی يې
.

دلـمـانـځـه درکـنـونـو بيـان

پـوښــتـنـه : ارکان څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په لمانځه کې ځيني داسې خبرې شته چې کول يې

فرض دي او ارکان ورته وايي ، ارکان درکن جمع ده ،اورکن دفرضو په معنا سره راځي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې دننه څو فرضونه دي ؟

ځـــــواب :شپږ:

لـومړی : تکبير تحريمه يااولی تکبير (الله اکبر).

دوهـم : قيام (ولاړه).

دريــم : قرائت (قران کريم ويل).

څـلورم : رکوع.

پنـځـم : دواړه سجدې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـپـږم : آخره قعده (یانې دلمانځه په آخرکې دالتحیات په مقدار سره کیناستل) ، خو تکبیر تحریمه شرط دی رکن نه دی.

پـوښــتـنـه : کله چې تکبیرتحریمه شرط دی اورکن نه دی نو بیا ولې دمخکنیو شرطو نوسره یوځای بیان نه کړای شو ؟

ځـــــواب :څرنګه چې دتکبیر تحریمه اودلمانځه دنورو ارکانو ترمنځ کومه فاصله نه شته او لمونځ هم په همدې تکبیر سره پیلیږي ځکه نو دلمانځه دنورو ارکانو سره یوځای دتکبیر تحریمه بیانول راته مناسب ښکاره شول.

دتکبیـر تـحـریـمـه بـیـان

پـوښــتـنـه : دتکبیرتحریمه نه مقصدڅه دی ؟

ځـــــواب :دنیت ترلو په وخت کې چې " الله اکبر" وویل شي په دې سره لمونځ پیلیږي اوخبرې چې لمونځ پرې باطلیږي هغه حرامیږي ، له دې امله ورته تکبیر تحریمه وایي.

پـوښــتـنـه :که دفرض لمانځه له نیت نه وروسته تکبیر تحریمه په کړوپه ملا وویل شي نو لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! ځکه چې دتکبیر تحریمه په وخت کې په فرض او واجب لمنځونو کې چې کله عذر نه وي نیغ درېدل شرط دي.

دلـمـانـځـه دلـومـړي رکـن

قیـام (درېدلو) بیـان

پـوښــتـنـه : دقیام (درېدلو) څخه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :قیام ودرېدا ته وایي ، او دودرېدا څخه مقصد داسي ولاړه ده چې لاسونه ترځنګنو پورې ونه رسیږي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې درېدل څومره اوپه کومولمنځوکې فرض ده؟

ځـــــواب : په فرض اوواجب لمنځو دواړو کې دومره ودرېدافرض ده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

، چې دفرض په مقدار سره قرائت وويل شي.

پـوښــتـنـه : كه دولاړي طاقت نه وي نو بيا به څه كوي ؟

ځـــــواب :كه دناروغۍ يادزخم يا ددښمن له وېرې يا دهمداسي يو بل غټ عذر په وجه يو څوك نه شي دريدلی نو په ناسته سره فرض او واجب لمونځ كولای شي.

پـوښــتـنـه : په نفل لمانځه كې دودرېدلو حكم څه دی ؟

ځـــــواب :په نفل لمانځه كې ودرېدل فرض نه دی ، له عذره پرته په ناسته سره هم نفل لمونځ كيږي خوله عذره پرته په ناسته سره په نفل لمانځه كې نيمايي ثواب وي.

دلـمـانـځـه ددوهـم ركـن

(قــرائـت) بـيــان

پـوښــتـنـه :دقرائت معنا څه ده ؟

ځـــــواب :قرأت دقرآن كريم ويلوته وايي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه كې څومره قرآن كريم ويل ضروري دي ؟

ځـــــواب :كم تركمه يوآيت ويل فرض دي اوسورت فاتحه (الحمدلله) ويل واجب دي، دفرضو په لومړيو دوو ركعتو اودوترو ، سنتو اونفلو په ټولوركعتونوكې له سورت فاتحې وروسته بل سورت يا يو لوی آيت او يا هم دری واړه ايتونه ويل واجب دي.

پـوښــتـنـه :آيا دسوره فاتحې ويل په هر ركعت كې واجب دي ؟

ځـــــواب : دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم ركعت نه پرته په هر لمانځه كې كه هغه فرض، واجب ،سنت اوياهم نفل وي، ددې ټولو لمنځونو په هر ركعت كې دسورت فاتحې ويل واجب دي.

پـوښــتـنـه :كه چيرته دسړي يو آيت هم يادنه وي نو څه به كوي ؟

ځـــــواب :سبحان الله يا الحمد لله دې د قرائت په ځای وايي او پرده باندې ژر ترژره دقرآنكريم زده كړه او يادول فرض دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفرض قرائت په اندازه دقرانکریم یادول پرې فرض اودواجب قرأت په اندازه پرې واجب دی ، اودنه زدکولو په صورت کې به ډېر زيات گناه گاروي.

پـوښــتـنـه : قرآن کريم دکوم وخت په لمنځونو کې په زوره ويل پکاردي ؟

ځــــواب : په امام باندې واجب دي چې دماښام اوماخستن د لمانځه په اولو دوو رکعتو اودسهار، جُمعې او اخترونوپه ټولو رکعتو، او همدراز دروژې په مياشت کې په تراويح او وتروکې په لوړغږ (جهر)سره قرأت ووايي.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځوکې په ټيټ آواز سره قرائت ويل پکاردي ؟

ځــــواب :دماسپښين اومازديگر په لمانځه کې امام او منفرد ټول ، اوپه وترو کې يواځې منفرد بايدقرائت په ټيټ غږسره ووايي.

پـوښــتـنـه : په لوړغږسره دقرائت ويلو اندازه څومره ده ؟

ځــــواب : کمه درجه يې داده چې ده ته نژدې سړی يې غږ واوري ، اودټيټ غږويلو کمه درجه داده چې خپل اوازيې ترغوږو ورسيږي.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې په لوړغږ قرأت ويل کيږي هغو ته څه وايي ؟

ځــــواب :هغو ته جهري لمنځونه وايي ځکه چې دجهر مانا ده په لوړغږ سره ويل.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې قرأت په ټيټ غږ ويل کيږي هغوته څه ويل کيږي ؟

ځــــواب :هغو ته سري لمنځونه وايي ، ځکه چې د سري ماناده په ټيټ غږ او په کراره ويل.

پـوښــتـنـه : که يوڅوك په ژبه سره دقرائت الفاظ ونه وايي يواځې يې په خيال کې ووايي لمونځ يې کيږي اوکه نه ؟

ځــــواب : نه ! په خيال ګرځلولو سره لمونځ نه کيږي ، بلکې په ژبه سره ويل يې ضروري دي.

دلـمـانـځـه د دريـم اوڅــلـورم رکـن

(رکــوع ،سـجــدې) بـيــان

پـوښــتـنـه : درکوع کمه اندازه څومره ده ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : درکوع کمه اندازه داده چې ملاکږوپه او ورغوي ځنګنو

ته ورسيږي.

پـوښــتـنـه : درکوع مسنونه طريقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : دومره کږوپيدل چې سراوملادواړه برابرشي ځنګلې له تشيونه لري وي اوځنګنونه بايد په دواړو ورغويو ونيول شي.

پـوښــتـنـه : که چيرته دسپين ږيرتوب ياد بل څه له امله ملا دومره کږو په شي چې درکوع شکل ته ورته شي نو بيابه رکوع څه ډول کيږي ؟

ځـــــواب :په سر سره دې اشاره کوي داسي چې يواځې سر لږ ښکته کړي نو رکوع يې کيږي.

پـوښــتـنـه : له سجدې نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :پرځمکه باندې تندی اينبودلو ته سجده وايي.

پـوښــتـنـه :که څوك يواځې په پزه ياتندي باندې سجده وکړي نو سجده يې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :که چيرې دعذر له امله داسې وکړي نو بيا داروادي ، اوکه له عذره پرته يواځګې پرتندي باندې سجده کوي سجده يې کيږي خو داکار مکروه ده ، اوله عذرپرته يواځې پرپزه باندې سجده نه کيږي.

پـوښــتـنـه : په هر رکعت کې يوه سجده فرض ده اوکه دواړه ؟

ځـــــواب :دواړه سجدې فرض دي.

پـوښــتـنـه :که چيرته تندی اوپزه دواړه زخمي وي نو بيا به سجده څه ډول کيږي.

ځـــــواب :دداسي خلکو سجده يواځې دسر په ښورولوهم کيږي.

پـوښــتـنـه : ددواړو سجدو په منځ کې به څومره وخت کښيني ؟

ځـــــواب :له لومړۍ سجدې وروسته دې په ډاډه زړه کښيني اوبيا دې دوهمه سجده وکړي.

پـوښــتـنـه :که چيرته داخترونو يادجُمعي اوياهم په يوه بله ستره غونډه کې دخلکو دزياتوالي له امله که ځای تنګ وو،د شاتني سړی سجده دمخکني سړي په شاباندې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :کيږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځـه دپـنــځـم رکـن

(آخري نـاسـتــې) بـيــان

پـوښــتـنـه :په اخيره قاعده کې څومره اندازه ناسته فرض ده ؟

ځــــواب :دالتحيات د آخري تورو (عبده ورسوله)ترويلو پورې ناسته فرض ده.

پـوښــتـنـه :اخيره قاعده په کومو لمنځونوکې فرض ده ؟

ځــــواب :په ټولو لمنځونوکې فرض ده که هغه فرض ، واجب ، سنت اويا هم نفل وي.

دلـمـانـځـه دواجـبـاتو بيـان

پـوښــتـنـه : دلمانځه واجبات کومو خبروته وايي ؟

ځــــواب :دلمانځه واجبات هغو خبرو ته وايي چې کول يې په لمانځه کې ضروري وي ، که چيرته له چا څخه يو واجب په هيره سره پاته شي نو دسجده سهوه په کولو سره يې لمونځ بيرته سهي کېدلی شي ، اوکه په هيره سره ديو واجب له پاته کيدو وروسته بيا هم سجده سهوه ونه شي او ياهم په لوی لاس يو واجب پريښودل شي ؛ دلمانځه بيارا گرځول واجب دي.

پـوښــتـنـه : دلمانځه واجبات څو دي ؟

ځــــواب :دلمانځه واجبات څوارلس (14) دي:

(1دفرض لمانځه په لومړيو دوو رکعتونو کې قرائت ويل.

(2دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم رکعت څخه پرته دهرلمانځه په ټولو رکعتونوکې سورت فاتحه ويل.

(3دفرض لمانځه په اولو دوو رکعتونوکې اودواجبو ، سنتو، اونفل لمنځگونو په ټولو رکعتونوکې له سورت فاتحې نه وروسته يو سورت يا يوغټ آيت اويا درى واړه آيتونه ويل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

4)د سورت نه مخکې فاتحه ویل.

5)دلمانځه دبرخو (قرأت، رکوع ، سجدې) او ټولو رکعتونو ترمنځ د ترتیب لحاظ ساتل داسې چې ترپایه پورې په ترتیب سره یوپربل پسې اداشي.

6)قومه کول ، یعنې درکوع څخه نیغ ولاړیدل.

7)جلسه (ددواړو سجدو په منځ کې سمه ناسته کول.)

8)دلمانځه دارکانو تعدیل یعنې چې رکوع، سجده اودلمانځه نور ارکان په ښه ډاډه زړه او ښه توګه سره اداکول

.

9)ړومبۍ قعده یانې په درې اوڅلور رکعتي لمونځونوکې له اولو دوو رکعتونو څخه وروسته د تشهد (دالتحیات) په مقدار سره کیناستل.

10)په دواړو قعدوکې تشهد (التحیات) ویل.

11)دامام لپاره دسهار ، ماښام ، ماخستن ، جُمعې، اخترونو، تراویح ، او روژې مبارکه په وتروکې په زوره " په لوړاواز" قرأت ویل.

12)د سلام په لفظ سره له لمانځه څخه وتل.

13)په وتروکې دقنوت لپاره تکبیر اوبیا دعاء قنوت ویل.

14)ددواړو اخترونو په لمنځونوکې زائد تکبیرونه ویل.

دلـمـانـځـه دسنـتـو نو بـیـان

پـوښــتــنـه : دلمانځه سنتونه کومو خبرو ته وایي ؟

ځـــــواب :په لمانځه کې چې دکومو شیانو ترسره کول له پیغمبر e نه

ثابت وي ، خوتېنګارپرې دفرضو او واجبو د درجې هومره نه وي راغلی سنت ورته وایي که چیرته یوسنت په هیره سره پاتې شي نو نه لمونځ فاسدیږي اونه سجده سهوه واجبیږي اونه هم ګناه لري ، اوکه په لوی لاس سره پرینښودل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي نوکه څه هم نه لمونځ پرې فاسديږي اونه دسهوې سجده پرې واجبيږي خو پريښوونکی يې دملامتۍ وړ بلل کيږي.

پـوښـتـنـه : په لمانځه کې څو سنتونه دي ؟

ځــــواب : په لمانځه کې يو ويشت (21) سنتونه دي:

_1له تکبير تحريمه مخکې دواړه لاسونه غوږو ته وړل.

_2ددواړو لاسو ګوتې پرخپل حال باندې خورې پريښګوول او قبلې ته يې مخامخ کول.

_3دتکبيرپه وخت کې سرنه ښکته کول.

_4دامام لپاره تکبير تحريمه اوديوه رکن څخه بل رکن ته دتلو په وخت کې دضرورت په اندازه ټول تکبيرونه په لوړغږ سره ويل.

_5دښی لاس ورغوی د چپه لاس پرخپړه دپاسه ايښودل.

_6ثناء (سبحانك اللهم) ويل.

_7تعوذ (اعوذ بالله) ويل.

_8تسميه : بسم الله ويل.

_9دفرض لمانځه په دريم اوڅلورم رکعت کې يواځې د فاتحې ويل.

_10آّمين " ويل.   "

_11ثنا ، تعوذ، بسم الله، اوآّمين ټول په ټيټ غږ ويل.

_12له سنتو سره سم قرائت ويل ، پدې معنی چې په هر لمانځه کې په څومره اندازه دقرانکريم ويل سنت وي هغومره اندازه يې ويل.

_13په رکوع اوسجده کې دری د ری واره تسبيح ويل.

_14په رکوع کې د سر اوملا برابروالی او دواړه ورغوي پرځنګنو کلك ايښودل پداسي حال کې چې دلاس ګوتې خورې وي.

_15په قومه کې امام لپاره " سَمِعَ اللهُ لمن حمده " او مقتدي لپاره " ربّنا لك الحمد" ويل ، او منفرد لره تسميع او تحميد دواړه ويل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_16دسجدې پر وخت لومړی دواړه ځنګنونه پرځمکه لګول اوبیا دواړه ورغوي ، بیا پزه اوبیا تندی.

_17په جلسه اوقعده کې چپه پښه در ول او پرې کښیناستل ، اوښی پښه داسې درول چې دګوتو سرونه يې دقبلې لور ته وي ، او دواړه لاسونه پر ورنو ایښوول.

_18په تشهد کې پر " ؤشهد ؤن لاړله ړلاالله " باندې دشهادت په ګوته سره اشاره کول.

_19په آخره ناسته (قعده)کې له تشهد وروسته درود ویل.

_20له درود وروسته دعاء ویل.

_21اول ښي ، بیا چپ لورته سلام ګرځول.

دلمانځه د مستحباتوبیان

پـوښــتـنـه : په لمانځه کې څو شیان مستحب دي ؟

ځــــواب :په لمانځه کې پنځه شیان مستحب دي:

_:1دتکبیرتحریمه په وخت کې له لستونو څخه ددواړو خپړو راایستل.

_:2دمنفردلپاره له درې واره زیات تسبیح ویل.

_:3دولاړې په حال کې دسجدې ځای ، په رکوع کې دپښو خپړو، په جلسه اوقعده کې خپلې سېنې، اودسلام په وخت کې خپلو اوږوته کتل

_:4په خپل پوره توان سره ټوخې نه کول.

_:5دارږمي په وخت کې خوله بندول ، اوکه خلاصه هم شي نو دقیام په حال کې يې په ښي لاس سره اوپه نورو حالاتو کې د چپه لاس په خپړه سره بندول.

دلـمـانـځه کولـو پـوره طـریـقـه

کله چې دلمانځه اراده وکړې ، نو لومړی خپل ځان له هرې غټې او وړې ښکاره بې اودسۍ څخه پاك کړه ،پاکې جامې واغونده پرپاکه ځمکه قبلې ته مخامخ داسې ودریږه چې د دواړو پښو په منځ کې دې فاصله دڅلورو ګوتو په اندازه اویا دېته نږدې وي.

کوم لمونځ چې کوې دهغه نیت په زړه کې وکړه ، لکه : دسهار فرض لمونځ خاص خدایه تالره کوم اوکه يې په ژبه سره ووایې نو هم ښه خبره ده ، بیا دواړه لاسونه غوږوته وروړه، دلاس ورغوي اوګوتې قبلې ته مخامخ کړه ، او بټې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوتې دغوړو نرميو ته يوسه په داسې حال کي چې ګوتې دې خورې وي ، اوس نو " الله اکبر " ووايه ، دواړه لاسونه د نامه له غوټۍ لاندې وتړه داسې چې دښې لاس ورغوی بايد دچپه لاس پر خپړه باندې راشي ، دبټې او خچنۍ ګوتې نه کړۍ (حلقه) جوړه او چپه لاس پرې ونيسه.

پاته دری ګوتې بايد دمړوند له پاسه وي او نظردې بايد د سجدې پرځای باندې وي ، لاسونه به دې همداځېر تړلي وي اوپه ټېټ غږ ثناء ووايه بيا تعوذ، بيا تسميه، او سورت فاتحه ووايه ، کله چې سورت فاتحه خلاصه شوه نو په ټېټ غږ " آمين" ووايه ، بيا يوسورت يا غټ آيت اويا دری کوچني آياتونه ووايه.

خوکه چيرته په امام پسې ولاړوې؛ نو بياترثناء وروسته چوپ اوسه اوچې امام څه وايي په چوپه خوله يې واوره تعوذ،تسميه، سورهْ فاتحه، اوسورت هيڅ شی مه وايه.

قرائت په ډاډه زړه او سهي طريقه سره ووايه چټکتيا پرې مه کوه ، بيا الله اکبر ووايه رکوع ته لاړشه ، ګوتې خورې کړه اوپه ورغوي ځنګونه کلك ونيسه ،اوملا داسې آواره کړه که چيرته داوبو ډکه کاسه پرې کښيښودل شي هغه هم روغه په خپل حال پاته شي سر له ملا سره داسې برابرکړه چې نه لوړ ه اونه ښکته وي.

لاسونه دې بايد له تشيونه لرې وي ، پنډۍ بايد نيغې کړې ،بيا په رکوع کې دری واري اوياهم پنځه وارې تسبيح ووايه بياتسميع ووايه او نيغ ودريږه تحميد هم ووايه ، امام به يواځې تسميع اومقتدي به يواځې تحميد وايي ، اومنفرد دې تسميع او تحميد دواړه ووايي.

بياتکبيرووايه اوسجدې ته لاړ شه دسجدې پروخت اول دواړه ځنګنونه پرځمکه ولګوه، بيا دواړه لاسونه ، بيا پوزه بيا تندی اومخ موبايد ددواړه لاسونو تر منځ دسجدې پرځای اوبټې ګوتې مودغوړو مخامخ وي ،د لاسو ګوتې دې بايد سره نښتې وي ترڅو يې سرونه دقبلې لورته شي ،څنګلې له پښتيو او نس (خېټه) له ورنو اوڅنګلو لرې وي ، اوڅنګلې پرځمکه مه خملوه ، په سجده کې دری يا پنځه واره دسجدې تسبيح ووايه.

دسجدې نه دراپورته کېدو په وخت کې لومړی تندی ، بيا پوزه، بيا لاسونه راجګ کړه ، تکبير ووايه پورته شه ، اونيغ کښينه ، بياتکبير ووايه دوهمه سجده دلومړي هغې په څېروکړه ، بيا تکبير ووايه اوراپورته شه په راپورته کېدو کې لومړی تندی بياپوزه، بياځنګنونه راجګ کړه اودپښوپرپنجو باندې نيغ ودريږه لاسونه وتړه اوبسم الله ، سورت فاتحه او يو سورت ووايه (که په امام پسې ولاړوې نو هيڅ مه وايه هرڅه په چوپه خوله واوره) بيا په همغه ترتيب سره رکوع ،قومه، سجده ، جلسه اودوهمه سجده وکړه.

له دوهمې سجدې نه چې راپورته شوې چپه پښه خملوه پرې کښينه ، ښۍ پښه داسې ودروه چې دګوتو سرونه يې قبلې ته مخامخ وي، اوس نو دواړه لاسه پر ورنو باندې کښيږده او التحيات ووايه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ډشهد ډن لا ډله ډلاالله ته ورسېدې نو د بټې او دمنځنی ګوتې نه حلقه جوړه کړه اودشهادت ګوته پر"لاډله"باندې پورته اوپر" ډلا الله" باندې یې ښکته کړه اوګوتې تراّخره پورې همداسې ترلې وساته.

تشهدچې ختم کړې که چیرته لمونځ دوه رکعته وْ نودرود شریف ووایه بیادعا ووایه ، لومړی ښي ا و بیاچپ لورته سلام وګرځوه ، د سلام ګرځولو په وخت کې لومړ ښني لورته مخ وګرځوه او بیاچپ طرف ته هم مخ ورسره وګرځوه.

ښي لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دې دښي لوردملائکو اولمونځ کوونکو نیت وکړه او چپه لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دې دچپه لور دملائکو او لمونځ کوونکو نیت وکړه ، اوپه کومه خوا کې چې امام وي دهغه لور په سلام ګرځولو کې دامام نیت هم وکړه.

او امام باید په دواړو سلامونوکې دمقتدیانو نیت وکړي.

اوکه چیرته لمونځ دری یا څلور رکعتیه وي نو له تشهد وروسته درود مه وایه ، بلکې تکبیر ووایه او ودریږه ، دریم اوڅلورم رکعت که دفرض لمانځه وي دفرضو له ترتیب سره اوکه واجب یاسنت یا نفل لمونځ وي دهغو له ترتیب سره سم یې پوره کړه ، اوسلام وګرځوه ، له سلام وروسته دا دعا ووایه : " ډللـهمّ ډنـت السّلام ومـنك السّلام، تبارکت یـا ذالـجلال و الږکـرام"

ای خدایه ! ته سلامتیاورکونکی یې، اوسلامتیاهم دتاله لورې ده ، ته دبرکت څښتن یې ای دلویې اوشان څښتنه!

"اللـهم ډعنّي علی ذکـــرك وشـکرك وحسـن عبادتك" [ابوداود]

ای خدایه ! له ماسره مرسته وکړه ترڅو تایاد (ذکر) کړم ، ستا شکراداکړم، ستاینه اوبندګي دې وکړم.

او دادعا ویل هم مسنون دي " لاډله ډلاالله وحـده لاشـریك لـه ، لـه الـملك ولـه الـحمد ،وهـو علی كلّ شئٍ قـدیر [بـخاري- مسـلم]

له خدایه پرته بل معبود نشته هغه یواځې دی سیال نه لري، پاچاهي اوتمامې ستاینې هغه لره دي، په هرشي قادردی.

اللّـهمّ لامـانع لـما ډعـطیت ولا مـعطی لـما منــعت ولاینـفع ذالــجد منـك الـجد " [بـخاري – مسـلم]

ای خدایه ! څه شی چې ته ورکوې هیڅ څوك یې مخه نه شي نیولی، اوڅه شی چې ورکول نه غواړې هیڅوك یې ورکولای نه شي، اودمالداره سړي مالداري ستاله عذابه دخلاصون په لار کې هغه ته هیڅ ګټه رسولای نه شي

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library